Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej
HYDROTOR S.A.

Sprawozdanie z działalności Hydrotor S.A.
i
Grupy Kapitałowej Hydrotor
w roku obrotowym 2017

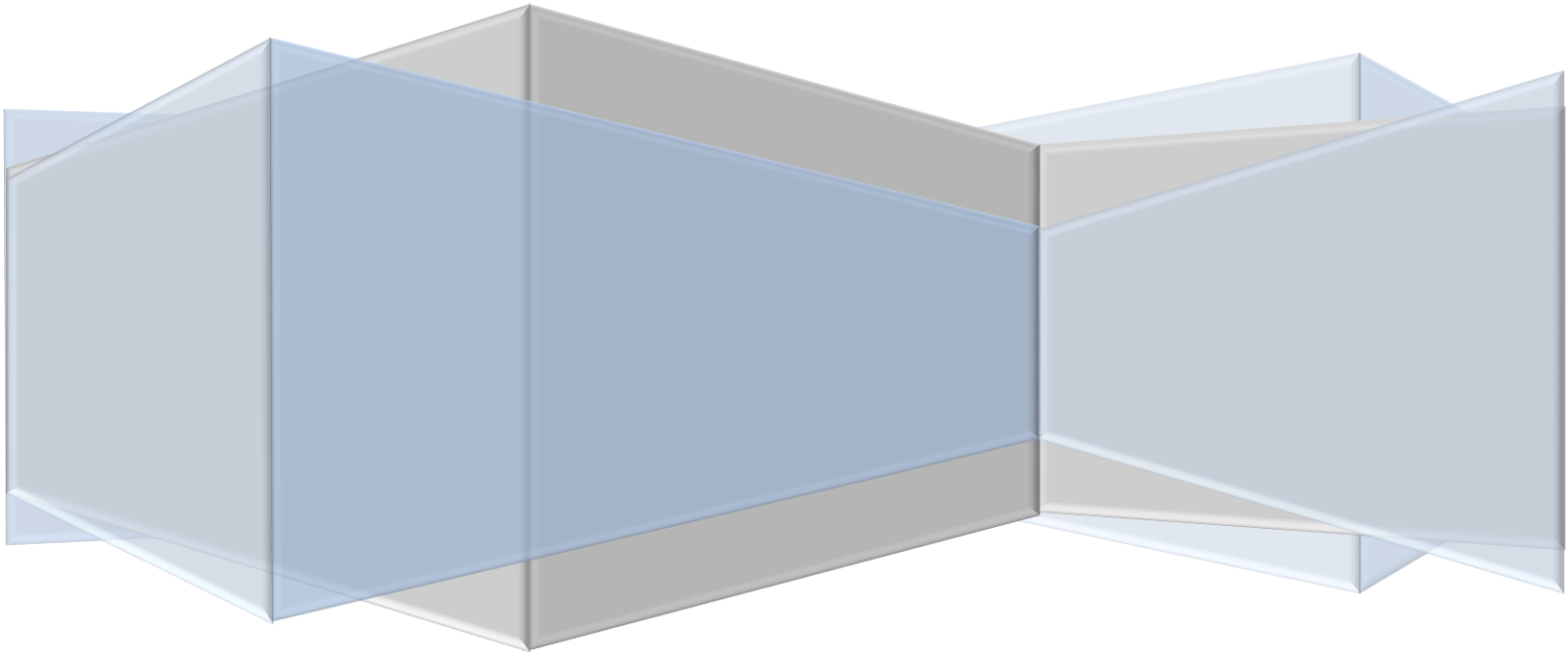

Spis treści

A. Działalność Grupy Kapitałowej Hydrotor w 2017 roku 2
1. Struktura grupy 2
2. Stan prawny i charakterystyka działalności grupy 3
3. Sprzedaż Grupy Kapitałowej 7
4. Źródła dostaw i strategia zaopatrzeniowa 20
5. Umowy istotne dla działalności Grupy Kapitałowej w tym o umowy kredytu i poręczeń 21
6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe emitenta 28
7. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną. 28
8. Zamierzenia inwestycyjne. 29
9. Zmiany w sposobie zarządzania oraz w składzie osób zarządzających i nadzorujących 30
10. Informacje kadrowe i wskaźniki wydajnościowe 31
B. Akcje i Akcjonariat 39
1. Stan posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące 39
2. Struktura Akcjonariatu 39
3. Specjalne uprawnienia kontrolne oraz ograniczenia dotyczące praw głosu i przenoszenia praw własności papierów wartościowych 40
C. Aktualny i przewidywany stan majątkowy i sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej 40
1. Stan majątkowy i finansowy 40
2. Wynik finansowy 42
3. Analiza wskaźnikowa 46
4. Zdarzenia istotne i wpływające na działalność Grupy Kapitałowej 49
5. Podstawowe rodzaje ryzyka działalności 50
6. Perspektywy rozwoju działalności Grupy Kapitałowej 56
D. Pozostałe informacje 67
1. Polityka różnorodności 67
2. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych 67
3. Umowy zobowiązujące do świadczeń na rzecz spółek grupy kapitałowej 68
4. Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących 68
5. Sponsoring 69
6. Inne istotne informacje 69
E. Oświadczenia 70

A. Działalność Grupy Kapitałowej Hydrotor w 2017 roku

1. Struktura grupy

GRUPA HYDROTOR

Grupę Kapitałową Hydrotor na dzień 31.12.2017 roku tworzyły następujące jednostki:

Podmiot dominujący:

Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej „Hydrotor" S.A.
w Tucholi, ul. Chojnicka 72

Podmioty zależne:

„Agromet" ZEHS Lubań S.A.
w Lubaniu, ul. Esperantystów 2

Hydraulika Siłowa „Hydrotorbis" Spółka z o.o.
w Tucholi, ul. Transportowa 5

„Wytwórnia Pomp Hydraulicznych" Spółka z o.o.
we Wrocławiu, ul. Na Ostatnim Groszu 112

Więcborskie Zakłady Metalowe Wizamor Sp. z o.o.
w Więcborku, ul. Starodworcowa 5

W okresie sprawozdawczym skład Grupy Kapitałowej nie uległ zmianie.

2. Stan prawny i charakterystyka działalności grupy

Spółka dominująca

Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A.

Adres siedziby: ul. Chojnicka 72; 89-500 Tuchola

Spółka została wpisana do rejestru sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000119782 dnia 24.06.2002r.

Spółka została zawiązana w dniu 13.12.1991 r.

Od dnia 17 marca 1998 r. Akcje PHS Hydrotor S.A. notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. W obrocie giełdowym na dzień 31.12.2017 r. znajdowało się 87,9 % akcji wyemitowanych przez PHS Hydrotor S.A.

Spółka działa na podstawie statutu, przepisów kodeksu spółek handlowych i innych wiążących norm prawnych. Kapitał podstawowy na dzień 31.12.2017 r. wynosił 4 796 600,00 zł i dzielił się na 2 398 300 akcji o wartości nominalnej 2,00 zł.

Władze Spółki w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017:

Zarząd pracował w składzie:

- Wacław Kropiński – Prezes Zarządu,
- Wiesław Wruck - Członek Zarządu.

Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- Mariusz Lewicki – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Czesław Główczewski – Z-ca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
- Janusz Deja – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- Jakub Leonkiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Mieczysław Zwoliński – Członek Rady Nadzorczej,
- Ryszard Bodziachowski – Członek Rady Nadzorczej.

W dniu 24 czerwca 2017 roku podczas Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy, dokonano wyboru na kolejną kadencję członków Rady Nadzorczej. Skład nowej rady utworzyli członkowie z poprzedniej kadencji.

Produkty Hydrotor S.A. skierowane są do producentów maszyn, urządzeń oraz pojazdów specjalistycznych wykorzystujących w swym działaniu układy hydrauliczne.

Wśród finalnych, kooperacyjnych odbiorców Spółki przeważają producenci maszyn rolniczych, sprzętu ratowniczego, urządzeń komunalnych oraz transportu specjalistycznego.

Duża ilość wyrobów kierowana jest na krajowy rynek części zamiennych, związany ze sprzętem do produkcji rolnej. Część produkowanego asortymentu stanowią wyroby kooperacyjne sprzedawane zagranicznym wytwórcom maszyn rolniczych, urządzeń ratowniczych i renomowanym producentom hydrauliki siłowej. Spółka zajmuje się też przemysłową i usługową regeneracją elementów hydrauliki

siłowej. Odrębnym rodzajem działalności zwiększającym rokrocznie swoje znaczenie jest precyzyjna obróbka elementów wielkogabarytowych oraz usługowe pomiary wykonywane na Wydziale Obróbki Wielkogabarytowej.

Wysoki udział w sprzedaży Spółki zajmuje także działalność centrum logistycznego, nastawionego głównie na obsługę sprzedaży i zaopatrzenia materiałowego wszystkich spółek Grupy Kapitałowej.

W 2017 r. działalność Spółki oparta była na prowadzeniu:

- Produkcji elementów hydrauliki siłowej,
- Regeneracji typowych elementów hydrauliki siłowej,
- Regeneracji usługowej,
- Produkcji wyrobów i elementów kooperacyjnych na eksport,
- Sprzedaży towarów i materiałów,
- Usług precyzyjnej obróbki i pomiarów elementów wielkogabarytowych.

Podmioty zależne

„Agromet" ZEHS S.A w Lubaniu

Adres siedziby: ul. Esperantystów 2, Lubań Śląski

Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Fabrycznej – IX Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000342909 dnia 18.12.2009 r.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2017 r. wynosił 5.085,0 tys. zł i dzielił się na 2.542.500 akcji, o wartości nominalnej 2,00 zł każda.

Głównym udziałowcem Spółki jest PHS Hydrotor SA w Tucholi. Udział jednostki dominującej w kapitale zakładowym na dzień 31.12.2017 r. wynosi 99,99 %.

Spółka została utworzona na czas nieokreślony i działa na podstawie Statutu, przepisów Kodeksu Spółek Handlowych i innych wiążących norm prawnych. Agromet ZEHS Lubań SA jest jednostką przemysłową zlokalizowaną w jednym zakładzie produkcyjnym.

Władze Spółki w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017:

Zarząd pracował w składzie:

- Stanisław Bąk – Prezes Zarządu,
- Lesław Winiarski – Wiceprezes Zarządu.

Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- Wacław Kropiński – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Mariusz Lewicki – Z-ca Przewodniczącego Rady
- Lech Mielniczek – Sekretarz Rady Nadzorczej
- Ryszard Bodziachowski – Członek Rady Nadzorczej
- Mieczysław Zwoliński – Członek Rady Nadzorczej.

Działalność Spółki przede wszystkim oparta jest na produkcji siłowników hydraulicznych tłokowych, nurnikowych i teleskopowych wykonywanych według katalogu oraz zgodnie z indywidualnymi wymaganiami klientów. Siłowniki hydrauliczne stosowane są w układach hydraulicznych, jako urządzenia zamieniające energię ciśnienia czynnika roboczego na ruch różnych elementów maszyn. Spółka zajmuje się również produkcją części składowych będących elementem innych układów hydraulicznych kierowanych na rynek UE. Wdrażanie nowych wyrobów oparte jest na własnych lub uzgodnionych z odbiorcą rozwiązaniach konstrukcyjnych potwierdzonych badaniami trwałościowymi. Spółka zajmuje się wykonywaniem usług związanych z chromowaniem detali z powierzonego materiału. Procesy te pozwalają na produkcję wyrobów dobrej jakości i spełniają wymagania odbiorców. W spółce stosowany jest udokumentowany proces jakości. Spółka posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością ISO 9001:2015.

Hydraulika Siłowa „Hydrotorbis" Sp. z o.o.

Adres siedziby: ul. Transportowa 5, 89-500 Tuchola

Spółka została wpisana do rejestru sądowego w Sądzie Rejonowym w Bydgoszczy XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000226059 dnia 10.01.2005 r.

Spółka została zawiązana w dniu 08.11.2004 r. Założycielem Spółki jest Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej „Hydrotor" S.A., które objęło 100% kapitału.

W dniu 03.01.2005 r. Spółka rozpoczęła działalność produkcyjną.

Spółka działa na podstawie statutu, przepisów kodeksu spółek handlowych i innych wiążących norm prawnych.

Kapitał podstawowy na dzień 31.12.2017 r. wynosił 1.000.000,00 zł i dzielił się na 2.000 udziałów po 500,00 zł każdy.

Władze Spółki:

W okresie 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. Zarząd pracował w niezmienionym składzie:

Wacław Kropiński – Prezes Zarządu

Rada Nadzorcza zgodnie z umową Spółki nie jest powoływana.

W dniu 14.12.2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Przedsiębiorstwa Hydrauliki Siłowej „HYDROTOR" S.A. w Tucholi postanowiło o połączeniu Spółki Hydrotor S.A. (jako Spółki Przejmującej) z Hydraulika Siłowa Hydrotorbis Sp. z o.o. (jako Spółką Przejmowaną) poprzez przeniesienie na Spółkę Przejmującą, jako jedynego wspólnika, całego majątku Spółki Przejmowanej, zgodnie z Planem Połączenia uzgodnionego przez Zarządy obu wymienionych spółek w dniu 14.11.2017 r. Po dniu bilansowym do spółki dominującej wpłynęło postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o połączeniu z dniem 28 lutego 2018 r. spółek Hydrotor i Hydrotorbis.

Połączenie spółek odbyło się w sposób określony w art. 515 § 1 ksh, bez podwyższenia kapitału zakładowego Spółki oraz na warunkach określonych w Planie Połączenia, który zgodnie z art. 500 § 21 ksh został bezpłatnie i nieprzerwanie udostępniony na stronach internetowych łączących się Spółek pod adresem: www.hydrotor.pl oraz www.hydrotorbis.eu.

Akcjonariusze Spółki Hydrotor zostali dwukrotnie poinformowani o zamiarze połączenia Spółek w raportach bieżących Spółki nr 24 z dn. 15.11.2017 r. oraz nr 25 z dn. 29.11.2017 r. Połączenie Spółek odbyło się bez zmiany Statutu Spółek. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki Hydrotor upoważniło Zarząd Spółki do dokonywania wszystkich niezbędnych czynności związanych z przeprowadzeniem procedury połączenia Spółki ze Spółką Przejmowaną. Nie przewiduje się szczególnych praw przyznanych przez Spółkę Przejmowaną wspólnikom oraz osobom szczególnie uprawnionym w Spółce Przejmowanej, albowiem Spółka jest jedynym wspólnikiem w Spółce Przejmowanej, jednocześnie brak jest osób szczególnie uprawnionych. Nie zostaną przyznane jakiekolwiek szczególne korzyści dla członków organów łączących się Spółek, a także innych osób uczestniczących w połączeniu. Uchwała weszła w życie z chwilą podjęcia ze skutkiem na dzień wpisania połączenia do rejestru przedsiębiorców właściwego dla Spółki Przejmującej.

Spółka prowadzi działalność produkcyjną i handlową w zakresie obrotu gospodarczego na terenie kraju i za granicą, przy specjalizacji w zakresie obróbki mechanicznej elementów hydrauliki siłowej. Dzięki doświadczeniu w zakresie obróbki skrawaniem, wykwalifikowanej kadrze pracowników, sprawnym systemie programowania obróbki i zarządzania jakością, spółka potrafi szybko reagować na potrzeby nawet najbardziej wymagających klientów. Spełniając ich oczekiwania jakości i precyzji wykonania firma podejmuje wyzwania jednostkowe oraz w zakresie produkcji seryjnej. Od 12 lat przedsiębiorstwo działa na rynku hydrauliki siłowej, zdobywając coraz większe doświadczenie w obróbce elementów dla tej branży, udało się zbudować park maszynowy pozwalający na produkcję detali dla wielu różnych gałęzi przemysłu: maszynowym, budowlanym, wydobywczym, rolniczym i innym.

Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o.

Adres siedziby: ul. Na Ostatnim Groszu 112, Wrocław

Spółka została wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy pod nr 0000082498. Spółka powstała na czas nieokreślony i działa na podstawie Umowy Spółki sporządzonej w formie aktu notarialnego, przepisów Kodeksu Spółek Handlowych i innych obowiązujących norm prawnych. Kapitał zakładowy w wysokości 3.782,0 tys. zł, podzielony na 18.910 udziałów o wartości nominalnej 200 zł w 100 % objęty jest przez PHS Hydrotor S.A. z siedzibą w Tucholi.

Władze Spółki w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017:

Zarząd pracował w niezmienionym składzie:

Stanisław Bąk – Prezes Zarządu

Zgodnie z umową w Spółce nie powołuje się Rady Nadzorczej.

Przedmiotem działalności „WPH" Sp. z o.o. jest działalność produkcyjna, usługowa i handlowa w zakresie obrotu gospodarczego w kraju i za granicą, przy specjalizacji w małoseryjnej i jednostkowej a jednocześnie w szerokim zakresie asortymentowym, produkcji pomp zębatych hydraulicznych, zespołów pompujących, zasilaczy i usług wykonywanych zgodnie z życzeniami klientów. Ponadto spółka prowadzi działalność handlową na rynku hydrauliki siłowej. Znaczna część uwolnionej

powierzchni produkcyjnej jest wynajmowana podmiotom zewnętrznym.

Więcborskie Zakłady Metalowe Wizamor Sp. z o.o.

Adres siedziby: ul. Starodworcowa 5, Więcbork

Spółka WZM Wizamor Sp. z o.o. jest zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Bydgoszczy, Wydział Gospodarczy XIII KRS, pod nr KRS 0000156565. Zawiązanie Spółki nastąpiło 16.09.1996 r.

Władze Spółki w okresie 01.01.2017 – 31.12.2017:

Zarząd pracował w składzie jednoosobowym:

- Grzegorz Nowak – Prezes Zarządu

  Kadencja Zarządu kończy się w maju 2018 roku

Rada Nadzorcza pracowała w składzie:

- Czesław Główczewski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- Mariusz Lewicki – Członek Rady Nadzorczej,
- Danuta Żelezik – Sekretarz Rady Nadzorczej.

Struktura udziałów w kapitale zakładowym przedstawia się następująco:

- Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej „Hydrotor" S.A. w Tucholi, posiada 445,67 udziałów, stanowiących 96,88 % kapitału zakładowego i 96,88 % głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

- Pracownicy posiadają 14,33 udziałów, stanowiących 3,12% kapitału zakładowego i 3,12% głosów na Zgromadzeniu Wspólników.

WZM „Wizamor" Sp. z o.o. jest w posiadaniu 610 akcji upadłej Stoczni Gdynia o wartości nominalnej 6.100 zł oraz 3 udziałów członkowskich w Banku Spółdzielczym w Więcborku.

Przedmiotem działalności Spółki jest produkcja złącz rurowych i przejść grodziowych, łączników gwintowych (złączki hydrauliczne wysokociśnieniowe), przewodów giętkich wysokociśnieniowych hydraulicznych i ich elementów, amortyzatorów elastycznych, dławic i dławików metalowych oraz wykonywanie usług galwanicznych. Działalność Spółki obejmuje obsługę przemysłu stoczniowego, maszyn rolniczych i budowalnych oraz obsługi górnictwa węgla i miedzi.

3. Sprzedaż Grupy Kapitałowej

Podstawowe produkty, towary i usługi spółek Grupy Kapitałowej

Głównym asortymentem produkcji w Hydrotor są: pompy hydrauliczne zębate i tłoczkowe, pompy olejowe do silników spalinowych, rozdzielacze blokowe sterowane ręcznie i elektrycznie, zawory przelewowe i zwrotne, regulatory przepływu, dzielniki strumienia, zasilacze hydrauliczne.

Ponadto Spółka prowadzi regenerację wyrobów hydrauliki siłowej takich jak: pompy zębate, pompy tłoczkowe, rozdzielacze, cylindry hydrauliczne, serwomechanizmy, zawory, orbitrole oraz elementy tłoczące pomp wtryskowych do wszystkiego typu urządzeń i maszyn.

Pompy hydrauliczne stosowane są w układach hydraulicznych w celu wytworzenia odpowiedniego

ciśnienia i przepływu medium roboczego potrzebnego do uruchomienia odbiorników (siłowniki, silniki hydrauliczne itp). Pompy hydrauliczne mają zastosowanie w konstrukcjach różnorodnych urządzeń, takich jak: ciągniki rolnicze, kombajny zbożowe, ładowacze, wózki widłowe, samochody ciężarowe, obrabiarki, sprzęt budowlany, maszyny do robót drogowych, sprzęt ratowniczy, pojazdy komunalne, urządzenia przeładunkowe, maszyny obróbcze. Siłowniki hydrauliczne (cylindry) stosowane są praktycznie w każdym układzie hydraulicznym. Rozdzielacze hydrauliczne mają zastosowanie w urządzeniach o napędzie hydraulicznym. Służą do sterowania pracą odbiorników hydraulicznych. Pompy olejowe stosowane są w układach smarowania silników spalinowych.

Zawory hydrauliczne stosuje się w celu zabezpieczenia instalacji hydraulicznej przed nadmiernym wzrostem ciśnienia, zapewnienia bezpieczeństwa przy obsłudze w przypadku nagłej awarii instalacji hydraulicznej, a także dla umożliwienia przepływu cieczy roboczej w określonym kierunku. Sekcje tłoczące są zespołem generującym ciśnienie stosowanym w pompach tłoczkowych znajdujących wielorakie zastosowanie w budowie maszyn pojazdów i urządzeń.

Odrębnym rodzajem działalności zwiększającym rokrocznie swoje znaczenie jest precyzyjna obróbka elementów wielkogabarytowych oraz usługowe pomiary wykonywane w Wydziale Obróbki Wielkogabarytowej.

Wysoki udział w sprzedaży Spółki zajmuje także działalność centrum logistycznego, nastawionego głównie na obsługę sprzedaży i zaopatrzenia materiałowego wszystkich spółek Grupy Kapitałowej.

W *Agromet S.A.* głównym asortymentem produkowanym przez Spółkę są cylindry hydrauliczne tłokowe, nurnikowe i teleskopowe. Ze względu na charakter pracy cylindry hydrauliczne dzielą się na jednostronnego lub dwustronnego działania. Siłowniki jednostronnego działania wymagają wymuszonego powrotu do pozycji wyjściowej, a ruch roboczy odbywa się tylko w jednym kierunku. Natomiast w siłownikach dwustronnego działania ruchy robocze odbywają się w obu kierunkach. W zależności od charakteru pracy stosuje się również rozwiązania regulujące przesuw poprzez instalowanie zaworów dławiących lub zastosowanie innych rozwiązań uwzględniające potrzeby odbiorców. Spółka wdrożyła i opatentowała rozwiązanie polegające stworzeniu systemu uszczelnień umożliwiającego zamknięcie komory bezolejowej w siłownikach tłokowych jednostronnego działania, eliminując zjawisko powstawania korozji i przecieków wewnętrznych.

Oprócz cylindrów produkowane są również różnego rodzaju komponenty mające zastosowanie przy produkcji wyrobów związanych z hydrauliką siłową.

Podstawowymi procesami technologicznymi stosowanymi w produkcji są: obróbka skrawaniem ścierna i wiórowa, chromowanie techniczne, które zapewnia bardzo dobrą odporność korozyjną chromowanych tłoczysk, wysoką twardość i odporność na ścieranie, niklowanie i chromowanie elektrochemiczne - zwiększa odporność na korozję, spawanie metodą MIG/MAG i TIG, montaż, malowanie natryskowe.

Głównymi odbiorcami wyrobów Spółki są producenci urządzeń przeładunkowych, maszyn rolniczych: ciągników, kombajnów, przyczep, pras, agregatów uprawowych, kosiarek, ładowaczy, rozsiewaczy, podnośników hydraulicznych, maszyn transportowych: platform, wózków widłowych itp., samochodów ciężarowych: burt rozładowczych, przyczep itp., maszyn budowlanych: koparek,

dźwigów, urządzeń komunalnych: pługi do odśnieżania, śmieciarki, urządzeń technologicznych: obrabiarki, wtryskarki.

Znaczna część wyrobów trafia również na rynek części zamiennych maszyn i urządzeń rolniczych.

Zakres działalności *Hydrotorbis Sp. z o.o.* jest w ostatnich latach niezmienny i obejmuje cztery kluczowe obszary: wytwarzanie części do maszyn rolniczych i urządzeń transportowych, półfabrykatów do produkcji hydrauliki siłowej (pomp, rozdzielaczy, regulatorów, zaworów), rosnącą w ostatnich latach produkcję wysoko specjalizowanych elementów hydraulicznych i mechanicznych do kompletacji hydraulicznych urządzeń ratunkowych oraz finalne wykonanie gotowych produktów jakimi są cylindry hydrauliczne.

Produkcja półfabrykatów wykonywana jest głównie na zlecenie spółki P.H.S. Hydrotor S.A., która jest bezpośrednim dostawcą elementów kooperacyjnych, bądź gotowych podzespołów do klientów zagranicznych. Cylindry oraz ich podzespoły dostarczane są dla spółki ZEHS Agromet Lubań, natomiast zmontowane i wykonane zgodnie z wymaganiami klienta są oferowane i sprzedawane bezpośrednio do odbiorców w kraju.

Przedmiotem działalności *WPH Wrocław* jest produkcja pomp zębatych o stałej wydajności stosowanych w układach hydraulicznych maszyn różnych gałęzi przemysłu, zespołów pompujących, silników zębatych oraz zasilaczy hydraulicznych znajdujących zastosowanie w prasach, dźwigach, obrabiarkach i maszynach budowlanych, urządzeń ładunkowych i przenośnych.

Spółka z o.o. Wizamor technicznie przygotowana jest do obróbki skrawaniem elementów obrotowych w zakresie średnic do D = 67 mm dla materiałów prętowych i D = 250 mm dla części typu „tarcza". Uzupełnieniem podstawowych procesów jest: obróbka galwaniczna (cynkowanie), operacje ślusarskie oraz obróbka plastyczna i spawalnictwo. Do podstawowych grup wyrób Spółki należą: króćce, dławnice metalowe do przewodów elektrycznych, amortyzatory do posadowienia zespołów prądotwórczych i sprężarek, łączniki rurowe metalowe do napędów i sterowań hydraulicznych, elementy zakuć do przewodów hydraulicznych, przewody hydrauliczne oraz elementy metalowe dla przemysłu meblowego.

Grupa Kapitałowa Hydrotor

Przychody ze sprzedaży Grupa Kapitałowa Hydrotor			
Treść	Sprzedaż 2016	Sprzedaż 2017	Zmiana
Grupa Kapitałowa ogółem			
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	94 015,0	104 393,7	11,0%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	32 525,8	36 014,1	10,7%
Razem przychody ze sprzedaży	**126 540,8**	**140 407,8**	11,0%
w tym eksport	40 238,0	41 651,8	3,5%
Grupa Kapitałowa ogółem z wyłączeniem sprzedaży wzajemnej (skonsolidowana)			
Przychody ze sprzedaży produktów i usług	84 382,0	93 146,0	10,4%
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	4 431,0	5 643,0	27,4%
Razem przychody ze sprzedaży	**88 813,0**	**98 789,0**	11,2%
w tym eksport	40 238,0	41 651,8	3,5%
udział eksportu w przychodach ogółem	45,3%	42,2%	

dane w tys. zł

W Grupie Kapitałowej w 2017 roku wystąpił wzrost skonsolidowanej sprzedaży produkcji własnej o 10,4 %. W wyniku znacznego rozwoju sprzedaży towarów i materiałów we wszystkich spółkach zwiększyły się również przychody ze sprzedaży towarów i materiałów. W związku z tym przychody

ogółem ze sprzedaży powiększyły się w stosunku do ubiegłego roku o 11,2%.

Na wielkość sprzedaży dodatnio wpłynęło utrzymanie się bardzo dobrej koniunktury gospodarczej szczególnie w kraju. Chociaż w roku 2017 eksport wzrósł o 3,5%, to jego udział w sprzedaży ogółem Grupy Kapitałowej zmniejszył się z 45,3% do 42,2% ze względu na bardzo dynamiczny wzrostu sprzedaży do producentów maszyn na rynku wewnętrznym. Prowadzone rozmowy i nawiązane kontakty z partnerami zagranicznymi stwarzają podstawy do dalszego wzrostu sprzedaży eksportowej, w której upatrujemy główne źródło wzrostu wartości sprzedaży ogółem w przyszłości. Znaczny wzrost sprzedaży o 17,6 % zanotowano na rynku krajowym, czego główną przyczyną było ogólne bogacenie się społeczeństwa polskiego oraz wysoka koniunktura na rodzimym rynku.

W Grupie Kapitałowej w zakresie przychodów ze sprzedaży wzrostowy wskaźnik uzyskały wszystkie spółki. Było to możliwe głównie dzięki wzrostowi sprzedaży krajowej uzyskanej między innymi poprzez wprowadzenie nowych produktów i pozyskanie znaczących klientów.

Najmniejszy wzrost sprzedaży ogółem odnotowała spółka WPH Wrocław a największy spółka Wizamor.

Według własnych szacunków udział poszczególnych grup produktów w segmentach krajowego rynku elementów hydrauliki siłowej, na których obecna jest Grupa Hydrotor, przedstawia się następująco:

Nazwa wyrobu	Udział w rynku (%)	
	2016	2017
Pompy hydrauliczne	68	69
Zawory hydrauliczne	38	40
Rozdzielacze hydrauliczne	38	38
Pompy olejowe	46	45
Elementy tłoczące (regeneracja)	28	27
Cylindry tłokowe	35	37
Cylindry nurnikowe	38	40
Cylindry teleskopowe	32	33

Udziały w rynku spółki Hydrotor S.A. uległy nieznacznym zmianom. Według naszych ocen spółka powiększyła swój udział w rynku zaworów hydraulicznych oraz pomp. Minimalnie spadły udziały w zakresie sprzedaży pomp olejowych oraz regenerowanych elementów tłoczących.

Udział Agromet w segmentach swej obecności na rynku odnośnie całego produkowanego asortymentu utrzymał się na wyższym poziomie niż w ubiegłym roku. Firma nadal jest jednym z największych krajowych producentów cylindrów hydraulicznych oraz sukcesywnie umacnia swoją pozycję przede wszystkim na rynkach poza granicami kraju.

Udziały pozostałych spółek w rynku krajowym i zagranicznym w zakresie wytwarzanych przez nie produktów są nieznaczące.

Udział sprzedaży eksportowej poszczególnych spółek w zagranicznych rynkach zbytu Grupy Kapitałowej					
Kraj	Grupa Kapitałowa	Hydrotor	Agromet	Wizamor	WPH
NIEMCY	64,1%	41,1%	22,9%	0,1%	0,1%
USA	12,2%	12,2%			
HOLANDIA	11,6%	0,9%	10,7%		
WŁOCHY	6,8%		6,8%		
FRANCJA	2,4%	1,3%	1,1%		
CZECHY	0,7%	0,0%	0,1%		0,6%
EGIPT	0,4%	0,4%			
UKRAINA	0,3%		0,3%		
SZWECJA	0,3%	0,2%		0,0%	
SŁOWACJA	0,2%	0,2%			
CHINY	0,2%	0,2%			
ROSJA	0,2%	0,2%			
POZOSTAŁE	0,7%	0,2%	0,1%	0,1%	0,2%
Razem	**100,0%**	**56,9%**	**42,0%**	**0,2%**	**0,9%**

Skonsolidowana Sprzedaż Grupy Kapitałowej z podziałem na rynki zbytu			
Kraj	**Sprzedaż**	**Udział w sprzedaży produkcji własnej**	**Udział w ex**
NIEMCY	26 709,3	28,7%	64,1%
USA	5 065,5	5,4%	12,2%
HOLANDIA	4 817,3	5,2%	11,6%
WŁOCHY	2 848,2	3,1%	6,8%
FRANCJA	1 014,6	1,1%	2,4%
CZECHY	286,6	0,3%	0,7%
EGIPT	160,8	0,2%	0,4%
UKRAINA	117,2	0,1%	0,3%
SZWECJA	104,4	0,1%	0,3%
SŁOWACJA	102,8	0,1%	0,2%
CHINY	80,4	0,1%	0,2%
ROSJA	71,2	0,1%	0,2%
CYPR	54,8	0,1%	0,1%
WIELKA BRYTANIA	47,4	0,1%	0,1%
SZWAJCARIA	47,0	0,1%	0,1%
POZOSTAŁE	124,3	0,1%	0,3%
SPRZEDAŻ EX	**41 652,8**	44,7%	100,0%
POLSKA - sprzedaż produkcji własnej	**51 493,2**	55,3%	
SPRZEDAŻ OGÓŁEM - produkcji własnej	**93 146,0**	100,0%	
SPRZEDAŻ OGÓŁEM	**98 789,0**		

dane w tys. zł

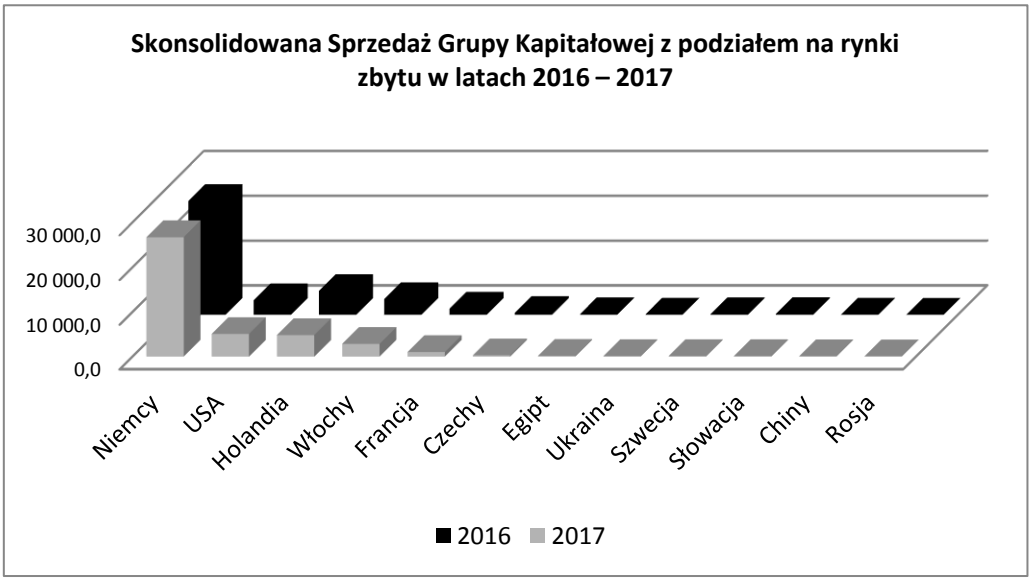

Największym rynkiem eksportowym Grupy Kapitałowej są Niemcy, które posiadają ponad 64% udziału w sprzedaży eksportowej Grupy Kapitałowej. Mniejsze ilości wyrobów Grupa eksportuje do: USA - 12,2 %; Holandii – 11,6 %; Włoch – 6,8 %; Francji – 2,4 % i Czech – 0,7% udziału w eksporcie ogółem. Pozostałymi odbiorcami zagranicznymi są: Egipt, Ukraina, Szwecja, Słowacja, Chiny, Rosja, Wielka Brytania, Szwajcaria, Irak, Austria i inne. Zwiększenie sprzedaży do USA jest przede wszystkim osiągnięciem spółki dominującej.

Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A.

Treść	Przychody ze sprzedaży Hydrotor						
	Sprzedaż		Zmiana	Udział w sprzedaży ogółem		Udział w sprzedaży produkcji własnej	
	2016	2017		2016	2017	2016	2017
Wyroby nowe	22 214,5	24 922,2	12%	36%	37%	68%	70%
Wyroby regenerowane	1 362,6	1 289,5	-5%	2%	2%	4%	4%
Usługi regeneracji nietypowej	2 515,6	2 323,7	-8%	4%	3%	8%	7%
Pozostałe usługi	6 410,5	6 939,1	8%	10%	10%	20%	20%
w tym obróbka wielkogabarytowa	2 747,6	2 693,2	-2%	4%	4%	8%	8%
Razem przychody ze sprzedaży produkcji własnej	**32 503,2**	**35 474,5**	**9%**	**53%**	**53%**	**100%**	**100%**
w tym eksport	8 152,9	9 686,8	19%	13%	14%	25%	27%
Towary i materiały	**29 262,2**	**31 742,8**	**8%**	**47%**	**47%**		
w tym eksport	13 657,8	14 019,2	3%	22%	21%		
Razem przychody ze sprzedaży	**61 765,4**	**67 217,3**	**9%**	**100%**	**100%**		
w tym eksport	21 810,7	23 706,0	9%	35%	35%		

dane w tys. zł

W 2017 roku Spółka zanotowała sprzedaż ogółem oraz sprzedaż produktów własnych wyższą w porównaniu do poprzedniego roku o 9%. Na te wyniki pozytywnie oddziaływała bardzo dobra dynamika eksportu związana z rozszerzeniem asortymentu pomp i elementów stosowanych w ratownictwie, wzrost działalności usługowej, a także wzrost sprzedaży towarów i materiałów o 8%.

Rozszerzenie asortymentu związane z realizacją nowych projektów i pozyskaniem nowych klientów, które miało istotny wpływ na spadek o 9,8% przychodów w sprzedaży usług precyzyjnej obróbki elementów wielkogabarytowych, pozwoliło na odwrócenie trendu w drugiej połowie roku i zredukowanie spadku w tym obszarze działalności firmy do 2% w skali całego roku.

Mimo podejmowanych przez Spółkę działań mających na celu wyhamowanie niekorzystnej tendencji w sprzedaży usług regeneracji nietypowej nie udało się jej istotnie ograniczyć i zanotowano 8% spadek w porównaniu do roku 2016.

Spadek sprzedaży odnotowano też w grupie wyrobów regenerowanych, wynika on głównie z braku sieci skupu zużytych części i zmian zachowań klientów spowodowanych łatwym dostępem do nowych części.

Spółka obniżyła stany zapasów wyrobów gotowych i powiększyła poziom produkcji w toku w stosunku do ubiegłego roku. W związku z tym posiada elastyczne możliwości natychmiastowej realizacji zamówień, co pozwala szybko reagować na potrzeby rynku, a to szczególnie ważne jest w zakresie części zamiennych – naprawy awaryjne i serwisowe. Wysoki stan zapasów pozwala uzyskać w tym zakresie przewagę konkurencyjną na rynku.

Wskaźnik kosztów napraw serwisowych w stosunku do wartości sprzedaży uległ w 2017 roku znacznej poprawie. Jest to efektem rozwoju i doskonalenia w zakresie opracowywania wielowymiarowych procesów technologicznych niestandardowych produktów. Zgodnie z zamierzeniami w miarę nabierania doświadczenia spółka uzyskuje coraz niższą wartość tego wskaźnika.

Wskaźnik kosztów napraw serwisowych			
2014	2015	2016	2017
0,18	0,15	0,20	0,13

Sprzedaż krajowa w PHS „Hydrotor" S.A. prowadzona jest czterema kanałami – poprzez przedstawicieli handlowych, obejmującą swym zasięgiem cały kraj, umowy i zamówienia bezpośrednie, zamówienia kooperacyjne oraz w niewielkim stopniu przez sklep firmowy i internetowy. Geograficznie sprzedaż krajowa ma charakter rozproszony i obejmuje całą Polskę, z niewielką koncentracją na północy i w województwach typowo rolniczych.

Sprzedaż według asortymentu Hydrotor						Udział wartościowy w sprzedaży ogółem	
Lp.	Nazwa wyrobu	jedn. miary	Sprzedaż 2016	Sprzedaż 2017	Zmiana	2016	2017
1	Pompy hydrauliczne	tys. szt.	31,7	32,2	1,6%	24%	23%
2	Zawory hydrauliczne	tys. szt.	58,3	77,6	33,1%	6%	7%
3	Sekcje tłoczące	tys. szt.	15,8	18,0	13,9%	4%	4%
4	Rozdzielacze hydrauliczne	tys. szt.	5,5	5,1	-7,3%	8%	7%
5	Pompy olejowe	tys. szt.	7,4	7,3	-1,4%	3%	3%
6	Elementy kooperacyjne na eksport	tys. szt.	349,7	377,0	7,8%	44%	42%
7	Pompy dla ratownictwa	tys. szt.	2,8	3,8	35,7%	7%	11%
8	Bloki zaworowe i regulatory	tys. szt.	3,8	6,1	60,5%	2%	3%
9	Cylindry hydrauliczne	tys. szt.	13,9	16,4	18,0%	8%	9%
10	Agregaty hydrauliczne	szt.	199,0	935,0	369,8%	1%	3%
11	Pozostałe wyroby	tys. szt.	18,5	32,5	75,7%	2%	3%
12	Elementy regenerowane	tys. zł	1 362,6	1 289,5	-5,4%	4%	4%
13	Usługi regeneracji nietypowej	tys. zł	2 515,6	2 323,7	-7,6%	8%	7%
14	Usługi Wydziału Obróbki Wielkogabarytowej	tys. zł	2 747,6	2 693,2	-2,0%	7%	8%

dane w tys. zł

Największy wzrost sprzedaży Spółka osiągnęła w asortymencie bloków zaworowych i regulatorów. Wzrost ten związany jest z rozszerzeniem oferty Hydrotoru o kolejne asortymenty i z pozyskaniem nowych klientów zarówno na ryku pierwotnym jaki i wtórnym, a także z rozwojem dotychczasowej współpracy z zagranicznymi odbiorcami. Stały i stabilny wzrost uzyskano również w zakresie produkcji elementów kooperacyjnych przeznaczonych na rynki zagraniczne, który był związanych ze ścisłą współpracą Spółki z klientami przy realizacji nowatorskich projektów dających podstawy do kontynuacji wzrostowego trendu w najbliższych latach. Dynamiczny 35% wzrost sprzedaży pomp dla ratownictwa był wynikiem uruchomienia i wprowadzenia do produkcji grupy pomp hydraulicznych stosowanych w hydraulice bezprzewodowej.

Poprzez wprowadzenie na rynek kolejnych typów pomp, a także nawiązaniu współpracy w zakresie dostaw kooperacyjnych ze znaczącym europejskim producentem Spółka powstrzymała w roku 2017 utrzymujący się od 2015 spadkowy trend w sprzedaży pomp hydraulicznych.

Dzięki stałej rozbudowie bazy klientów i wzrostu kompetencji technologiczno-technicznej załogi

udało się znacznie zniwelować do końca roku 2017 spadek sprzedaży usług Wydziału Obróbki Wielkogabarytowej, spowodowany wdrażaniem do obróbki nowych asortymentów.

Obniżenie poziomu sprzedaży rozdzielaczy hydraulicznych związane jest natomiast z kurczeniem się rynku części zamiennych w oferowanym przez Spółkę asortymentach.

Główni odbiorcy krajowi Hydrotor

Lp.	Odbiorca	Sprzedaż krajowa	Sprzedaż zagraniczna	Udział w sprzedaży krajowej	Udział w sprzedaży ex	Udział w sprzedaży ogółem
1	A	2 987,9		6,9%		4,4%
2	B	1 302,9		3,0%		1,9%
3	C	1 058,6		2,4%		1,6%
4	D	518,3		1,2%		0,8%
5	E	489,8		1,1%		0,7%
6	F	474,3		1,1%		0,7%
7	G	443,4		1,0%		0,7%
8	Pozostali odbiorcy krajowi	36 236,1		83,3%		53,9%
1	Lukas Niemcy		8 090,3		34,1%	12,0%
2	B		5 065,5		21,4%	7,5%
3	C		4 835,0		20,4%	7,2%
4	D		2 384,7		10,1%	3,5%
5	E		979,3		4,1%	1,5%
6	F		554,6		2,3%	0,8%
7	G		370,6		1,6%	0,6%
8	Pozostali odbiorcy ex		1 426,0		6,0%	2,1%
Sprzedaż ogółem		**67 217,3**				100,0%

dane w tys. zł

W stosunku do poprzedniego roku pozycja najważniejszych odbiorców krajowych nie zmieniała się. Około 17% udział w sprzedaży krajowej posiada 7 odbiorców, z których jeden przekroczył próg 4% udziału w sprzedaży ogółem. Natomiast na pozostałe 83% sprzedaży składa się kilkuset odbiorców nie przekraczających 0,1% udziału w sprzedaży.

Spółka nie jest uzależniona od jednego lub kilku odbiorców, dlatego nie istnieje zagrożenie utraty znacznych przychodów czy utraty udziału w rynku krajowym w przypadku odejścia jakiegokolwiek klienta.

Sprzedaż na eksport prowadzona jest głównie na podstawie umów ramowych i rocznych prognoz konkretyzowanych miesięcznymi zamówieniami.

Kierunki sprzedaży eksportowej przedstawiały się w 2017 roku następująco:

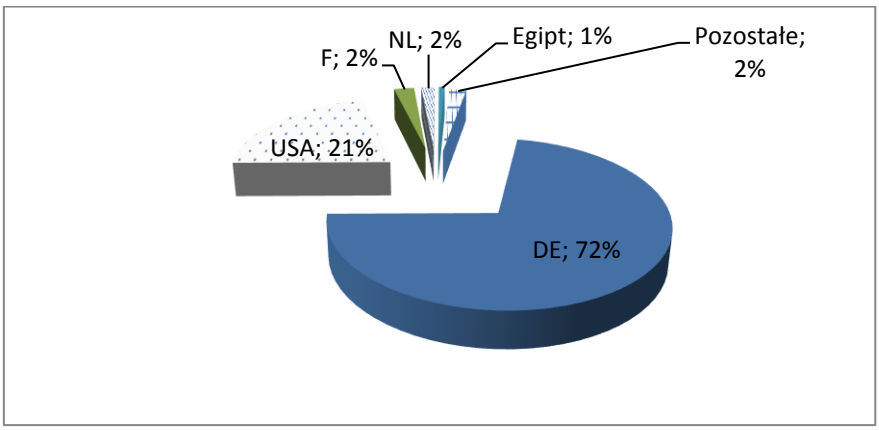

Głównym odbiorcą wyrobów Hydrotor pozostają niezmiennie Niemcy. Poważny wzrost eksportu

nastąpił do USA, co spowodowało zwiększenie udziału eksportu do tego kraju z 15% w 2016 roku do ponad 21% w 2017 roku. Mniejszy, 2% udział w eksporcie posiadają Francja oraz Holandia. Pozostałe kraje, do których spółka eksportuje wyroby to: Słowacja, Szwecja, Chiny, Wielka Brytania, Szwecja, Azerbejdżan, Rosja, Irak, Węgry, Litwa i inne.

W przypadku sprzedaży eksportowej występuje zupełnie inna sytuacja niż w sprzedaży krajowej. Mamy tu do czynienia z koncentracją sprzedaży. Trzech odbiorców posiada prawie 76 % udział w sprzedaży eksportowej oraz 29% w sprzedaży ogółem. Przyrost sprzedaży w porównaniu do 2016 roku do głównego odbiorcy zagranicznego wyniósł prawie 56%.

Oczekiwania na 2018 rok są pozytywne i zakładają zwiększenie produkcji oraz sprzedaży do nowych odbiorców zagranicznych. Osiągnięcie tych założeń warunkowane jest pomyślnym przystosowaniem maszyn, ugruntowaniem doświadczenia oraz powtarzalnością i ciągłością produkcji. Kontrahenci zagraniczni to firmy silne i stabilne, mocno osadzone na rynku, gwarantujące stabilność współpracy kooperacyjnej.

Agromet ZEHS Lubań S.A.

Treść	Przychody ze sprzedaży Agromet						
	Sprzedaż		Zmiana	Udział w sprzedaży ogółem		Udział w sprzedaży produkcji własnej	
	2016	2017		2016	2017	2016	2017
Cylindry tłokowe	21 144,9	22 209,1	5,0%	55,1%	52,8%	58,0%	56,0%
Cylindry nurnikowe	8 158,6	10 008,1	22,7%	21,3%	23,8%	22,4%	25,2%
Cylindry teleskopowe	1 731,9	2 049,8	18,4%	4,5%	4,9%	4,8%	5,2%
Pozostałe wyroby i usługi	5 411,0	5 408,6	0,0%	14,1%	12,9%	14,8%	13,6%
Razem przychody za sprzedaży produktów i usług	**36 446,4**	**39 675,6**	**8,9%**	**95,0%**	**94,3%**	**100,0%**	**100,0%**
Towary i materiały	1 901,4	2 413,4	26,9%	5,0%	5,7%		
w tym cylindry	1 478,8	1 778,1	20,2%	3,9%	4,2%		
Razem przychody za sprzedaży	**38 347,8**	**42 089,0**	**9,8%**	**100,0%**	**100,0%**		
w tym eksport	17 971,4	17 476,3	-2,8%	46,9%	41,5%		

dane w tys. zł

W roku 2017 Spółka wypracowała przychody ze sprzedaży na poziomie 42 089 tys. zł., czyli wyższe o 9,8% w porównaniu do roku poprzedniego. Sprzedaż eksportowa wynosiła 17 476,3 tys. zł, co stanowi 41,5% całości sprzedaży. W porównaniu do roku ubiegłego jest to spadek o 2,8%. Natomiast na sprzedaży krajowej Spółka odnotowała około 21% wzrost w porównaniu do roku 2016 tj. wzrost o 4 236,3 tys. zł.

Lp.	Nazwa wyrobu	Sprzedaż według asortymentu Agromet			Udział wartościowy w sprzedaży ogółem	
		Sprzedaż		Zmiana		
		2016	2017		2016	2017
1	Cylindry tłokowe	65,5	73,6	12,4%	55,1%	52,8%
2	Cylindry nurnikowe	54,9	62,3	13,5%	21,3%	23,8%
3	Cylindry teleskopowe	2,6	3,3	26,9%	4,5%	4,9%
4	Części do układów hydraulicznych	46,5	42,0	-9,7%	14,1%	12,9%

dane w tys. szt. *dane w tys. zł*

Podstawowym asortymentem produkcyjnym są niezmiennie od lat siłowniki tłokowe i nurnikowe.

W 2017 r. wzrost wartości sprzedaży nastąpił w trzech podstawowych segmentach. Największy na cylindrach nurnikowych, gdzie w porównaniu do roku ubiegłego sprzedaż była wyższa o 22,7%.

W porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost sprzedaży cylindrów teleskopowych o 317,9 tys. zł.

(tj.18,4%). Jest to efektem podjętych w roku ubiegłym przez Spółkę działań zmierzających do zmniejszenia kosztów produkcji tych cylindrów i odbudowania tej pozycji w wolumenie ogólnej sprzedaży. Sprzedaż pozostałych wyrobów i usług wartościowo jest na porównywalnym poziomie jak w roku ubiegłym, natomiast ilościowo nastąpił spadek sprzedaży w tym asortymencie o 9,7%. Spowodowane jest to mniejszą ilością sprzedaży części do firm Parker IT i Goldhofer DE. Jest to efektem koncentrowania się spółki na produkcji kompletnych cylindrów.

Główni odbiorcy Agromet ZEHS S.A.

Lp.	Nazwa klienta	Sprzedaż krajowa	Sprzedaż zagraniczna	Udział w sprzedaży krajowej	Udział w sprzedaży ex	Udział w sprzedaży ogółem
1	A	4 377,2		17,8%		10,4%
2	B	2 844,7		11,6%		6,8%
3	C	2 266,3		9,2%		5,4%
4	D	1 419,4		5,8%		3,4%
5	Pozostali odbiorcy krajowi	13 705,1		55,7%		32,6%
1	Deutel		3 231,4		18,5%	7,7%
2	B		2 269,7		13,0%	5,4%
3	C		2 212,2		12,7%	5,3%
4	D		1 620,1		9,3%	3,8%
5	E		1 338,5		7,7%	3,2%
6	Pozostali odbiorcy ex		6 804,4		38,9%	16,2%
	Razem	**42 089,0**				100,0%

dane w tys. zł

Sprzedaż krajowa prowadzona jest głównie w oparciu o zamówienia kooperacyjne na pierwszy montaż, stanowią one 93% zamówień krajowych. Około 7% stanowią zamówienia handlowe na części zamienne dostarczane na rynek wtórny. W odniesieniu do roku poprzedniego nastąpił wzrost sprzedaży o ponad 33% do czterech strategicznych kontrahentów. Udział czterech największych odbiorców krajowych stanowił około 25,8% ogólnej sprzedaży na rynek krajowy. Spółka w 2017 roku sprzedawała swoje produkty do 285 odbiorców krajowych.

Spółka w 2017 roku sprzedawała swoje produkty do 40 odbiorców zagranicznych. Największym odbiorcą jest firma Deutel, której udział w sprzedaży eksportowej stanowi ponad 18,5%, a w sprzedaży ogółem 7,7%. Największy spadek w wysokości 860,1 tys. zł w porównaniu do roku ubiegłego odnotowano w sprzedaży do firmy niemieckiej, w przypadku której spowodowane to było utratą pozycji tej firmy na rynkach światowych i zmniejszeniem zapotrzebowania na produkowany przez nią asortyment. Pięciu największych odbiorców stanowi łącznie 61,1% udziału w sprzedaży eksportowej i 25,4% ogólnej wartości sprzedaży.

Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o.

Przychody ze sprzedaży WPH Sp. z o.o.

Treść	Sprzedaż w tys. zł 2016	Sprzedaż w tys. zł 2017	Zmiana	Udział w sprzedaży ogółem 2016	Udział w sprzedaży ogółem 2017	Udział w sprzedaży produkcji własnej 2016	Udział w sprzedaży produkcji własnej 2017
Wyroby gotowe	2 749,9	2 994,6	8,9%	68,6%	74,4%	84,7%	91,9%
Usługi	498,3	265,4	-46,7%	12,4%	6,6%	15,3%	8,1%
Razem przychody za sprzedaży produktów i usług	**3 248,2**	**3 260,0**	**0,4%**	81,0%	81,0%	100,0%	100,0%
Towary i materiały	762,9	763,7	0,1%	19,0%	19,0%		
Razem przychody za sprzedaży	**4 011,1**	**4 023,7**	0,3%	100,0%	100,0%		
w tym eksport	409,8	367,5	-10,3%	10,2%	9,1%		

dane w tys. zł

Przychody ze sprzedaży wyrobów własnych Spółki w 2017 r. wyniosły 3 260 tys. zł., są one minimalnie wyższe w stosunku do 2016 roku . Przychody Spółki z działalności handlowej wyniosły 763,7 tys. zł, nastąpił ich wzrost o 2,22% w porównaniu do roku ubiegłego.

Wartość sprzedaży Spółki na rynku zagranicznym wyniosła 2017 r. 367,5 tys. zł, jest to spadek w porównaniu do okresu poprzedniego o 10,3% i wynika głównie ze zmniejszenia potrzeb klientów z Czech. WPH nie jest nastawiona na silną ekspansję rynkową, stąd oczekiwania w zakresie sprzedaży nie są wysokie. Jednak nadal winna rozwijać sprzedaż jednostkowych i małoseryjnych wyrobów hydraulicznych.

	Sprzedaż według asortymentu WPH				Udział wartościowy w sprzedaży ogółem	
		2016	2017	Zmiana	2016	2017
1	Pompy PZ2	199	184	-7,5%	2,3%	2,0%
2	Pompy PZ3 i pochodne	1 244	1 292	3,9%	14,4%	14,9%
3	PZ4	1 373	2 083	51,7%	16,5%	21,4%
4	Pompy żeliwne	50		-100,0%	1,1%	
5	Pompy wielosekcyjne PZW	860	531	-38,3%	23,6%	19,3%
6	Zespoły pomp. i zasilacze	171	175	2,3%	12,8%	12,4%

dane w szt. *dane w tys. zł*

Największą wartość sprzedaży i znaczny wzrost o 30% w 2017 stanowią pompy z typoszeregu PZ4, wynikał on z potrzeb firmy Ursus skierowanych głównie na pompy pojedyncze. Z tego też powodu spadła sprzedaż wartościowa o 18% i ilościowa o 38% w grupie pomp wielosekcyjnych PZW.

Nieznaczny wzrost odnotowano w asortymencie pomp PZ3 oraz w grupie materiałów i towarów, a ponad 10% w usługach oferowanych przez WPH. Zasilacze i zespoły pompujące sprzedawane były na poziomie porównywalnym do roku poprzedniego. Przesunięcie zamówienia na produkty żeliwne klienta z Katowic na rok 2018 skutkowało brakiem przychodów w tej grupie produktowej.

Wyroby i usługi sprzedawane są zarówno na rynek rolniczy, budownictwo oraz rynek usług w zakresie hydrauliki mobilnej.

	Główni odbiorcy WPH Wrocław Sp. z o.o.				
Lp.	Nazwa klienta	Sprzedaż krajowa	Sprzedaż zagraniczna	Udział w sprzedaży krajowej	Udział w sprzedaży ex	Udział w sprzedaży ogółem
1	A	262,5		7,2%		6,5%
2	B	164,7		4,5%		4,1%
3	C	142,6		3,9%		3,5%
4	D	107,1		2,9%		2,7%
5	Pozostali odbiorcy kraj	2 979,3		81,5%		74,0%
1	A		131,7		35,8%	3,3%
2	B		109,7		29,9%	2,7%
3	Pozostali odbiorcy ex		126,1		34,3%	3,1%
Razem		4023,7				100,0%

dane w tys. zł

Wyroby i usługi Spółki WPH sprzedawane są w zdecydowanej większości na rynek krajowy, który stanowi ponad 91% przychodów ze sprzedaży. Udział odbiorców jest bardzo rozproszony. Żaden z odbiorców nie przekroczył 7% udziału w sprzedaży ogółem.

Więcborskie Zakłady Metalowe Wizamor Sp. z o.o.

Treść	Przychody ze sprzedaży Wizamor						
	Sprzedaż		Zmiana	Udział w sprzedaży ogółem		Udział w sprzedaży produkcji własnej	
	2016	2017		2016	2017	2016	2017
Wyroby gotowe	5 642,90	8 280,50	46,7%	95,8%	93,1%	99,3%	99,6%
Usługi	38,3	33,5	-12,5%	0,6%	0,4%	0,7%	0,4%
Razem przychody za sprzedaży produktów i usług	**5 681,2**	**8 314,0**	**46,3%**	**96,4%**	**93,4%**	**100,0%**	**100,0%**
Towary i materiały	212	583,3	175,1%	3,6%	6,6%		
Razem przychody za sprzedaży	**5 893,2**	**8 897,3**	**51,0%**	**100,0%**	**100,0%**		
w tym eksport	46,1	103,0	123,4%	0,8%	1,2%		

dane w tys. zł

Przewidywana w 2016 roku tendencja dynamizacji współpracy z niektórymi odbiorcami urealniła się kilkudziesięcioprocentowym wzrostem poziomu sprzedaży wyrobów w 2017 roku. Wzrost sprzedaży spowodowany został wprowadzeniem na rynek nowego detalu w grupie króciec, który stanowi 33,6% przychodu ogółem. Spółka w ostatnich dwóch latach wyposażana jest w nowoczesny park maszynowy i posiada duże możliwości rozwoju produkcji. Analizując obecne wzrostowe tendencje współpracy z odbiorcami, przewiduje się kilkunastoprocentowy dalszy wzrost poziomu sprzedaży wyrobów w 2018 roku. Spółka ta w ciągu trzech lat wyszła z poważnego kryzysu i ma coraz lepszą pozycję rozwojową.

Lp.	Nazwa wyrobu	Sprzedaż według asortymentu Wizamor			Udział wartościowy w sprzedaży ogółem	
		Sprzedaż		Zmiana		
		2016	2017		2016	2017
1	Zakucia	2 033,7	2 301,3	13,2%	52,9%	41,9%
2	Pozostałe	1 250,3	1 133,0	-9,4%	32,9%	18,7%
3	Grupa podstawowa - hydraulika	118,8	102,6	-13,6%	6,1%	4,0%
4	Króćce	85,7	862,6	906,5%	4,3%	33,6%
5	Dławnice	7,5	5,1	-32,0%	1,3%	0,4%
6	Przewody hydrauliczne	1,1	0,7	-36,4%	0,9%	0,4%
7	Amortyzatory	0,07	0,09	28,6%	1,5%	0,9%

dane w tys. szt. *dane w tys. zł*

Największy udział wartościowy w sprzedaży ogółem stanowią zakucia: 41,9%. W bieżącym roku został wprowadzony na rynek nowy wyrób w grupie króciec. Sprzedaż króćca przyczyniła się do wzrostu przychodu Spółki o 51,0 %.

Lp.	Nazwa klienta	Główni odbiorcy Wizamor Sp. z o.o. Sprzedaż		Udział w sprzedaży krajowej	Udział w eksporcie	Udział w sprzedaży ogółem
		krajowa	zagraniczna			
1	A	2783,7		31,7%		31,3%
2	B	557,7		6,3%		6,3%
3	C	413,1		4,7%		4,6%
4	D	362,6		4,1%		4,1%
5	Pozostali odbiorcy krajowi	4 677,20		53,2%		52,6%
1	Pozostali odbiorcy ex		103,00		100,0%	1,2%
Razem		**8 897,3**				100,0%

dane w tys. zł

Wyroby i usługi Spółki WZM Wizamor sprzedawane były w 98,8% na rynku krajowym. Sprzedaż zagraniczna stanowiła jedynie 1,2% do sprzedaży ogółem. Odbiorcami zagranicznymi były kraje: Niemcy, Cypr, i Szwecja. Główny odbiorca krajowy wyrobów Spółki Wizamor 2017 r. uzyskał ponad 31% udział w sprzedaży ogółem, co jest pewnym ryzykiem rynkowym i winno być w najbliższych latach przynajmniej w części zneutralizowane.

Hydraulika Siłowa Hydrotorbis Sp. z o.o.

Przychody ze sprzedaży Hydrotorbis Sp. z o.o.							
Wyszczególnienie	Sprzedaż		Zmiana	Udział w sprzedaży		Udział w sprzedaży produkcji własnej	
	2016	2017		2016	2017	2016	2017
Wyroby gotowe	15 358,2	16 946,4	10,3%	92,9%	93,2%	98,4%	99,2%
w tym:							
eksport pośredni	*11 934,5*	*12 270,9*	*2,8%*	*72,2%*	*67,5%*	*76,4%*	*71,9%*
sprzedaż cylindrów	*3 422,5*	*4 135,9*	*20,8%*	*20,7%*	*22,7%*	*21,9%*	*24,2%*
Wyroby na potrzeby PHS „Hydrotor" S.A.	256,2	128,9	-49,7%	1,6%	0,7%	1,6%	0,8%
Razem przychody ze sprzedaży produktów	**15 614,4**	**17 075,3**	**9,4%**	**94,5%**	**93,9%**	**100,0%**	**100,0%**
Usługi	521,6	594,3	13,9%	3,2%	3,3%		
Razem przychody ze sprzedaży produktów i usług	**16 136,0**	**17 669,6**	**9,5%**	**97,7%**	**97,2%**		
Towary i materiały	387,3	510,9	31,9%	2,3%	2,8%		
Razem przychody ze sprzedaży	**16 523,3**	**18 180,5**	**10,0%**	**100,0%**	**100,0%**		
w tym: eksport	-	-	-	-	-	-	-

dane w tys. zł

W 2017 roku sprzedaż wyrobów produkowanych przez Spółkę wzrosła o 10,3% w stosunku do 2016 roku.

Przyrost poziomu sprzedaży spowodowany był zwiększeniem poziomu zamówień od klientów niemieckich. Spółka posiada duży udział we wzroście skonsolidowanej sprzedaży zagranicznej. W 2017 roku udział ten wynosił 28,7%. Zgodnie z założeniami nastąpił spadek sprzedaży usług dla Hydrotor z powodu przenoszenia pracowników do Hydrotor S.A. Natomiast obniżenie sprzedaży wyrobów dla spółki dominującej związane jest z ulokowaniem tej produkcji w spółce Hydrotor.

Spółka systematycznie wyposażana jest w nowoczesny park maszynowy i posiada duże możliwości rozwoju produkcji. Analizując obecne tendencje dynamizacji współpracy z odbiorcami, przewiduje się kilkuprocentowy dalszy wzrost poziomu sprzedaży wyrobów w 2018 roku.

Sprzedaż wyrobów wg asortymentu Hydrotorbis					Udział wartościowy w sprzedaży	
		2016	2017	Zmiana	2016	2017
1	Korpusy	80 013	72 051	-10%	31,10%	33,70%
2	Cylindry	20 004	23 639	18%	20,70%	22,50%
3	Płyty, pokrywy	81 761	99 932	22%	15,20%	15,30%
4	Wałki, rolki	38 161	27 309	-28%	8,20%	4,50%
5	Tłoki	8 731	5 537	-37%	2,70%	2,10%
6	Tuleje	31 829	24 659	-23%	2,60%	1,20%
7	Obudowy, pierścienie, sworznie	30 615	38 058	24%	4,60%	4,80%

dane w szt. *dane w tys. zł*

Wzrosty sprzedaży następują od kilku lat w zakresie cylindrów, obudów, pierścieni, sworzni i dodatkowo płyt i pokryw. Zmniejszenie sprzedaży ilościowej nastąpiło w zakresie korpusów, wałków, rolek i tłoków i związane jest z ograniczeniem zamówień od odbiorców jak też częściowo celowej polityki sprzedażowej Spółki. W IV kwartale 2017 roku Spółka zaczęła mieć problemy z mocami produkcyjnymi nie nadążającymi za wzrostem zapotrzebowania rynku. Największy wartościowy i

ilościowy udział w przychodach Hydrotorbis wykazuje od kilku lat grupa korpusów. Produkty te sprzedawane są za pośrednictwem spółki dominującej do odbiorcy zagranicznego, stosującego korpusy do specjalistycznych siłowników.

Główni odbiorcy krajowi Hydrotorbis Sp. z o.o.			
Lp.	**Nazwa klienta**	**Sprzedaż w tys. zł**	**Udział w sprzedaży ogółem**
1	Hydrotor S.A.	15 860,7	87,2%
2	Agromet S.A.	2 044,6	11,2%
3	Pozostali odbiorcy krajowi	275,2	1,5%
Razem		**18 180,5**	**100,0%**

Prawie 100% sprzedaży Hydrotorbis była realizowana za pośrednictwem i kanałami zbytu spółek powiązanych: Hydrotor i Agromet. Większość sprzedaży realizowanej do Hydrotor S.A. przeznaczona jest na eksport.

4. Źródła dostaw i strategia zaopatrzeniowa

W obszarze zaopatrzenia nie nastąpiły zmiany w stosunku do ubiegłego roku. Zgodnie z polityką centralizacji zaopatrzenia, wiodącą rolę w zakupach dla głównych spółek Grupy Kapitałowej, odgrywa Hydrotor S.A.

Centralizowanie zakupów w spółce matce, pozwala uzyskać znaczne korzyści z tytułu obniżenia cen, wynikające z efektu skali zakupów i odpowiedniego kształtowania kosztów transportu i poziomu zapasów.

Grupa Kapitałowa korzysta z krajowych i zagranicznych dostawców materiałów. Około 87% materiałów sprowadzanych jest od dostawców krajowych. Nadal najważniejszym zadaniem służb logistycznych jest nie tylko zakup po niskiej cenie, ale także dbanie o jakość kupowanych materiałów oraz terminowość dostaw. Hydrotor S.A. dywersyfikuje dostawców podstawowych materiałów. Z reguły na określony asortyment materiałów Spółka posiada więcej niż jednego dostawcę. Spółka Hydrotor S.A. sprowadza materiały od ok. 360 dostawców, poważniejsi dostawcy posiadają ocenę wydaną w oparciu o obowiązujące w firmie zasady systemu jakości ISO 9001.

W 2017 r. w Hydrotor S.A. jeden z dostawców osiągnął ponad 12% udział w wartości dostaw materiałów. Głównym dostawcą dla spółek WPH, Hydrotorbis i Agromet jest spółka dominująca, której udział w dostawach dla firm zależnych waha się w granicach od 60% do 69%. Głównymi dostawcami zagranicznymi materiałów są firmy niemieckie. Z zagranicy sprowadzane są głównie specjalistyczne wysokogatunkowe stale, odkuwki i odlewy.

Spółka	Dostawcy				Razem dostawy		Udział dostaw w przychodach spółki
	krajowi		zagraniczni				
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	%	
Hydrotor S.A.	**23 457,9**	**100,0%**	**3 556,6**	**100,0%**	**27 014,5**	**100,0%**	**40,2%**
Benteler Dąbrowa Górnicza	3 201,3	13,6%			3 201,3	11,9%	4,8%
Firma B	1 582,7	6,7%			1 582,7	5,9%	2,4%
Firma c	1 543,9	6,6%			1 543,9	5,7%	2,3%
Pozostali krajowi	17 130,0	73,0%			17 130,0	63,4%	25,5%
Lukas Erlangen			1 627,3	45,8%	1 627,3	6,0%	2,4%
Firma B			434,5	12,2%	434,5	1,6%	0,6%
Firma c			340,9	9,6%	340,9	1,3%	0,5%

pozostali zagraniczni			1 153,9	32,4%	1 153,9	4,3%	1,7%

Spółka	Dostawcy krajowi		Dostawcy zagraniczni		Razem dostawy		Udział dostaw w przychodach spółki
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	%	
Agromet ZEHS Lubań S.A.	**17 445,8**	**100,0%**	**1 759,6**	**100,0%**	**19 205,4**	**100,0%**	**45,6%**
Hydrotor S.A.	11 043,9	63,3%			11 043,9	57,5%	26,2%
Firma B	1 194,4	6,8%			1 194,4	6,2%	2,8%
Firma C	569,3	3,3%			569,3	3,0%	1,4%
Pozostali krajowi	4 638,2	26,6%			4 638,2	24,2%	11,0%
Firma niemiecka			871,3	49,5%	871,3	4,5%	2,1%
Firma włoska			441,5	25,1%	441,5	2,3%	1,0%
Firma francuska			300,5	17,1%	300,5	1,6%	0,7%
pozostali zagraniczni			146,3	8,3%	146,3	0,8%	0,3%

Spółka	Dostawcy krajowi		Dostawcy zagraniczni		Razem dostawy		Udział dostaw w przychodach spółki
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	%	
WPH Wrocław Sp. z o.o.	**1 388,2**	**100,0%**	**41,1**	**100,0%**	**1 429,3**	**100,0%**	**35,5%**
Hydrotor S.A.	954,2	68,7%			954,2	66,8%	23,7%
Firma B	117,5	8,5%			117,5	8,2%	2,9%
Firma C	93,3	6,7%			93,3	6,5%	2,3%
Pozostali krajowi	223,2	16,1%			223,2	15,6%	5,5%
Hypneu Niemcy			41,1	100,0%	41,1	2,9%	1,0%
pozostali zagraniczni			0,0	0,0%	0,0	0,0%	0,0%

Spółka	Dostawcy krajowi		Dostawcy zagraniczni		Razem dostawy		Udział dostaw w przychodach spółki
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	%	
Wizamor Sp. z o.o.	**3 689,9**	**100,0%**	**25,6**	**100,0%**	**3 715,5**	**100,0%**	**41,8%**
Stalma S.A.	1 897,1	51,4%			1 897,1	51,1%	21,3%
Firma B	434,7	11,8%			434,7	11,7%	4,9%
Firma C	357,5	9,7%			357,5	9,6%	4,0%
Firma D	87,1	2,4%			87,1	2,3%	
Pozostali krajowi	913,5	24,8%			913,5	24,6%	10,3%
Pozostali zagraniczni			25,6	100,0%			

Spółka	Dostawcy krajowi		Dostawcy zagraniczni		Razem dostawy		Udział dostaw w przychodach spółki
	w tys. zł	%	w tys. zł	%	w tys. zł	%	
Hydrotorbis Sp. z o.o.	**8 582,3**	**100,0%**	**0,0**	**0,0%**	**8 582,3**	**100,0%**	**47,2%**
Hydrotor S.A.	5 180,2	60,4%			5 180,2	60,4%	28,5%
Firma B	980,0	11,4%			980,0	11,4%	5,4%
Firma C	467,7	5,4%			467,7	5,4%	2,6%
Firma D	423,9	4,9%			423,9	4,9%	2,3%
Pozostali krajowi	1 530,5	17,8%			1 530,5	17,8%	8,4%

5. Umowy istotne dla działalności Grupy Kapitałowej w tym o umowy kredytu i poręczeń

Spółka PHS „Hydrotor" S.A. posiadała podpisane umowy z :

a) Towarzystwem Ubezpieczeń Ogólnych AVIVA S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia na łączną kwotę 84.201,8 tys. zł. Polisy zawarto dnia 04.11.2016 na okres jednego roku. Umowę ubezpieczenia przedłużono o kolejny rok na sumę ubezpieczenia 94.247,4 tys. zł

b) AIG Europe Limited Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na ubezpieczenie szkód powstałych w następstwie roszczeń z tytułu odpowiedzialności członków organów spółki kapitałowej. Okres ubezpieczenia: 1.03.2017 – 28.02.2018. Polisa została przedłużona o kolejny rok.

c) Alior Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (połączenie części korporacyjnej Banku BPH z Alior Bank, spowodowało przejęcie zawartych umów)

– umowa o prowadzenie rachunków bankowych – umowę zawarto w dniu 3.11.2011r. na czas nieokreślony.

– umowa o kredyt inwestycyjny walutowy – umowa zawarta w dniu 3.11.2011r. Kwota kredytu 3 000,0 tys. EUR. Umowa została zastąpiona nową umową o kredyt inwestycyjny walutowy z dnia 18.03.2015 r. Kwota kredytu 2.225,0 tys. EUR. Termin spłaty kredytu **30.11.2018 rok**. Kredyt został przeznaczony na finansowanie wydatków związanych z zakupem maszyn. Na dzień 31.12.2017 pozostało do spłaty 605,9 tys. EUR.

– umowa o kredyt w rachunku bieżącym – umowa zawarta w dniu 16.03.2015 r. Kwota kredytu 2 000,0 tys. zł. Termin spłaty 31.05.2017 r. Spółka nie odnawiała tego kredytu.

d) Bankiem Zachodnim WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu

– umowa ramowa o prowadzenie rachunków bankowych zawarta 06.06.2017 roku na czas nieokreślony,

– umowa o kredyt w rachunku bieżącym zawarta 06.06.2017 roku na kwotę 5.000,0 tys. zł z okresem spłaty 06.06.2018 roku. Na dzień 31.12.2017 roku kwota wykorzystania kredytu wynosiła 670,3 tys. zł.

e) Powszechnym Zakładem Ubezpieczeń S.A. z siedzibą w Warszawie na indywidulane ubezpieczenie komunikacyjne dla poszczególnych pojazdów floty całej Grupy Kapitałowej.

f) Domem Maklerskim TRIGON S.A. z siedzibą w Krakowie o pełnienie funkcji:

- Animatora Emitenta, podpisaną 16 lutego 2009 roku na czas nieokreślony,

- sponsora emisji, podpisaną w dniu 10 kwietnia 2009 roku na czas nieokreślony.

g) Firmą Parker Hannifin Europe Sarl Luxemburg na dostawę wyrobów do:

- Parker Hannifin Manufacturing Germany Chemnitz, zawartą w dniu 15.06.2012 roku na czas do 30.06.2017. W dniu 30.06.2017 roku umowa została przedłużona na kolejne 6 miesięcy. W dniu 31.12.2017 została przedłużona do 30.06.2019 roku

- Parker Hannifin Manufacturing Germany Oberndorf, zawartą w dniu 09.06.2011, przedłużona aneksem w dniu 08.07.2013 na czas do 30.06.2017. W dniu 30.06.2017 roku umowa została przedłużona na kolejne 12 miesięcy.

h) Firmą Claas Industrietechnik GmbH z siedzibą w Paderborn na dostawę wyrobów, zawartą w dniu 10.10.2012 na czas do 30.09.2014. Brak wypowiedzenia umowy z każdej ze stron skutkuje jej przedłużeniem.

i) Usines Claas France S.A.S z siedzibą w Woippy na dostawę wyrobów. Umowę zawarto 12.03.2011 roku i obowiązuje do 30.09.2018

j) Firmą Lukas Hydraulik GmbH z siedzibą w Erlangen. Umowa ramowa podpisana dnia 14 lipca 2006 roku na dostawę pomp i zespołów hydraulicznych, na czas nieokreślony z 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia.

k) Firmą Claas Saulgau GmbH Bad Salgau na dostawę wyrobów. Umowę zawarto w dniu 18.06.2012 i obowiązuje do 30.09.2018

l) Firmą Projprzem Bydgoszcz. Umowa zawarta została w dniu 17.03.2017. Aneksowano ją 28.12.2017 przedłużając okres obowiązywania do 30.06.2019 roku.

m) Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1882. W okresie I półrocza 2017 obowiązywała umowa podpisana 22.07.2016 roku na przegląd/ badanie półrocznego/ rocznego jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2016. W dniu 30.06.2017 r. podpisano umowę na wykonanie usług jak wyżej za lata 2017 – 2019.

n) Polską Agencją Rozwoju Przedsiębiorczości na dofinansowanie projektu inwestycyjnego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Umowę podpisano w dniu 20 września 2010 r. Przedmiotem umowy było dofinansowanie na realizację Projektu „Opracowanie i wdrożenie innowacyjnych technologii wysokoefektywnych procesów precyzyjnej obróbki oraz technologii pomiarowych wielkogabarytowych elementów maszyn" ze środków w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, 2007 – 2013 stanowiący program pomocowy o nr referencyjnym X325/2009. Projekt o wartości ponad 25 mln zł dofinansowany był kwotą 12,2 mln zł. Okres trwałości projektu minął w 2017 roku.

o) Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w Warszawie w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka. Przedmiotem umowy podpisanej 7 maja 2014 r. było dofinansowanie projektu: Opracowanie innowacyjnych pomp zębatych o obniżonym poziomie emisji akustycznej. Całkowity koszt projektu przewidywany był w wysokości 3.578,9 tys. zł, w tym koszty kwalifikowane 3.150 tys. zł, a kwota dofinansowania w wysokości 1.296 tys. zł. Projekt został zrealizowany. Spółka jest zobowiązana do pięcioletniego okresu trwałości projektu od momentu jego rozliczenia, czyli do 2020 roku.

p) Zarządem Województwa Kujawsko – Pomorskiego pełniącym funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym programem Operacyjnym Województwa Kujawsko – Pomorskiego na lata 2007 – 2013. Przedmiotem umowy było dofinansowanie projektu: Wdrożenie nowej technologii produkcji pomp hydraulicznych w PHS Hydrotor S.A., prowadzącej do poszerzenia oferty produktowej firmy, w ramach poddziałania 5.2.2. Całkowite wydatki kwalifikowane przewidywano w wysokości 7.400 tys. zł, a kwotę dofinansowania wyniosła 3.700 tys. zł. Rzeczywiste wydatki wyniosły 7.643 tys. zł. Projekt został zrealizowany. Spółka jest zobowiązana do pięcioletniego okresu trwałości projektu od momentu jego rozliczenia, czyli do 2020 roku.

q) Politechniką Gdańską. W lutym 2016 Spółka podpisała porozumienie o współpracy, dotyczące realizowanego na Wydziale Mechanicznym projektu „Zastosowania wybranych rozwiązań mechatronicznych do nadzorowania procesu skrawania przedmiotów wielkogabarytowych na wieloosiowych centrach obróbkowych". Porozumienie zawarto w ramach grantu Tango – wspólnego przedsięwzięcia Narodowego Centrum Nauki oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju. Realizacja fazy badawczo – rozwojowej rozpoczęła się w marcu 2016, natomiast zakończenie tego szczebla prac przewidywane jest na koniec maja 2018. Efektem tych badań ma być poprawa jakości

produkowanych elementów wielkogabarytowych, przy jednoczesnym obniżeniu kosztów ich produkcji. Spółka Hydrotor zobowiązała się do wniesienia wkładu finansowego w wysokości 162 tys. zł.

r) Politechniką Wrocławską. W ramach projektu firma podpisała w styczniu 2015 umowę konsorcjum z Politechniką Wrocławską, w której uczelnia jest Liderem. Projekt odnosi się do Programu Badań Stosowanych „Opracowanie konstrukcji wysokociśnieniowych pomp zębatych" Uczelnia podpisała umowę z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju w dniu 30.03.2015. Termin realizacji projektu przewidywany jest na okres od 01.04.2015 do 31.08.2018, koszt projektu 1.372,5 tys. zł, z tego dofinansowanie dla Uczelni 1.102,5 tys. zł.

Udział Hydrotor S.A. zakończył się 31.12.2016 roku i polegać miał na wykonaniu: a) zadania nr 6 „Zaprojektowanie i wykonanie oprzyrządowania oraz narzędzi skrawających", b) zadania nr 7 „Ocena jakości wytwórczej przyjętej technologii wykonania" oraz c) zadania nr 8 „Wykonanie eksperymentalnych wysokociśnieniowych pomp zębatych". Całkowity koszt firmy przewidywany był na 410,0 tys. zł, w tym wkład własny 270,0 tys. zł, dofinansowanie 140,0 tys. zł Termin realizacji projektu dla Uczelni to koniec 2018 roku.

s) W sierpniu 2016 z Ministerstwem Rozwoju o dofinansowanie projektu: Centrum Badawczo-Rozwojowe nowych technologii i konstrukcji w zakresie hydrauliki siłowej i elementów wielkogabarytowych maszyn. Projekt jest realizowany w ramach działania 2.1 wsparcie inwestycji w infrastrukturę B+R przedsiębiorstwo programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 17.541 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane 14.261 tys. zł Kwota dofinansowania przewidywana jest w wysokości 3.993 tys. zł. Nakłady w ramach tego projektu w 2017 roku wyniosły 6.578,4 tys. zł.

W ramach umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi Hydrotor udzielił poręczeń, bądź otrzymał poręczenia wyszczególnione poniżej:

udzielone poręczenie			
poręczenie dla	przedmiot umowy	umowa spółki BIS	refundacja kosztów w tys. zł
spółki zależnej Hydrotorbis	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Tuchola z 2017	92,0

otrzymane poręczenie			
poręczenie od	przedmiot umowy	umowa HT	poręczenie do kwoty w tys. zł
spółki zależnej WPH	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Tuchola z 2017	16,0
spółki zależnej Hydrotorbis	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Tuchola z 2016	121,3

<u>Spółka Agromet ZEHS Lubań posiadała umowy z:</u>

a) Kancelarią AUDYT Czesław Pniewski Poznań. Przedmiotem umowy jest badanie jednostkowego sprawozdania finansowego za lata od 2017 do 2019.

b) Umowa z AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA – Kompleksowe ubezpieczenie mienia od ryzyk. Okres trwania umowy 04.11.2017 – 03.11.2018r. Suma ubezpieczenia wynosi 19.076,5 tys. zł + 1.000,0 tys. eur OC za produkt.

c) Umowa z AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych SA – Kompleksowe ubezpieczenie mienia od ryzyk. Okres trwania umowy 04.11.2016 – 03.11.2017. Suma ubezpieczenia wynosi 19.429,7 tys. zł + 1.000,0 tys. eur OC za produkt.

d) Bankiem Raiffeisen Polbank Warszawa o kredyt w rachunku bieżącym na kwotę 4.500,0 tys. zł. Umowa z dnia 21.01.2013 r. z datą spłaty 13.02.2017 r. Przedłużona aneksem do 28.02.2019 roku. Na dzień 31.12.2017 zaangażowanie kredytu wynosiło 456,4 tys. zł.

e) Firmą R.M.A.T.P - Umowa zawarta została w dniu 16.12.1998 roku na czas nieokreślony. Przedmiotem umowy jest produkcja cylindrów i części dla firmy RMATP i Peltrax.

f) Firmą Dautel – Umowa o współpracy zawarta została w dniu 04.04.2003 roku na czas nieokreślony.

g) Skarbem Państwa – Zakład Karny – Umowa o zatrudnieniu skazanych zawarta w dniu 19.05.2017 r., obowiązująca do 31.12.2018 roku.

	otrzymane poręczenie		
poręczenie od	przedmiot umowy	umowa Agromet	poręczenie do kwoty w tys. zł
spółki zależnej WPH	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Lubań z 2016	18,5

<u>Spółka WPH Wrocław posiadała umowy z:</u>

a) Raiffeisen Bank Polska S.A o kredyt odnawialny w rachunku bieżącym z dnia 15.09.2004 na kwotę: 300 tys. zł, przedłużoną aneksem z dnia 12.12.2016 r. Firma nie korzystała z kredytu.

b) Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia. Umowa zawarta na okres od 04.11.2016 do 03.11.2017 r.

c) Aviva Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia. Umowa zawarta na okres od 04.11.2017 do 03.11.2018 r.

d) Wizamor sp. z o.o. w Więcborku na dzierżawę automatów tokarskich. Umowa z dnia 1.09.2011 r. obowiązująca do dnia 31.12.2019 r.

e) Dzierżawcami pomieszczeń magazynowych. Umowy podpisywane były w latach 2011 – 2016 na czas nieokreślony z trzymiesięcznym lub dwumiesięcznym okresem wypowiedzenia.

f) Dzierżawcami pomieszczeń biurowych. Umowy podpisane w sierpniu 2011 roku i w kwietniu 2014 roku zostały zawarte na czas nieokreślony z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia.

g) Dzierżawcami gruntu. Umowy podpisane w lipcu 2012, czerwcu 2013 i kwietniu 2015 roku zostały zawarte na czas nieokreślony z trzymiesięcznym okresem wypowiedzenia.

h) Kancelaria Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1882, na badanie rocznego sprawozdania finansowego za lata 2017 – 2019. Umowa z czerwca 2017 roku.

W kwietniu 2017 spółka powierzyła prowadzenie księgowości firmie zewnętrznej Mon-Tax. Ponadto spółka w 2017 r. wdrożyła nowy system księgowy Optima Comarch.

	udzielone poręczenie		
poręczenie dla	przedmiot umowy	umowa Agromet	poręczenie do kwoty w tys. zł
spółki zależnej Agromet	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Lubań z 2016	18,5

HS „Hydrotorbis" posiadała umowy z:

a) Alior Bank S.A. z siedzibą w Warszawie (połączenie części korporacyjnej Banku BPH z Alior Bank, spowodowało przejęcie zawartych umów)

– umowa o prowadzenie rachunków bankowych – umowę zawarto w dniu 01.03.2012 r. na czas nieokreślony. Umowa uległa rozwiązaniu w dniu 31.12.2017 r.

b) Bankiem Zachodnim WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu

– umowa ramowa o prowadzenie rachunków bankowych w walucie PLN i EUR zawarta 06.06.2017 roku na czas nieokreślony. Z dniem 1 marca 2018 roku rachunki zostały przejęte przez spółkę Hydrotor.

c) Przedsiębiorstwem Hydrauliki Siłowej „Hydrotor" S.A. Do dnia 28.06.2017 obowiązywały oddzielne umowy na dzierżawę maszyn i urządzeń, dzierżawę pomieszczeń administracyjnych, sprzętu komputerowego oraz program finansowo – księgowy „Symfonia", dzierżawę nieruchomości położonej przy ulicy Transportowej 5 oraz świadczenie usług w zakresie prowadzenia księgowości. W dniu 29.06.2017 roku podpisano umowę o współpracy, obejmującą świadczenie usług wymienionych w pojedynczych umowach.

d) Towarzystwem Ubezpieczeń Ogólnych AVIVA S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia na łączną kwotę 5.772,6 tys. zł. Polisy zawarto dnia 04.11.2016 na okres jednego roku. Umowę ubezpieczenia przedłużono o kolejny rok na sumę ubezpieczenia 6.834,1 tys. zł.

e) Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu, wpisaną na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 1882. W okresie I półrocza 2017 r. obowiązywała umowa podpisana w 2016 roku na badanie rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016. W dniu 30 czerwca 2017 roku podpisano kolejną umowę z na badanie sprawozdań finansowych za okres 2017 – 2019. Aneksowana 10.11.2017 r.

W ramach umów z Powiatowym Urzędem Pracy w Tucholi Hydrotorbis udzielił poręczeń, bądź otrzymał poręczenia wyszczególnione poniżej:

udzielone poręczenie			
poręczenie dla	przedmiot umowy	umowa spółki dominującej	refundacja kosztów w tys. zł
spółki dominującej Hydrotor	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Tuchola z 2016	121,3

otrzymane poręczenie			
poręczenie od	przedmiot umowy	umowa BIS	poręczenie do kwoty w tys. zł
spółki dominującej Hydrotor	refundacja kosztów dotyczących wyposażenia lub doposażenia stanowisk pracy dla skierowanych bezrobotnych	z PUP Tuchola z 2017	92,0

Wizamor Sp. z o.o. posiada podpisane umowy z:

a) Bank Millennium – umowa rachunku bankowego.

b) Bankiem Millennium – umowa z dnia 14.03.2006 r. o kredyt w rachunku bieżącym z limitem 700 tys. zł. Umowę przedłużono do 24.01.2019 r. z możliwością ponownego przedłużenia

Stan wykorzystania kredytu na dzień 31.12.2017 r. 415,8 tys. zł.

c) Umowa Leasingu Operacyjnego z dnia 26.09.2016 r. udzielonego przez Millenium Leasing Sp. z o.o. – przedmiot umowy: Poziome Centrum Tokarskie OKUMA LT2000, wartość przedmiotu leasingu: 1.196,9 tys. zł (rekalkulacja rat z dnia 21.03.2017 r.)

d) Umowa Leasingu Operacyjnego z dnia 13.03.2017 r. udzielonego przez Millenium Leasing Sp. z o.o. – przedmiot umowy: Poziome Centrum Tokarskie OKUMA LT2000, wartość przedmiotu leasingu: 1.196,5 tys. zł (rekalkulacja rat z dnia 19.05.2017 r.)

e) Umowa Leasingu Operacyjnego z dnia 05.05.2017 r. udzielonego przez Millenium Leasing Sp. z o.o. – przedmiot umowy: Wózek Widłowy JUNGHENRICH TGH 425, wartość przedmiotu leasingu: 68,2 tys. zł (rekalkulacja rat z dnia 21.05.2017 r.)

f) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia. Polisa Ubezpieczeniowa z dnia 2.11.2017 r., suma ubezpieczenia: 1.535.3,0 tys. zł (polisa na okres od 04.11.2017 r. do 03.11.2018 r.)

g) AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń Ogólnych S.A. na ubezpieczenie majątku i mienia. Polisa Ubezpieczeniowa z dnia 2.11.2016r., suma ubezpieczenia: 1.535.3,0 tys. zł (polisa na okres od 04.11.2016 r. do 03.11.2017 r.)

h) Umowa o przeprowadzenie badania sprawozdania finansowego zawarta dnia 10.11.2017 r. z Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu, przedmiotem umowy jest badanie sprawozdania finansowego za lata 2017 – 2019.

6. Powiązania organizacyjne i kapitałowe emitenta

Grupa Kapitałowa Hydrotor					
	spółka dominująca	**spółki zależne**			
	Produkcja i sprzedaż Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A. w Tucholi, ul. Chojnicka 72 akcje spółki notowane są na Giełdzie papierów Wartościowych w Warszawie. Na dzień 31.12.2016 w obrocie giełdowym znajduje się 87,9 % akcji wyemitowanych	Produkcja i sprzedaż Agromet ZEHS Lubań S.A. w Lubaniu, ul. Esperantystów 2 99,99 % akcji i głosów w kapitale jednostki zależnej	Produkcja i sprzedaż Hydraulika Siłowa Hydrotorbis Sp. z o.o. w Tucholi, ul. Transportowa 5 100% udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej	Produkcja i sprzedaż Więcborskie Zakłady Metalowe Wizamor Sp. z o.o. w Więcborku, ul. Starodworcowa 5 96,88 % udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej	Sprzedaż i produkcja Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o. we Wrocławiu, ul. Na Ostatnim Groszu 112 100% udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej
Osoby zarządzające i nadzorujące					
Wacław Kropiński	Prezes Zarządu	Przewodniczący RN	Prezes Zarządu		
Wiesław Wruck	Członek Zarządu				
Mariusz Lewicki	Przewodniczący RN	Z-ca Przewodniczącego RN		Członek RN	
Czesław Główczewski	Z-ca Przewodniczącego RN			Przewodniczący RN	
Ryszard Bodziachowski	Członek RN	Członek RN			
Mieczysław Zwoliński	Członek RN	Członek RN			
Janusz Deja	Sekretarz RN				
Jakub Leonkiewicz	Członek RN				
Stanisław Bąk		Prezes Zarządu			Prezes Zarządu
Lesław Winiarski		Członek Zarządu			
Lech Mielniczek		Sekretarz RN			
Grzegorz Nowak				Prezes Zarządu	
Danuta Żelezik				Członek RN	

Polityka Grupy Hydrotor zakłada przede wszystkim umocnienie pozycji spółek z obszaru działalności podstawowej – produkcji w zakresie hydrauliki siłowej. Jednocześnie koncentruje się na usprawnianiu zarzadzania, restrukturyzacji i konsolidacji posiadanych aktywów.

Skuteczny nadzór korporacyjny Hydrotor nad spółkami Grupy opiera się na nadzorze nad ich działalnością operacyjną, nadzorze finansowym i formalno-prawnym.

W 2017 r. Hydrotor S.A. nie prowadził nowych akwizycji, natomiast nie wyklucza, że przy sprzyjających warunkach będzie rozszerzał Grupę Kapitałową lub korzystał z ofert konsolidacyjnych.

7. Transakcje zawarte przez emitenta lub jednostkę od niego zależną

W 2017 r. w Grupie Kapitałowej jednostki nie zawierały żadnej transakcji z podmiotami powiązanymi, które byłyby istotne pojedynczo lub łącznie i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe.

Transakcje Spółki Hydrotor i jednostek zależnych z podmiotami zależnymi w okresie 2017 roku obejmowały transakcje dokonywane na warunkach rynkowych związanych z zaopatrzeniem produkcyjnym w materiały i usługi oraz pośrednictwem w sprzedaży produkowanymi przez poszczególne jednostki wyrobami. Dodatkowe informacje znajdują się w sprawozdaniu finansowym za 2017 rok, nota nr 44 oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok 2017, nota nr 45.

W zakresie działalności finansowej pomiędzy spółkami Grupy Hydrotor S.A. przekazywane są dywidendy.

dywidenda od spółki zależnej dla Hydrotor S.A.	2016 r.		2017 r.	
	miesiąc	kwota w tys. zł	miesiąc	kwota w tys. zł
Agromet ZEHS Lubań S.A.	VI	2 542,30	VI	2 491,50
WPH Sp. z o.o.	IV	491,8	IV	465,4
Wizamor Sp. z o.o.			V	49,0
Hydrotorbis Sp. z o.o.	VII	0,0	VII	50,0

8. Zamierzenia inwestycyjne

Nakłady inwestycyjne spółki dominującej:

W 2017 r. w Hydrotor S.A. wydatki inwestycyjne wyniosły 1.585,7 tys. zł.

Inwestycje w:	tys. zł
maszyny	1 409,0
narzędzia i wyposażenie	83,3
środki transportu	73,8
renowacja budynków	11,3
instalacje elektryczne	8,3
	1 585,7

W okresie 2017 roku Spółka poniosła również nakłady na:

Inwestycje w:	tys. zł
wartości niematerialne	540,2
środki trwałe w budowie	7 097,3

Środki trwałe w budowie dotyczą głównie nakładów na Centrum Badawczo – Rozwojowe w kwocie 6.578,4 tys. zł oraz nowej linii produkcyjnej – 518,9 tys. zł, natomiast nakłady na wartości niematerialne związane są z projektem opracowania konstrukcji wysokociśnieniowych pomp zębatych.

Nakłady inwestycyjne spółek zależnych:

a) Agromet ZEHS Lubań S.A.

Po okresie znacznych inwestycji realizowanych w ubiegłych latach nakłady w roku 2017 wyniosły 1.019,0 tys. zł i dotyczyły niezbędnych potrzeb w zakresie utrzymania i poprawy procesów produkcyjnych oraz utrzymania obiektów i środków transportowych.

- Zakup środków transportu 163,0 tys. zł
- Remonty i modernizacja budynków 348,0 tys. zł
- Zakup oprogramowania i sprzętu komputerowego 73,0 tys. zł
- Modernizacje: instalacji linii neutralizacji ścieków, myjni, wanny galwanicznej, układu podajnika 69,0 tys. zł
- Zakup przenośnika taśmowego, centrum tokarskiego, automatu spawalniczego 300,0 tys. zł
- Pozostałe wydatki na zakup niezbędnych urządzeń technicznych 66,0 tys. zł

b) Hydrotorbis Sp. z o.o.

Spółka nie posiada udziałów i akcji w innych jednostkach gospodarczych. W roku sprawozdawczym nie dokonała inwestycji rzeczowych i finansowych.

c) WPH Wrocław Sp. z o.o.

Spółka nie posiada udziałów i akcji w innych jednostkach gospodarczych. W roku sprawozdawczym nie dokonała inwestycji rzeczowych i finansowych.

d) Wizamor Sp. z o.o.

Wydatki inwestycyjne w roku 2017 wyniosły 1.338,4 tys. zł. Główną inwestycją było zakupienie drugiego Poziomego Centrum Tokarskiego OKUMA LT2000 za 1.196,5 tys. zł sfinansowanego leasingiem operacyjnym, udzielonym przez Millennium Leasing na okres kredytowania 60 miesięcy. Spółka nabyła również wózek widłowy JUNGHENRICH TFG 425 za 68,2 tys. zł. sfinansowany leasingiem operacyjnym, udzielonym przez Millennium Leasing na okres kredytowania 36 miesięcy. Drobne inwestycje w Spółce dotyczyły zakupu min. kotła CO, urządzenia do wykrajania podkładek oraz sprzętu komputerowego na łączną wartość 27,7 tys. zł. Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w kwocie 46,0 tys. zł na ulepszenie istniejących środków trwałych. Ponadto Spółka wykupiła licencje wieczystą na wartości niematerialne na pakiet MS Office 2016 – łączny nakład finansowy wyniósł 4,8 tys. zł.

Z końcem roku 2017 r. Spółka wpłaciła zaliczkę w kwocie 8,7 tys. zł na zakup giętarki trzpieniowej. Realizacja inwestycji winna nastąpić w pierwszych miesiącach 2018 r.

9. Zmiany w sposobie zarządzania oraz w składzie osób zarządzających i nadzorujących

1. W 2017 roku Zarząd PHS „Hydrotor" S.A. pracował w dwuosobowym składzie: Pan Wacław Kropiński – Prezes Zarządu, Pan Wiesław Wruck – Członek Zarządu.
2. Zgodnie ze strukturą organizacyjną Spółki Hydrotor od dnia 01.01.2016 r. Prezesowi podlega bezpośrednio: Główny Księgowy wraz z Działem Księgowości, Przedstawiciel Zarządu ds. ISO (w tym dział kontroli jakości), działy: Logistyki, Pracowniczy, BHP, Obsługa Prawna, Specjalista ds. Projektów Rozwojowych.

   Członkowi Zarządu – Dyrektorowi ds. Marketingu, Sprzedaży i Rozwoju podlegają:

   - Dyrektor ds. Eksportu wraz z Sekcją Eksportu
   - Dyrektor ds. Sprzedaży
   - Dyrektor ds. Marketingu
   - Dyrektor ds. Produkcji i Inwestycji
   - Kierownik Działu Konstrukcyjno – Technologicznego
   - Kierownik Działu Informatyki.

   Pozostałe strategiczne stanowiska kierownicze w HT w ciągu 2017 roku nie uległy zmianie.
3. W maju 2017 roku Zarząd HT podpisał umowę kupna – sprzedaży udziałów Więcborskich Zakładów Metalowych Wizamor sp. z o.o. Umowa dotyczyła kupna 9,91 udziałów za kwotę

38,0 tys. zł. Tym samym zwiększył się stan posiadania ilości udziałów spółki z 94,73% do 96,88%.

4.

Zmiany w organach nadzorujących i zarządzających spółek Grupy Kapitałowej w 2017		
	Rada Nadzorcza	Zarząd
Hydrotor	brak zmian	brak zmian
Agromet	brak zmian	brak zmian
Wizamor	brak zmian	brak zmian
Hydrotorbis	brak zmian	brak zmian
WPH	brak zmian	brak zmian

5. W 2017 r. z osobami zarządzającymi nie zostały zawarte umowy przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia emitenta przez przejęcie.
6. Po dniu bilansowym w dniu 5 marca 2018 spółka dominująca Hydrotor otrzymała Postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 28.02.2018 r. dotyczącego wpisu w Dziale 6 Rubryka 4 Informacji o połączeniu, podziale lub przekształceniu, o treści: "Połączenie następuje w trybie art. 492. § 1 pkt. 1 KSH oraz art. 55 § 1 KSH w związku z art. 516 § 6 KSH poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmującej oraz bez wymiany udziałów spółki przejmowanej na akcje spółki przejmującej. Połączenie następuje poprzez przejęcie w trybie uproszczonym, o którym mowa w art. 516 § 6 ksh (spółka przejmująca posiada 100% udziałów spółki przejmowanej).” Tym samym spółka zależna Hydraulika Siłowa Hydrotorbis sp. z o.o. została połączona poprzez przejęcie ze strukturą organizacyjną spółki dominującej PHS Hydrotor S.A.
7. Po dniu bilansowym, w kwietniu 2018 roku w Spółce Hydrotor utworzono nowe stanowisko Dyrektora Operacyjnego, na które powołano Pana Dawida Moraczewskiego.

10. Informacje kadrowe i wskaźniki wydajnościowe

Grupa Kapitałowa Hydrotor

Wydajność na jednego zatrudnionego w Grupie Kapitałowej				
Lp.	Treść	2016	2017	zmiana
1	Sprzedaż (w tys. zł)	88 813,0	98 789,0	11,2%
2	Sprzedaż produktów własnych (w tys. zł)	84 382,0	93 146,0	10,4%
3	Liczba zatrudnionych (osób)	757	761	0,5%
4	Wydajność na 1 pracownika (w zł)	117 322,32	129 814,72	10,6%
5	Wydajność na 1 pracownika do sprzedaży własnych produktów(w zł)	111 468,96	122 399,47	9,8%

Wzrosty sprzedaży ogółem i sprzedaży produktów własnych wyprzedziły minimalny wzrost zatrudnienia, stąd wzrosła wydajność liczona na jednego zatrudnionego w Grupie Kapitałowej, co przyczynia się do uefektywnienia prowadzonej działalności.

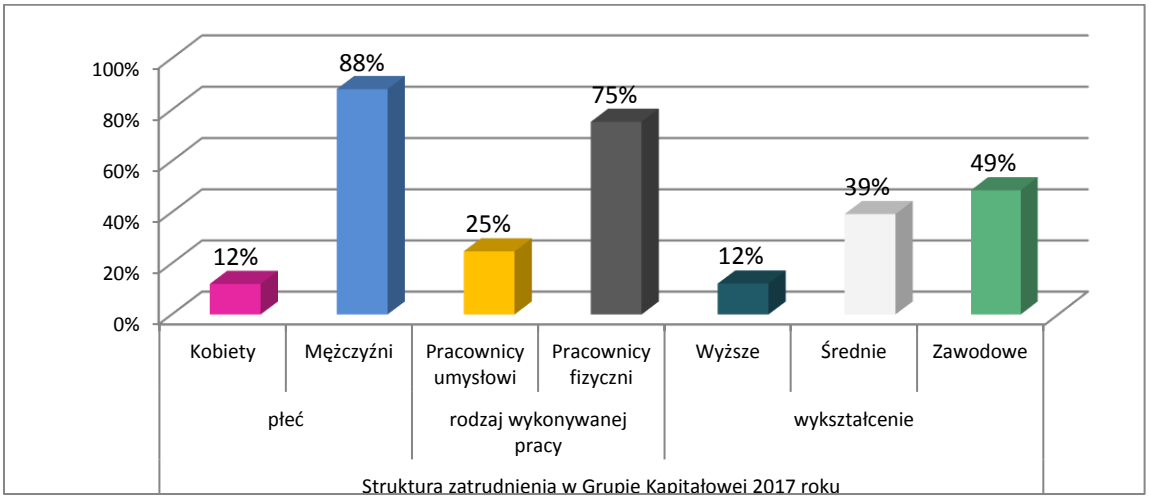

Struktura wykształcenia w Grupie Kapitałowej Hydrotor					
		31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	757	100%	761	100%
	z tego z wykształceniem				
1	Wyższym	94	12%	92	12%
2	Średnim technicznym	222	29%	223	29%
3	Średnim ekonomicznym	28	4%	28	4%
4	Średnim ogólnokształcącym	36	5%	43	6%
5	Zawodowym	348	46%	350	46%
6	Podstawowym	29	4%	25	3%

Struktura wykształcenia Grupy Kapitałowej nie uległa zmianom. Grupa Kapitałowa zwiększyła udział pracowników z wykształceniem średnim technicznym i zawodowym, co ma przełożenie w zwiększeniu zatrudnionych bezpośrednio i pośrednio przy produkcji. Rok 2017 był kontynuacją niekorzystnego trendu z 2016 roku w proporcjach wykształcenia pracowników, co związane jest z coraz trudniejszym dostępem oraz wzrastającymi wymaganiami na rynku pracy do odpowiednio wykwalifikowanej kadry.

Hydrotor

Lp.	Treść	2016	2017	zmiana
1	Sprzedaż (w tys. zł)	61 765,4	67 217,3	8,8%
2	Sprzedaż produktów własnych (w tys. zł)	32 503,2	35 474,5	9,1%
3	Przeciętna liczba pracowników produkcyjnych	327	332	1,5%
4	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie	3 043,63	3 169,10	4,1%
5	Wydajność na jednego pracownika produkcyjnego (w zł)	188 885,02	202 461,75	7,2%
6	Wydajność na 1 pracownika produkcyjnego do sprzedaży własnych produktów(w zł)	99 398,17	106 850,90	7,5%

W ciągu 2017 roku średnie zatrudnienie pracowników produkcyjnych wzrosło o 1,5 procent. Wydajność na jednego pracownika zarówno w porównaniu do sprzedaży ogółem jak i sprzedaży własnych wyrobów wzrosły w tym samym tempie i wyprzedzały wzrost przeciętnego wynagrodzenia. Wyposażenie firmy w ostatnich dwóch latach, w znacznie wydajniejsze maszyny, pozwala osiągnąć lepsze parametry wydajnościowe oraz obniżyć zapotrzebowanie na pracę ludzką, jednak pełne wykorzystanie możliwości technologicznych i nabycie doświadczenia wymaga dłuższego okresu czasu. Wytworzona na jednego pracownika wartość dodana, związana z coraz lepszym

wykorzystaniem możliwości pracowników w obsłudze bardziej zaawansowanych technologicznie i wydajniejszych maszyn, zmierza do osiągnięcia założonych wskaźników efektywności produkcji.

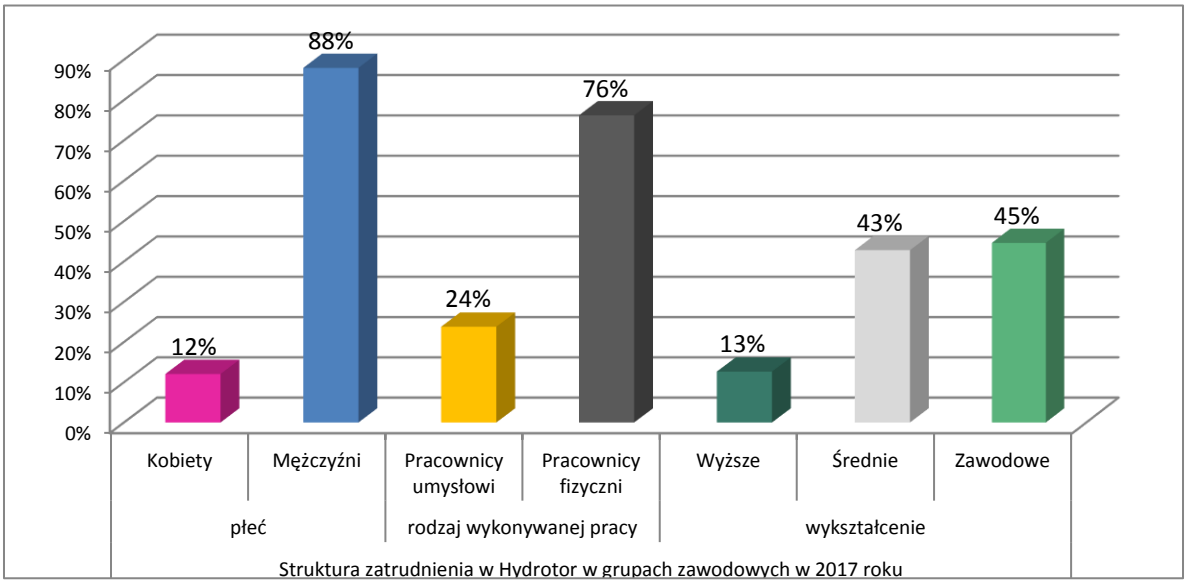

Struktura zatrudnienia Hydrotor S.A.

Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	327	100%	332	100%
pracownicy:					
1	Bezpośrednio produkcyjni	213	65%	219	66%
2	Pośrednio produkcyjni	32	10%	34	10%
3	Obsługa	8	2%	7	2%
4	Inżynieryjno-techniczni	33	10%	30	9%
5	Pozostali umysłowi	41	13%	42	13%
w tym:					
	Osoby niepełnosprawne	43	13%	37	11%

Struktura wykształcenia Hydrotor S.A.

Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	327	100%	332	100%
z wykształceniem:					
1	Wyższym	42	13%	42	13%
2	Średnim technicznym	105	32%	107	32%
3	Średnim ekonomicznym	13	4%	12	4%
4	Średnim ogólnokształcącym	19	6%	23	7%
5	Zawodowym	143	44%	140	42%
6	podstawowym	5	2%	8	2%

Stan zatrudnionych na koniec 2017 roku wykazuje wzrost liczby zatrudnionych w stosunku do danych z 31 grudnia 2016 roku. Żadna z grup zatrudnionych nie wykazała znacznych odchyleń w porównaniu do stanu z końca 2016 roku. Pozytywnie należy ocenić wzrost zatrudnienia w grupie osób pracowników bezpośrednio produkcyjnych, przy jednoczesnym wzroście osób z technicznym wykształceniem i zmniejszeniem w zakresie wykształcenia zawodowego. Hydrotor w miarę możliwości umożliwia pracę osobom niepełnosprawnym, których udział w zatrudnieniu ogółem wyniósł 11%.

W Hydrotor S.A. od kilku lat poziom udziału pracowników z wykształceniem wyższym rośnie lub pozostaje na tym samym poziomie. Świadczy, to o tym, że spółka stawia na rozwój kwalifikacji oraz innowacyjność.

W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała plan szkoleń, w ramach którego pracownicy wzięli udział w szkoleniach między innymi z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy, obsługi urządzeń technicznych, podatków i finansów, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, regulacji prawa giełdowego oraz obowiązków informacyjnych spółek publicznych, nowych technologii i specjalistycznych programów projektowych, a także zarządzania produkcją oraz zintegrowanego systemu zarządzania. Ponadto Spółka dofinansowuje naukę języków obcych i studiów podyplomowych na uczelniach technicznych.

Spółka Hydrotor w roku 2017 utworzyła odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 396,8,0 tys. zł. Środki z ZFŚS były wykorzystane w ciągu roku między innymi na: przyznanie zapomóg świątecznych i losowych, organizację imprez sportowych i kulturalnych oraz na udzielenie pożyczek mieszkaniowych.

Hydrotorbis

Lp.	Treść	2016	2017	zmiana 17/16
1	Sprzedaż (w tys. zł)	16 523,3	18 180,5	110,0%
2	Koszty wynagrodzeń (w tys. zł)	3 666,8	3 762,2	102,6%
3	Przeciętna liczba zatrudnionych (etatów)	112	112	100,0%
4	Przeciętne wynagrodzenie miesięczne (w zł)	2 728,27	2 799,26	102,6%
5	Wydajność na jednego pracownika (w zł)	147 529,46	162 325,89	110,0%

Wprowadzony w Hydrotorbis parę lat temu regulamin motywacyjny przyczynia się do ciągłego wzrostu wydajności pracy, czego efektem jest wzrost przeciętnego wynagrodzenia. Poważnym wyzwaniem jest niski poziom płac, który może zagrażać pozyskaniu wykwalifikowanej kadry w przyszłości.

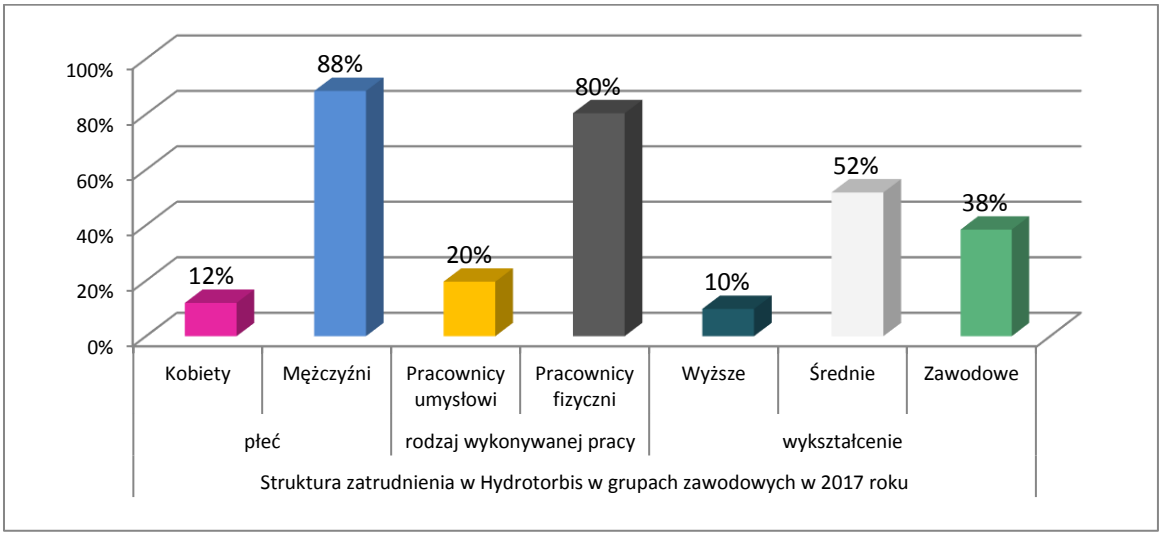

Struktura zatrudnienia Hydrotorbis Sp. z o.o.					
Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	112	100%	112	100%
pracownicy:					
1	Bezpośrednio produkcyjni	84	75%	88	79%
2	Pośrednio produkcyjni	3	3%	2	2%
3	Obsługa		0%		0%
4	Inżynieryjno-techniczni	14	13%	15	13%
5	Pozostali umysłowi	11	10%	7	6%
w tym:					
	Osoby niepełnosprawne	13	12%	15	13%

Przy utrzymaniu stanu zatrudnienia na koniec roku 2017, ponad 78% -towy udział w strukturze pracowników Hydrotorbis mają osoby bezpośrednio produkcyjne, co jest zgodne z profilem działalności Spółki.

Struktura wykształcenia Hydrotorbis Sp. z o.o.					
Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	112	100%	112	100%
z wykształceniem:					
1	Wyższym	15	13%	11	10%
2	Średnim technicznym	50	45%	48	43%
3	Średnim ekonomicznym	3	3%	6	5%
4	Średnim ogólnokształcącym	5	4%	4	4%
5	Zawodowym	37	33%	43	38%
6	podstawowym	2	2%		0%

Struktura wykształcenia wskazuje na wzrost udziału zatrudnienia pracowników z wykształceniem zawodowym. W powiązaniu z tabelą struktura zatrudnienia tendencja ta dotyczy pracowników bezpośrednio produkcyjnych. Spółka posiada bardzo dobrą strukturę pracownika pod względem wieku i wykształcenia.

W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała plan szkoleń, w ramach którego pracownicy wzięli udział w szkoleniach głównie z zakresu: bezpieczeństwa i higieny pracy, obsługi urządzeń technicznych, prawa pracy, przepisów rachunkowości, procesów produkcyjnych.

Za okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2017 r. Spółka utworzyła zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 130,2 tys. zł, rozliczany przez spółkę Hydrotor S.A.

Agromet

Lp.	treść	2016	2017	zmiana
1	Sprzedaż (w tys. zł)	38 348	42 089	9,8%
2	Sprzedaż produktów własnych i usług (w tys. zł)	36 446	39 676	8,9%
3	Przeciętna liczba zatrudnionych (osób)	237	235	-0,8%
4	Wydajność na jednego pracownika (w zł)	161 805,06	179 102,13	10,7%
5	Wydajność na 1 pracownika do sprzedaży własnych produktów (w zł)	153 782,28	168 834,04	9,8%

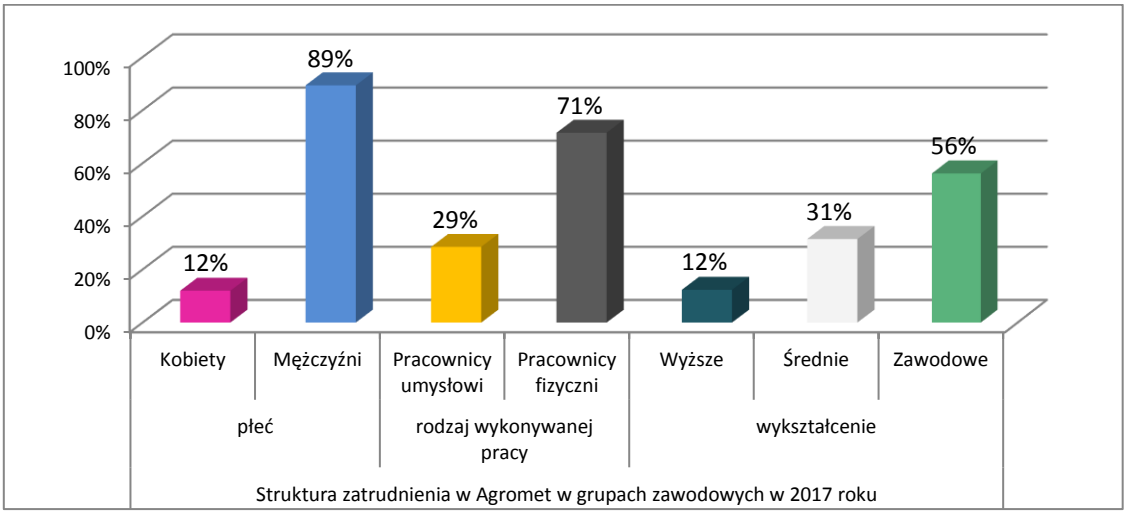

Struktura zatrudnienia Agromet S.A.

Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	237	100%	233	100%
	z tego pracownicy				
1	Bezpośrednio produkcyjni	146	62%	142	61%
2	Pośrednio produkcyjni	26	11%	26	11%
3	Obsługa	1	0%	1	0%
4	Inżynieryjno-techniczni	41	17%	41	18%
5	Pozostali umysłowi	23	10%	23	10%
	w tym				
	Osoby niepełnosprawne	22	9%	22	9%

W roku 2017 Spółka przyjęła 39 osób do pracy, natomiast z pracy odeszło 41 osób. W celu zniwelowania negatywnych skutków wysokiej fluktuacji pracowników Spółka podjęła kroki związane z rozszerzeniem współpracy z kooperantami lokalnymi oraz dokonała zakupu robota spawalniczego, w celu zrobotyzowania części prac spawalniczych. Spółka podpisała również umowę o zatrudnieniu osób skazanych. W roku 2017 pracowało w Spółce 11 osób skazanych.

Spółka utworzyła zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości 23,9 tys. zł, z przeznaczeniem na zdarzenia losowe pracowników oraz poniosła wydatki w wysokości 14,2 tys. zł na szkolenia pracowników w zakresie zdobywania uprawnień energetycznych i spawalniczych.

Struktura wykształcenia Agromet S.A.

		31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	237	100%	235	100%
	z wykształceniem:				
1	Wyższym	28	12%	29	12%
2	Średnim technicznym	52	22%	53	23%
3	Średnim ekonomicznym	7	3%	6	3%
4	Średnim ogólnokształcącym	10	4%	15	6%
5	Zawodowym	119	50%	116	49%
6	Podstawowym	21	9%	16	7%

W spółce struktura wykształcenia pracowników uległa korzystnej zmianie w kierunku osób bardziej wykwalifikowanych.

WPH Wrocław

Lp.	treść	2016	2017	zmiana
1	Sprzedaż (w tys. zł)	4 011,1	4 023,7	0,3%
2	Sprzedaż produktów własnych (w tys. zł)	3 248,2	3 260,0	0,4%
3	Przeciętna liczba zatrudnionych (osób)	19	19	0,0%
4	Wydajność na jednego pracownika (w zł)	211 110,53	211 773,68	0,3%
5	Wydajność na 1 pracownika do sprzedaży własnych produktów(w zł)	170 957,89	171 578,95	0,4%

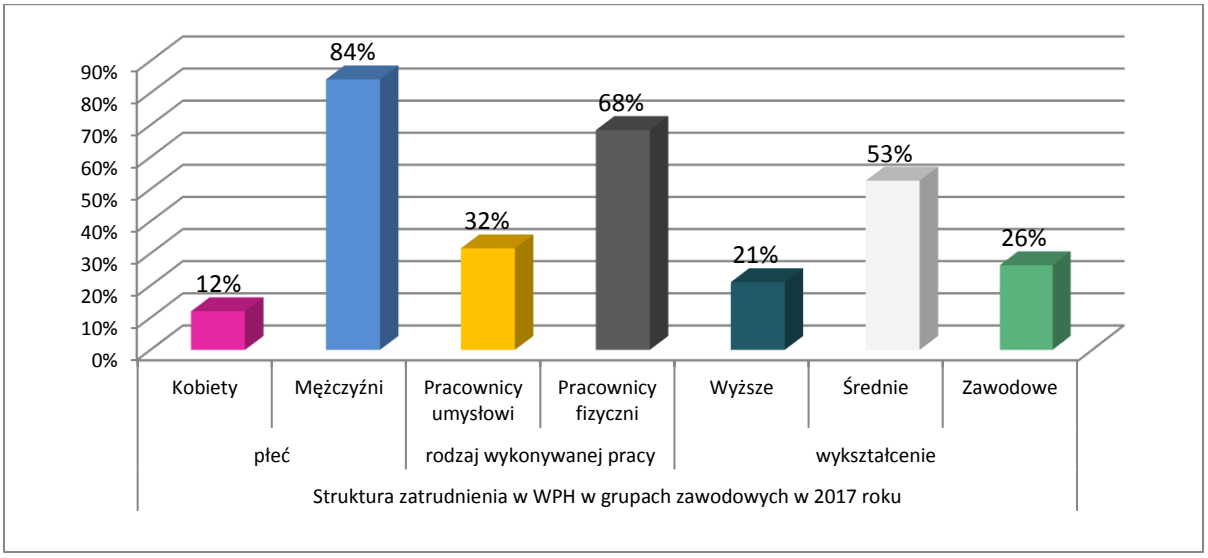

Struktura zatrudnienia WPH Sp. z o.o.					
Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	19	100%	19	100%
z tego pracownicy					
1	Bezpośrednio produkcyjni	12	63%	12	63%
2	Pośrednio produkcyjni	1	5%	1	5%
3	Obsługa		0%		0%
4	Inżynieryjno-techniczni	1	5%	1	5%
5	Pozostali umysłowi	5	26%	5	26%
w tym					
	Osoby niepełnosprawne	0	0%	0	0%

Średnie zatrudnienie w 2017 roku wynosiło 19 osób. Spółka zatrudnia doraźnie pracowników w oparciu o umowy cywilnoprawne. Przeciętna miesięczna sprzedaż ogółem na jednego zatrudnionego utrzymała się na poziomie roku poprzedniego. Sprzedaż produktów własnych na jednego zatrudnionego pracownika również utrzymała się na poziomie identycznym w stosunku do roku 2016.

Niski poziom zatrudnienia związany jest z aktualnymi potrzebami Spółki.

Struktura wykształcenia WPH				
	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
Stan zatrudnionych	19	100%	19	100%
z wykształceniem:				
1 Wyższym	4	21%	4	21%
2 Średnim technicznym	4	21%	4	21%
3 Średnim ekonomicznym	0	0%	0	0%
4 Średnim ogólnokształcącym	1	5%	1	5%
5 Zawodowym	9	47%	9	47%
6 Podstawowym	1	5%	1	5%

WZM Wizamor

Lp.	treść	2016	2017	zmiana
1	Sprzedaż (w tys. zł)	5 893,2	8 897,3	51,0%
2	Sprzedaż produktów własnych (w tys. zł)	5 681,2	8 314,0	46,3%
3	Przeciętna liczba zatrudnionych (osób)	62	63	1,6%
4	Wydajność na jednego pracownika (w zł)	95 051,61	141 226,98	48,6%
5	Wydajność na 1 pracownika do sprzedaży własnych produktów(w zł)	91 632,26	131 968,25	44,0%

Zatrudnienie w Spółce wzrosło w porównaniu do roku 2017 o 1,6%. Struktura zatrudnienia dostosowana jest do poziomu sprzedaży. Zwiększenie sprzedaży przy niewielkim wzroście zatrudnienia spowodowała wzrost wydajności o 48,6% przypadającego na jednego pracownika.

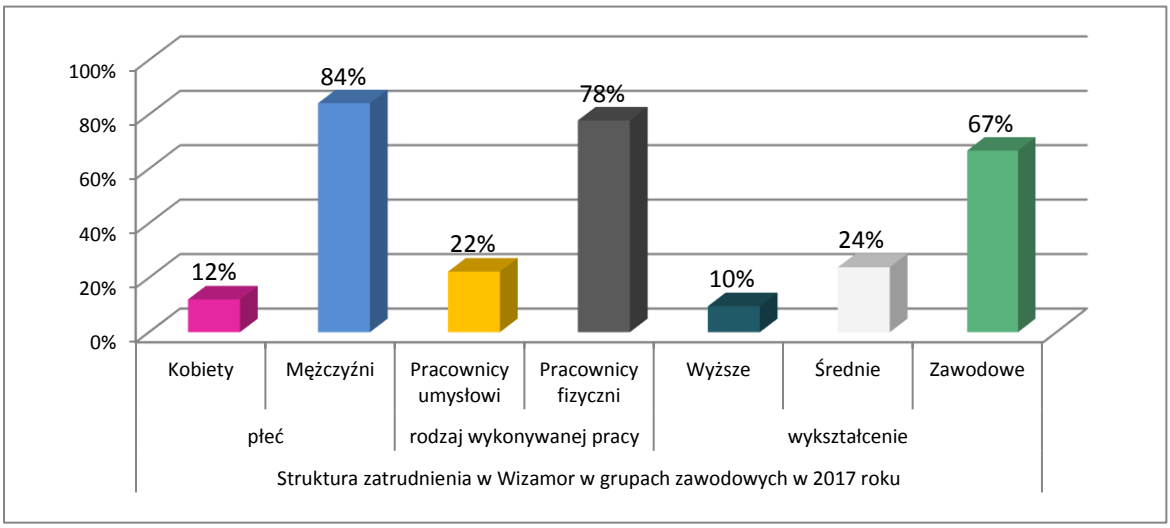

Struktura zatrudnienia Wizamor sp. z o.o.					
Lp.	Treść	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
	Stan zatrudnionych	62	100%	63	100%
z tego pracownicy					
1	Bezpośrednio produkcyjni	38	61%	38	60%
2	Pośrednio produkcyjni	11	18%	11	17%
3	Obsługa	1	2%	1	2%
4	Inżynieryjno-techniczni	6	10%	8	13%
5	Pozostali umysłowi	6	10%	5	8%
w tym					
	Osoby niepełnosprawne	4	6%	6	10%

Struktura wykształcenia Wizamor				
	31.12.2016	struktura	31.12.2017	struktura
Stan zatrudnionych	62	100%	63	100%
z wykształceniem:				
1 Wyższym	5	8%	6	10%
2 Średnim technicznym	11	18%	11	17%
3 Średnim ekonomicznym	5	8%	4	6%
4 Średnim ogólnokształcącym	1	2%		0%
5 Zawodowym	40	65%	42	67%
6 Podstawowym				0%

Ponad 60% pracowników zatrudnionych w Spółce to pracownicy z wykształceniem zawodowym, pracujący w większości w produkcji bezpośredniej. Są to pracownicy z długoletnim doświadczeniem, których określić można „fachowcem w swojej dziedzinie". Spółka nie tworzy ZFŚS. Wszyscy pracownicy przeszkoleni są w zakresie BHP. W okresie sprawozdawczym Spółka realizowała plan szkoleń, w ramach których pracownicy wzięli udział w szkoleniach: operator obrabiarki CNC.

B. Akcje i Akcjonariat

PHS „Hydrotor" S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej i na koniec 2017 r. posiadał:

- 99,99 % udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej – „Agromet" ZEHS S.A.
- 100,00 % udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej – „Hydrotorbis" Sp. z o.o.
- 100,00 % udziałów i głosów w kapitale jednostki zależnej – „WPH" Sp. z o.o.
- 96,88 % udziałów i głosów w kapitale jednostki – WZM „Wizamor" Sp. z o.o.

Na rynku giełdowym znajdowało się na dzień 31.12.2017 r.: 2.108.100 szt. akcji, 290.200 akcji imiennych nie uczestniczy w obrocie giełdowym – 12,1 % akcji.

1. Stan posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące

	Stan na dzień 31.12.2016		Stan na dzień 31.12.2017		Kupno/ sprzedaż
	Ilość akcji	Wartość nominalna	Ilość akcji	Wartość nominalna	
Zarząd PHS „Hydrotor" S.A.					
Wacław Kropiński	88 405	176 810,00	88 405	176 810,00	
Wiesław Wruck	10 207	20 414,00	10 207	20 414,00	
Rada Nadzorcza PHS „Hydrotor" S.A.					
Mariusz Lewicki [1)]	250 743	501 486,00	275 000	550 000,00	24 257
Czesław Główczewski [1)]	11 220	22 440,00	11 220	22 440,00	
Janusz Deja	1 850	3 700,00	1 850	3 700,00	
Mieczysław Zwoliński	7 800	15 600,00	7 800	15 600,00	
Ryszard Bodziachowski [1)]	384 087	768 174,00	391 946	783 892,00	7 859
Jakub Leonkiewicz	0		0		

1) wraz z osobą bliską

Po dniu 31.12.2017 r. Pan Ryszard Bodziachowski kupił 5.897 akcji. Łącznie na dzień sporządzenia sprawozdania zarządu Pan Ryszard Bodziachowski posiada 397.843 akcji, stanowiących 11,18% udziału w ogólnej liczbie głosów na WZA Spółki.

Osoby nadzorujące i zarządzające spółką nie posiadają akcji i udziałów w jednostkach powiązanych z emitentem.

2. Struktura Akcjonariatu

Wg informacji dostępnych w Spółce na dzień sporządzenia sprawozdania akcjonariuszami posiadającymi, co najmniej 5% w ogólnej liczby głosów mogących uczestniczyć w WZA Spółki są:

Lp.	Posiadacze Akcji	Liczba głosów na dzień sporządzenia sprawozdania	Udział w ogólnej ilości głosów
1	Wacław Kropiński	422 025,00	11,86%
2	Ryszard Bodziachowski [1)]	397 843,00	11,18%
3	PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych [2)]	358 324,00	10,07%
4	Mariusz Lewicki [1)]	275 000,00	7,73%
5	Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK [3)]	185 400,00	5,21%

[1)] stan akcji wraz z osobą bliską
[2)] stan akcji z 14.12.2017 NWZA
[3)] stan akcji z 24.06.2017 WZA

Grupa Kapitałowa nie posiada informacji o innych warunkach w wyniku, których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy.

3. Specjalne uprawnienia kontrolne oraz ograniczenia dotyczące praw głosu i przenoszenia praw własności papierów wartościowych

W spółce Hydrotor S.A. istnieją dwa rodzaje akcji: akcje imienne uprzywilejowane w stosunku pięć głosów na jedną akcję oraz akcje zwykłe na okaziciela. Zgodnie ze statutem Spółki przeniesienie akcji imiennych, z wyjątkiem dziedziczenia może nastąpić wyłącznie na rzecz akcjonariuszy – założycieli Spółki, będących pracownikami PHS „Hydrotor" S.A. w dniu przeniesienia. Przeniesienie akcji imiennych na akcjonariuszy nie wymienionych wyżej oraz zamiana akcji imiennych na okaziciela następuje każdorazowo za jednoczesną zgodą Zarządu i Rady Nadzorczej. Jeżeli Spółka odmawia zgody na przeniesienie akcji imiennych, musi wskazać w ciągu 60 dni innego nabywcę. Nabywca musi zaoferować cenę nie niższą niż cena notowana na giełdzie w dniu nabycia akcji. Termin zapłaty nie może być dłuższy niż 30 dni od daty zawarcia umowy.

W pozostałych spółkach należących do Grupy Kapitałowej nie ma ograniczeń w dysponowaniu udziałami lub akcjami.

W grupie nie występują papiery wartościowe, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do emitenta. Nie funkcjonuje również system akcji pracowniczych.

W 2017 r. PHS Hydrotor S.A. nie przeprowadził emisji papierów wartościowych.

C. Aktualny i przewidywany stan majątkowy i sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej

1. Stan majątkowy i finansowy

W Grupie Kapitałowej Hydrotor, we wszystkich spółkach, występuje dobra sytuacja w finansowaniu działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Znacznie poprawiła się sytuacja finansowa spółki Wizamor.

Finansowanie działalności operacyjnej i inwestycyjnej Spółki dominującej opierało się w ciągu roku 2017 na środkach własnych. Przedsiębiorstwo przez cały okres sprawozdawczy zachowywało płynność finansową i nie występowały żadne zahamowania w płatnościach wobec wierzycieli. Spółka posiada umowę na kredyt inwestycyjny zawarty w EUR, której spłata nie wpływała na stabilność finansową w 2017 roku oraz nie zakłóci płynności w najbliższej przyszłości. Termin spłaty kredytu

listopad 2018 roku. Obecnie Spółka nie przewiduje emisji nowych akcji.

Spółki zależne Agromet, WPH i Hydrotorbis potrzeby finansowe pokrywały środkami własnymi, pomimo przyznanych dwóm pierwszym spółkom, linii kredytowych. Spółka Wizamor korzystała z kredytu obrotowego w działalności operacyjnej i leasingu w działalności inwestycyjnej.

Spółki Grupy Kapitałowej nie maja problemów z płynnością, na bieżąco regulują zobowiązania.

Grupa Kapitałowa jako całość przez cały omawiany okres zachowywała płynność finansową.

Grupa Kapitałowa

Źródła pokrycia poszczególnych grup majątku na dzień 31.12.2017 r.			
Aktywa			
	2016	**2017**	**zmiana**
Aktywa trwałe	62 070,0	61 102,0	-2%
Aktywa trwałe/ Suma	50,4%	47,9%	
Aktywa obrotowe	61 188,0	66 580,0	9%
Aktywa obrotowe/ Suma	49,6%	52,1%	
Suma	**123 258,0**	**127 682,0**	4%
Pasywa			
Kapitał własny	86 087,0	88 759,0	3%
Kapitał własny/ Suma	69,8%	69,5%	
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	37 171,0	38 923,0	5%
Zob.i rezerwy na zob./ suma	30,2%	30,5%	
Suma	**123 258,0**	**127 682,0**	4%

dane w tys. zł

W Grupie Kapitałowej Hydrotor przestrzegana jest zasada pełnego pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym. W przypadku przedsiębiorstw produkcyjnych pełne pokrycie aktywów trwałych kapitałami własnymi jest istotne z punktu widzenia stabilności finansowej z uwagi na niepłynne aktywa trwałe wykorzystywane do procesu produkcyjnego. Wskaźnik złotej reguły bilansowej ukształtował się na poziomie 1,45 i zwiększył się w stosunku do poziomu z roku ubiegłego. Suma bilansowa wzrosła o 4%, co związane jest z jednej strony ze zwiększeniem kapitałów i zobowiązań krótkoterminowych, a z drugiej ze wzrostem wartości środków obrotowych, wynikających ze wzrostu zapasów. Zadłużenie Grupy Kapitałowej pozostaje na bezpiecznym poziomie. Również w poszczególnych spółkach poziom zadłużenia nie przekracza norm bezpieczeństwa finansowego.

W strukturze aktywów przeważają wartościowo aktywa obrotowe, które stanowią 52,1% ogólnej wartości aktywów, ich udział wzrósł w porównaniu z 2016 rokiem o 9%. Tak znaczny wzrost spowodowany był szczególnie wzrostem należności i roszczeń (przede wszystkim z tytułu dostaw i usług), które w roku 2017 w stosunku do roku 2016 wzrosły o 30,3% i osiągnęły poziom 25,7%. Nastąpił również znaczny wzrost udziału środków pieniężnych o 18%. Bezpośrednią przyczyną tej sytuacji jest wzrost obrotów grupy. Zdobycie nowych, znaczących klientów o znanej marce światowej, związane jest z akceptowaniem stosowanych przez nich długich terminów płatności. Należy jednak zauważyć, że w strukturze należności nie występują należności przeterminowane, co świadczy o tym, że firma pozyskuje klientów o ugruntowanej i stabilnej kondycji ekonomicznej.

Hydrotor

Źródła pokrycia poszczególnych grup majątku na dzień 31.12.2017 r.	2016	2017	zmiana
Aktywa			
Aktywa trwałe	70 941,5	69 404,7	-2,2%
Aktywa trwałe/ Suma	69,6%	67,6%	
Aktywa obrotowe	30 921,2	33 335,3	7,8%
Aktywa obrotowe/ Suma	30,4%	32,4%	
Suma	**101 862,7**	**102 740,0**	0,9%
Pasywa			
Kapitał własny	73 323,8	74 755,9	2,0%
kapitał własny/ Suma	72,0%	72,8%	
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	28 538,9	27 984,1	-1,9%
Zob.i rezerwy na zob./ suma	28,0%	27,2%	
Suma	**101 862,7**	**102 740,0**	0,9%

dane w tys. zł

W PHS Hydrotor S.A. przestrzegana jest zasada pełnego pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym. Wskaźnik złotej reguły bilansowej w 2017 roku wyniósł 1,08 i świadczył o stabilności finansowej Spółki. Suma bilansowa nie uległa znacznej zmianie. W strukturze aktywów znacznie przeważają aktywa trwałe, które stanowią 67,6% wartości aktywów, natomiast 61,6% - towy udział w aktywach trwałych stanowią rzeczowe środki trwałe, których waga rośnie wraz z wyposażeniem firmy w bardzo zaawansowany technologicznie park maszynowy. W strukturze pasywów około 73% udział stanowi kapitał własny, pozostałe 27% pasywów to zobowiązania długoterminowe – 14% udziału w pasywach i krótkoterminowe – 13% udziału w sumie bilansowej.

2. Wynik finansowy

Grupa Kapitałowa

Wynik finansowy w latach 2016 – 2017				
Lp.	Wyszczególnienie	za okres 2016	za okres 2017	Zmiana
A.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	88 813,0	98 789,0	11,2%
	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY produktów	84 382,0	93 146,0	10,4%
B.	KOSZT WŁASNY SPRZEDAŻY	69 271,0	78 815,0	13,8%
	KOSZT WYTWORZENIA produktów	65 399,0	73 836,0	12,9%
C.	**ZYSK (STRATA) BRUTTO ZE SPRZEDAŻY**	**19 542,0**	**19 974,0**	2,2%
	ZYSK (STRATA) BRUTTO ZE SPRZEDAŻY produktów	**18 983,0**	**19 310,0**	1,7%
D.	KOSZTY SPRZEDAŻY	2 120,0	2 236,0	5,5%
E.	KOSZTY ZARZĄDU	11 312,0	11 695,0	3,4%
F.	**ZYSK/STRATA ZE SPRZEDAŻY**	**6 110,0**	**6 043,0**	-1,1%
F.	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	3 867,0	5 252,0	35,8%
G.	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	792,0	900,0	13,6%
H.	**ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ**	**9 185,0**	**10 395,0**	13,2%
I.	PRZYCHODY FINANSOWE	97,0	104,0	7,2%
	Dywidendy i udziały w zyskach			
J.	KOSZTY FINANSOWE	353,0	1 181,0	234,6%
K.	**ZYSK (STRATA) Z DZIAŁALN. GOSPODARCZEJ**	**8 929,0**	**9 318,0**	4,4%
L.	**ZYSK (STRATA) BRUTTO**	**8 929,0**	**9 318,0**	4,4%
N.	PODATEK DOCHODOWY	1 738,0	1 811,0	4,2%
O.	udziałowcy mniejszościowi	0,0	0,0	
P.	działalność zaniechana	0,0	0,0	
R.	przeszacowanie aktywów trwałych	0,0	0,0	
S.	**ZYSK (STRATA) NETTO**	**7 191,0**	**7 507,0**	4,4%
	Ebitda	15 309,0	16 455,0	7,5%

dane w tys. zł

W 2017 roku w Grupie Kapitałowej wyniki finansowe, ukształtowały się na wyższym poziomie od wyników uzyskanych w roku ubiegłym. Zysk na poziomie operacyjnym wzrósł o 13,2% natomiast na poziomie zysku netto wzrósł o 4,4%.

Główny wpływ na niewielkie obniżenie wyniku na poziomie sprzedaży brutto Grupy Kapitałowej miał pomimo wzrostu sprzedaży większy przyrost kosztów wytworzenia produktów związany z dodatkowymi kosztami ponoszonymi w związku z uruchomieniem kolejnych asortymentów wyrobów mających zastąpić wyroby schodzące z rynku oraz spadek kursu EUR i USD.

W dalszym ciągu wyzwaniem na kolejne lata dla spółek Grupy Kapitałowej pozostaje wykrystalizowanie ze struktury Grupy, jej mocnych stron, skupienie się na kluczowych kompetencjach, a także poszukiwanie nowych przewag w obszarach konkurencyjności. Modelowanie przyszłości Grupy Kapitałowej opierać się ma na innowacji. Narzędziami służącymi innowacjom jest wdrożenie nowych produktów, nowych technologii, zmiany infrastruktury produktowej i dystrybucyjnej, lepsze wykorzystanie wiedzy i umiejętności pracowników, sprostanie oczekiwaniom coraz bardziej wymagającym i świadomym klientom oraz rozwój sieci informatycznej.

Realizacja tych zamierzeń przy założeniu nie pogorszenia się koniunktury na rynkach powinna pozytywnie wpływać na wyniki finansowe w przyszłości.

W 2017 r. na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Hydrotor:

Pozytywnie oddziaływały:

- Spadek kosztów działalności w spółce Hydrotorbis w wyniku obniżenia ilości i kosztów nowych uruchomień
- Zwiększenie wolumenu sprzedaży
- Poszerzenie asortymentu sprzedaży
- Rozszerzenie bazy klientów
- Wykorzystanie dofinansowań w zakresie projektów realizowanych przy pomocy finansowej ze środków Unii Europejskiej

Negatywnie oddziaływały:

- Wymuszone zmiany asortymentowe na skutek schodzenia z rynku niektórych wysokomarżowych wyrobów
- Spadek w sprzedaży udziału asortymentów wielkoseryjnych
- Ponoszenie wysokich kosztów na nowe projekty i uruchomienia produkcji
- Poziom konkurencji cenowej krajowych i zagranicznych wytwórców elementów hydrauliki siłowej
- Spadek kursu EUR i USD przy jednoczesnym zwiększeniu eksportu do USA
- Wzrost kosztów pracy.

W działalności firm Grupy Kapitałowej występuje sezonowość sprzedaży powodowana spadkiem popytu na części zamienne w okresie zimowym.

Grupa Kapitałowa Hydrotor za 2017 rok nie publikowała prognozy wyników finansowych.

Wynik finansowy Hydrotor				
Lp.	**Wyszczególnienie**	**za okres 2016**	**2017**	**Dynamika**
A.	Przychody ze sprzedaży	61 765,5	67 217,3	109%
a	Przychody z własnej produkcji	32 503,2	35 474,5	109%
B.	Koszt własny sprzedaży	53 435,4	60 059,1	112%
b	Koszt wytworzenia własnych produktów	25 588,2	29 659,4	116%
C.	**Zysk/ strata brutto ze sprzedaży**	8 330,1	7 158,2	86%
c	**Zysk/ strata brutto ze sprzedaży własnych produktów**	6 915,0	5 815,1	84%
D.	**Zysk/ strata ze sprzedaży**	3 027,0	1 723,7	57%
E.	**Zysk/ strata z działalności operacyjnej**	4 725,1	3 854,0	82%
F.	**Zysk/ strata brutto**	7 528,7	6 958,7	92%
E.	Podatek dochodowy	886,8	730,0	82%
F.	**Zysk/ strata netto**	6 641,8	6 228,7	94%
G.	**Ebitda**	8 701,5	7 920,6	91%

dane w tys. zł

Spółka wypracowała przychody ze sprzedaży o 9 proc. wyższe niż w roku 2016, jednocześnie zysk netto w 2017 r. ukształtował się na poziomie 6.228,7 tys. zł i stanowił 94 proc. zysku uzyskanego w 2016 r. Zysk z działalności operacyjnej obniżył się i spowodował spadek marży operacyjnej z 7,7 w 2016 roku do 5,7 proc. w 2017 roku. Spadek marży to efekt wzrostu kosztów, których dynamika była większa niż przychodów, zarówno w działalności produkcyjnej jak i handlowej. Na przychody negatywnie wpłynął spadek kursu EUR i USD w stosunku do PLN. W warunkach porównywalnych nastąpiłby wzrost marży operacyjnej oraz zysku na wszystkich poziomach działalności.

Rozwijanie dotychczasowej współpracy, szczególnie z kontrahentami zagranicznymi oraz wchodzenie na nowe rynki z szerszym, ale niskoseryjnym asortymentem wyrobów, wiąże się z czasowym wzrostem kosztów wytwarzania, ale docelowo winno umożliwić wejście na ścieżkę wzrostu wyników finansowych.

W działalności firm Grupy Kapitałowej występuje sezonowość sprzedaży powodowana spadkiem popytu na części zamienne w okresie zimowym. Jednak w związku ze wzrostem produkcji eksportowej i kooperacyjnej czynnik ten zaczyna zanikać.

Spółka Hydrotor za 2017 roku nie publikowała prognozy wyników finansowych.

Jednostkowe wyniki netto w spółkach Grupy Kapitałowej			
Spółka	2016	2017	zmiana
Hydrotor S.A.	6 641,8	6 228,7	-6%
Agromet ZEHS S.A. Lubań	2 510,2	2 356,4	-6%
Hydrotorbis Sp. z o.o.	388,6	1 078,0	177%
WPH Wrocław Sp. z o.o.	465,4	399,0	-14%
Wizamor Sp. z o.o.	219,5	500,9	128%
Grupa Kapitałowa - zysk netto przypadający akcjonariuszom	7 191,0	7 507,0	4%

dane w tys. zł

W Agromet ZEHS przy wzroście sprzedaży ogółem o 9,7%, Spółka wypracowała wynik finansowy netto na poziomie 93,9% ubiegłego roku. Zysk na sprzedaży własnej produkcji wzrósł o 4,7%. Na wielkość zysku negatywnie wpłynęły spadek kursu EUR do PLN. W warunkach porównywalnych wyniki finansowe byłyby lepsze niż w 2016 roku. Wzrost sprzedaży ogółem dotyczy zarówno przyrostu sprzedaży na działalności handlowej o ok. 27,0%, jak również na sprzedaży wyrobów produkowanych o 8,8%. Rezultatem intensywnych działań prowadzonych od kilku lat

modernizujących i unowocześniających park maszynowy, zmierzających do obniżenia kosztów wytworzenia produktów z jednoczesnym podniesieniem jakości wyrobów jest jednak zachowanie wskaźników rentowności w stopniu nie gorszym niż w latach poprzednich.

W Spółce Hydrotorbis nowoczesny park maszynowy oraz podnoszenie kwalifikacji pracowników przyczyniło się do znacznej poprawy wyniku finansowego na każdym poziomie działalności. Nie miał miejsce negatywny wpływ zmiany kursu walut, gdyż Hydrotorbis nie prowadzi bezpośredniej działalności eksportowej. Rentowność sprzedaży wzrosła przede wszystkim właśnie z powodu racjonalnego wykorzystania majątku oraz obniżeniu kosztów administracyjnych. Wynik netto w 2017 r. wyniósł 1078,0 tys. zł. i wzrósł o ponad 177% w stosunku do wyniku osiągniętego w roku 2016. Wyniki finansowe osiągane w Spółce, mogą ulec poprawie. Może być to osiągnięte przy wzroście efektywności produkcji, przez dalsze zmniejszenie ilości nowych uruchomień i ograniczenie nieopłacalnej produkcji małoseryjnej.

Spółka WPH wypracowała wynik finansowy o 14 % niższy niż w roku 2016 przy przychodzie ze sprzedaży minimalnie wyższym niż w roku ubiegłym. Spółka w 2017 roku nie zdołała utrzymać wzrostu poziomu kosztów na poziomie tempa wzrostu sprzedaży produkcji własnej. Na wynik netto miała także wpływ pozostała działalność operacyjna w postaci wyższych o ok. 20 % przychodów z tytułu umów dzierżawy związanych z wynajmowaniem niewykorzystanych obiektów, przy jednoczesnym wzroście kosztów operacyjnych o ponad 34%.

Spółka Wizamor odnotowała wynik finansowy netto za 2017 r. w wysokości 500,9 tys. zł. W okresie porównywalnym do 2016 roku zysk netto poprawił się o 128,2%, zysk na sprzedaży o 178,4%. Skutecznym motorem wzrostu wyniku finansowego było zwiększenie przychodów ze sprzedaży produktów. Wzrost sprzedaży w stosunku do roku ubiegłego wyniósł 51,0%.

Całościowo wyniki finansowe Grupy kapitałowej w 2017 roku, ukształtowały się na wyższym poziomie od wyników z 2016 roku. Zostało to osiągnięte mimo niekorzystnie kształtujących się kursów walut w eksporcie. Świadczy to o dużym potencjale efektywnościowym tkwiącym w spółkach Grupy Kapitałowej.

Obecna sytuacja w otoczeniu gospodarczym oraz działania zewnętrzne i wewnętrzne Zarządów Spółek, dotyczące podnoszenia efektywności, szukania kierunków i środków na rozwój, nastawione są na co najmniej utrzymanie osiągniętego poziomu wyniku finansowego.

W działalności firm Grupy Kapitałowej występuje sezonowość sprzedaży powodowana spadkiem popytu na części zamienne w okresie zimowym. Jednak w związku ze wzrostem produkcji eksportowej i kooperacyjnej czynnik ten zaczyna zanikać.

Grupa Kapitałowa Hydrotor za 2017 nie publikowała prognozy wyników finansowych.

3. Analiza wskaźnikowa

Wskaźniki bieżącej płynności Grupy Kapitałowej Hydrotor			
wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Wskaźnik płynności bieżącej	*aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe*	3,8	3,4
Wskaźnik płynności szybkiej	*aktywa obrotowe - zapasy / zobowiązania krótkoterminowe*	1,4	1,3
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	*krótkoterminowe aktywa finansowe / zobowiązania krótkoterminowe*	0,3	0,3
Pokrycie majątku trwałego kapitałem stałym	*kapitał własny + zobowiązania długoterminowe / majątek trwały*	1,7	1,8
Wskaźnik oceny zdolności kontynuacji działalności	*model Altmana*	2,9	2,9

Wskaźniki płynności dla Grupy Kapitałowej uległy obniżeniu. Jednak nadal poziom ich jest znacznie wyższy niż wymagany w branży. Wskaźniki płynności Grupy Kapitałowej Hydrotor w badanym okresie wynosiły:

- wskaźnik płynności I osiągnął w 2017 roku wartość 3,4, w 2016 roku – 3,8 (optymalny poziom wskaźnika zawiera się w przedziale od 1,5 do 2,0),
- wskaźnik płynności II wyniósł w 2017 roku 1,3 wobec 1,4 w 2016 roku (modelowa wielkość tego wskaźnika oscyluje wokół 1).

Przestrzegana jest zasada pełnego pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym, a wskaźnik oceny zdolności kontynuacji działalności pozostał na niezmienionym poziomie i wynosi 2,9, co wskazuje na brak zagrożenia w dalszej działalności Grupy Kapitałowej.

Wskaźniki bieżącej płynności PHS Hydrotor			
wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Wskaźnik płynności bieżącej	*aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe*	3,2%	2,9%
Wskaźnik płynności szybkiej	*aktywa obrotowe - zapasy / zobowiązania krótkoterminowe*	1,8%	1,6%
Wskaźnik wypłacalności gotówkowej	*krótkoterminowe aktywa finansowe / zobowiązania krótkoterminowe*	0,8%	0,6%
Pokrycie majątku trwałego kapitałem własnym	*kapitał własny + długoterminowy kapitał obcy / majątek trwały*	1,28	1,29

Wskaźniki płynności dla Hydrotor S.A. za 2017 rok wykazują spadki tych indeksów, jednak ich wysokość wskazuje, że Spółka nie ma żadnych trudności z regulowaniem bieżących zobowiązań. W okresie sprawozdawczym przedsiębiorstwo kontynuowało poważne zadanie inwestycyjne, rozpoczęte w roku 2016, które było realizowane z własnych środków.

W 2017 r. wskaźnik płynności bieżącej wyniósł 2,9 co oznacza, że aktywa obrotowe będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wystarczają na ponad dwukrotne pokrycie zobowiązań.

Wskaźnik zdolności kontynuacji działalności pozostaje od kilku lat na poziomie 3,0 na co mają wpływ: wyższa wartość kapitału własnego, niższe zobowiązania długoterminowe oraz uzyskanie wyższego niż w latach poprzednich przychodu ze sprzedaży przypadającego na każdą złotówkę zaangażowaną w majątek firmy i oznaczające lepsze jego wykorzystanie niż w 2016 roku. Wartość wskaźnika ukształtowała się na poziomie, który nie wskazuje na zagrożenia w dalszej działalności spółki a działania zarządu podejmowane w celu poprawy kondycji finansowej, przynoszą pozytywne efekty. Wskaźnik pokrycia majątku trwałego kapitałem własnym jest minimalnie wyższy, co jest uzasadnione szybszym wzrostem kapitału własnego, niż wartości środków trwałych. Wartość tego wskaźnika nie jest mniejsza niż 1.

Wskaźniki rentowności Grupy Kapitałowej Hydrotor

wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Rentowność sprzedaży brutto	*wynik ze sprzedaży brutto / przychody ze sprzedaży*	22,0	20,2
Rentowność produkcji własnej	*wynik na sprzedaży produkcji własnej / przychody ze sprzedaży produkcji własnej*	22,5	20,7
Rentowność sprzedaży netto	*wynik ze sprzedaży netto / przychody ze sprzedaży*	6,9	6,1
Rentowność zysku netto	*wynik finansowy netto / przychody ze sprzedaży*	8,1	7,6
Rentowność majątku	*wynik finansowy netto / średnioroczny stan aktywów*	5,9	5,9
Rentowność kapitału własnego	*wynik finansowy netto / średnioroczny stan kapitału*	8,5	8,6
EBITDA w tys. zł	*wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja*	15 309,0	16 455,0
EBITDA/ kapitał własny	*EBITDA / kapitał własny*	17,8	18,5
Obciążenie majątku zobowiązaniami	*pasywa ogółem - kapitał własny / kapitał własny*	30,2	30,5

W Grupie Kapitałowej nastąpiło niewielkie pogorszenie wskaźników rentowności, przy zwiększeniu poziomu kwoty Ebitda.

Wskaźniki rentowności PHS Hydrotor			
wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Rentowność sprzedaży brutto	*wynik ze sprzedaży brutto / przychody ze sprzedaży*	13,5%	10,7%
Rentowność produkcji własnej	*wynik na sprzedaży produkcji własnej / przychody ze sprzedaży produkcji własnej*	21,3%	16,4%
Rentowność sprzedaży netto	*wynik ze sprzedaży netto / przychody ze sprzedaży*	4,9%	2,6%
Rentowność zysku netto	*wynik finansowy netto / przychody ze sprzedaży*	10,8%	9,3%
Rentowność majątku	*wynik finansowy netto / średnioroczny stan aktywów*	6,6%	6,1%
Rentowność kapitału własnego	*wynik finansowy netto / średnioroczny stan kapitału*	9,2%	8,4%
EBITDA w tys. zł	*wynik na działalności operacyjnej + amortyzacja*	8 701,5	7 920,6
EBITDA/ kapitał własny	*EBITDA / kapitał własny*	11,9	10,6
Obciążenie majątku zobowiązaniami	*pasywa ogółem - kapitał własny / kapitał własny*	28,0	27,2

W roku 2017 w spółce nastąpiło pogorszenie wskaźników rentowności. Jednak niższe wskaźniki rentowności nie świadczą w tym przypadku o spadku efektywności finansowej firmy. Spadki indeksów efektywności wynikały głównie ze wzrostu kosztów ponoszonych na wprowadzenie nowych produktów oraz niekorzystnym kształtowaniem się kursów walut, bez możliwości zrównoważenia ich w krótkim okresie przyrostem przychodu.

Wskaźnik ROE informujący o efektywności zainwestowanych w firmę kapitałów wyniósł 8,4; natomiast średnioroczny wskaźnik inflacji za 2017 rok według danych GUS wyniósł 2,0%. Celem spółki jest uzyskanie wysokiego poziomu wskaźnika ROE w roku, a za taki można uznać poziom co najmniej 2-3 razy przekraczający wysokość inflacji, co w tym przypadku zostało spełnione.

Wartość EBITDA jak i wskaźnik EBITDA do kapitału własnego również uległy obniżeniu. Pomimo tego Spółka nadal osiąga wysokie zwroty z kapitału własnego, posiada dobrą pozycję rynkową, bo dysponuje różnorodną technologią i ma wypracowaną markę, a jej wskaźniki rentowności są wyższe niż przeciętne w sektorze elektromaszynowym.

W spółce standing mierzony obciążeniem majątku zobowiązaniami pozostał na podobnym poziomie w porównaniu z poprzednimi latami.

Wskaźniki obrotu zapasami i należnościami Grupy Kapitałowej Hydrotor			
wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Obrotu należnościami w dniach	*średnioroczny stan należności *365 / przychody ze sprzedaży*	48	53
Obrotu zapasami w dniach	*średnioroczny stan zapasów * 365 / przychody ze sprzedaży*	136	131

Wskaźnik obrotu zapasami uległ zmniejszeniu głównie z tytułu wzrostu w roku 2017 roku przychodów ze sprzedaży. Wskaźnik obrotu należnościami wydłużył się o 5 dni z powodu zmiany

terminów płatności dla kontrahentów firmy Hydrotor oraz problemów ze ściągalnością należności w spółce WPH.

Wskaźniki obrotu zapasami i należnościami PHS Hydrotor			
wskaźnik	*formuła obliczeniowa*	Rok 2016	Rok 2017
Obrotu należnościami w dniach	$\frac{\textit{średnioroczny stan należności}}{\textit{przychody ze sprzedaży}}$	48	50
Obrotu zapasami w dniach	$\frac{\textit{średnioroczny stan zapasów}}{\textit{przychody ze sprzedaży}}$	80	79

Wskaźnik obrotu należnościami w dniach wskazuje na wydłużenie o 2 dni skuteczności ściągania należności w spółce. Jest to tendencja niekorzystna dla firmy, ponieważ spółka nie może wcześniej przeznaczyć odzyskane środki na finansowanie innych przedsięwzięć. Wskaźnik obrotu zapasami informuje, że spółka co 79 dni uzupełniała zapasy dla realizowania sprzedaży.

4. Zdarzenia istotne i wpływające na działalność Grupy Kapitałowej

W 2017 r. najważniejszymi wydarzeniami w Grupie Kapitałowej były:

Miesiąc/ spółka	Zdarzenie
Styczeń WPH	→ wypłata udziałowcom zaliczki na poczet dywidendy za 2016 rok w wysokości 220,0 tys. zł
Luty Agromet	→ przedłużenie umowy kredytowej w rachunku bieżącym na kolejny rok
Marzec HT	→ Zakończenie prac budowlanych dotyczących Centrum B+R
Kwiecień WPH	→ ZZW zatwierdziło sprawozdanie finansowe za 2016 r., udzieliło absolutorium Zarządowi. Podjęło uchwałę o podziale zysku za 2016 r. oraz o wypłacie dywidendy
Maj HT	→ zwiększenie udziałów w spółce zależnej Wizamor
Maj Wizamor	→ przyjęcie do użytku drugiego centrum tokarskiego OKUMA, podnoszącego możliwości produkcyjne zakładu → wybór Rady Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych: Kancelaria Audyt Czesław Pniewski Poznań. → ZZW zatwierdziło sprawozdanie finansowe za 2016 r., udzieliło absolutorium Zarządowi, Radzie Nadzorczej Podjęło uchwałę o podziale zysku za 2016
Maj Agromet	→ ZWZA zatwierdziło sprawozdanie finansowe za 2016 r., przyjęto sprawozdanie Zarządu za rok 2016, udzieliło absolutorium Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi, podjęło uchwałę o podziale zysku za 2016 r., → zawarcie umowy z Zakładem Karnym Zaręba o zatrudnieniu skazanych
Czerwiec HT	→ wybór Rady Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych: Kancelaria Audyt Czesław Pniewski Poznań. → ZWZA Spółki: zatwierdziło sprawozdania: finansowe HT, Zarządu, Rady Nadzorczej i GK za 2016 r., udzieliło absolutorium członkom Rady Nadzorczej i Zarządu, podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku netto Spółki za 2016r., dokonało wyboru członków Rady Nadzorczej na nową kadencję
Czerwiec Grupa Kapitałowa	→podpisanie przez każda ze spółek umów z Kancelarią Audyt Czesław Pniewski Poznań na badanie sprawozdań finansowych za lata 2017-2019
Październik HT	→ oświadczenie Prezesa Zarządu Wacława Kropińskiego o niekandydowaniu na stanowisko Prezesa Zarządu na kolejna kadencję → informacja o podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą o połączeniu w formie przejęcia przez spółkę HT, spółki zależnej Hydrotorbis
Listopad HT	→ zawiadomienie o zamiarze połączenia spółek kapitałowych Hydrotor i Hydrotorbis
Listopad Wizamor	→ podjęcie uchwały rady nadzorczej na zakup automatycznej giętarki trzpieniowej w formie leasingu operacyjnego
Grudzień HT	→ NWZA Spółki: podjęło uchwały w sprawie sprzedaży prawa użytkowania wieczystego działek w Dzierżoniowie oraz o połączeniu przez przejęcie spółki Hydrotorbis → zawarcie umowy sprzedaży nieruchomości w Dzierżoniowie
po dniu bilansowym	
Marzec HT	→ wpływ do HT informacji o Postanowieniu Sądu Rejonowego w Bydgoszczy o wpisie w KRS z dniem 28 lutego dotyczącego połączenia spółek kapitałowych Hydrotor i Hydrotorbis

W roku 2017 głównym zdarzeniem mającym wpływ na działalność spółki Hydrotor była decyzja o realizacji przedsięwzięcia mającego na celu przesunięcia linii produkcyjnej do obróbki elementów typu tarcza ze spółki zlokalizowanej na terenie Niemiec. Kilka w pełni zautomatyzowanych tokarek pionowych sterowanych numerycznie składających się na gniazdo technologiczne pozwoliło na znaczące zwiększenie możliwości produkcyjnych spółki i tym samym daje szanse na zwiększenie przychodów w przyszłości. Zastosowana automatyzacja umożliwia zwielokrotnić zatrudnienie kobiet, które w coraz większym procencie stanowią kadrę pracowniczą, jest również stwarza rozwiązanie na coraz większe ograniczenia wynikające z małej ilości pracowników na rynku pracy.

5. Podstawowe rodzaje ryzyka działalności

Każda działalność gospodarcza jest prowadzona w warunkach niepewności, z czym łączy się występowanie ryzyka. Świadomość jego występowania rodzi dążenie do jego identyfikacji oraz eliminacji lub co najmniej zabezpieczenie się przed nimi i ograniczenia jego negatywnych skutków. Czynniki zagrażające Grupie Kapitałowej oraz takie, które dają nowe możliwości rozwoju pochodzą co najmniej z dwóch źródeł: otoczenia zewnętrznego oraz wewnętrznego.

Czynniki zewnętrzne

1. Ryzyko spadku dochodowości gospodarstw rolnych

   Akcesja Polski do Unii Europejskiej wywołała zmiany w każdym dziale gospodarki, także w rolnictwie. Sektor rolny został objęty wspólną polityką rolną oraz poddany konkurencji ze strony wysoko rozwiniętych krajów Europy Zachodniej. Zmiany, jakie zaszły w rolnictwie, dotyczą zarówno cech strukturalnych, jak i efektywności gospodarowania. Dochody rolnicze są kształtowanie przez wiele czynników. Na sytuację dochodową gospodarstw rolnych wpływają: wielkość potencjału produkcyjnego, intensywność wytwarzania oraz polityka rolna. Głównym mechanizmem wspierania dochodów rolniczych są płatności bezpośrednie, których celem jest rekompensowanie rolnikom uzyskiwania niższych dochodów w stosunku do innych działów gospodarki. Według danych GUS opłacalność produkcji rolniczej oraz popytu na produkty rolne była oceniana przez rolników w roku 2017 pozytywnie, czyli przeciwnie jak w roku ubiegłym. Pomimo dobry prognostyk w ramach występowania tego ryzyka ewentualny spadek dochodowości gospodarstw rolnych może spowodować obniżenie dochodów firmy o ok. 10 %.

2. Ryzyko spadku popytu na części zamienne regenerowane i produkowane w dużych seriach w związku z wymianą krajowego sprzętu rolniczego na zagraniczny – możliwość spadku sprzedaży o 10%.

3. Ryzyko rynku nieruchomości

   Ryzyko to związane jest z restrukturyzacją spółki zależnej WPH. Nieruchomość, przede wszystkim z uwagi na swoją kapitałochłonność, jest aktywem o małej płynności. Czas potrzebny na wyjście z inwestycji może być bardzo długi i spowodować straty dla sprzedającego lub w

przypadku wynajmu nieruchomości powstaje ryzyko niewywiązania się najemców z warunków umowy najmu oraz ryzyko utraty wartości nieruchomości wskutek niewłaściwego używania.

4. Ryzyko związane z realizacją celów strategicznych

Głównymi celami strategicznymi jest utrzymanie i wzmocnienie pozycji Grupy Hydrotor jako lidera produkcji hydrauliki siłowej w Polsce, konsekwentne budowanie udziałów na rynkach zagranicznych, powiększanie dodatniego wyniku finansowego przy równocześnie realizowanych inwestycjach związanych z rozwojem produktów i wprowadzaniem nowego asortymentu, unowocześnianiem parku maszynowego oraz wprowadzaniem systemów podnoszących efektywność Grupy, zwiększenie ilości oraz udziału w przychodach sprzedaży dla Klientów produkcyjnych w Polsce i na świecie, zwiększenie rentowności produkcji, regeneracji oraz Wydziału Obróbki Elementów Wielkogabarytowych. Ze względu na to, że działalność grupy jest narażona na wpływ wielu nieprzewidywalnych czynników zewnętrznych (przepisy prawa, kształtowanie się podaży i popytu na produkty i usługi, dynamiczny rozwój technologiczny), istnieje ryzyko nieosiągnięcia wszystkich założonych przez grupę celów strategicznych na terenie kraju oraz osłabienia rozwoju dotychczasowych kierunków jej działalności za granicą. W związku z powyższym, przychody i zyski osiągane w przyszłości przez przedsiębiorstwa grupy będą zależeć od ich zdolności do skutecznej realizacji opracowanej długoterminowej strategii. Działania grupy, które okażą się nietrafione w wyniku złej oceny otoczenia bądź nieumiejętnego dostosowania się do zmiennych warunków tego otoczenia mogą mieć istotny negatywny wpływ na działalność i sytuację finansowo – majątkową oraz na wyniki grupy. W celu ograniczenia tego ryzyka Zarząd na bieżąco analizuje czynniki mogące mieć potencjalnie niekorzystny wpływ na działalność i wyniki przedsiębiorstw grupy, a w razie potrzeby podejmuje niezbędne decyzje i działania.

5. Ryzyko w zakresie źródeł i łańcucha dostaw

Stale rosnąca konkurencja na rynku sprawia, że grupa wciąż poszukuje możliwości redukcji kosztów produkcji i zaopatrzenia. Stąd poszukuje potrzebne dobra na rynku globalnym. W rezultacie łańcuchy dostaw stają się coraz dłuższe i bardziej złożone, a rynki zaopatrzenia coraz bardziej oddalone. Brak zarządzania ryzykiem lub nieodpowiednie zarządzanie ryzykiem w łańcuchu dostaw mogą być dla grupy bardzo negatywne: obniżenie jakości produktu, uszkodzenie mienia i sprzętu, utraty reputacji w oczach klientów i innych partnerów biznesowych lub nawet spadku cen akcji. Grupa zarządzając ryzykiem dokonuje analizy otoczenia w łańcuchu dostaw, stosuje krótkie okresy planowania, dąży do tego, aby przepływy materiałowe w całym łańcuchu dostaw były synchronizowane.

6. Ryzyko związane z konkurencją

Rynek wyrobów i usług hydraulicznych jest rynkiem globalnym. Bezpośrednimi konkurentami Grupy są firmy z wielu krajów, między innymi przedsiębiorstwa polskie, tureckie, bułgarskie, włoskie, niemieckie, z krajów azjatyckich i Europy Wschodniej.

Europejskie przedsiębiorstwa oferują usługi po cenach zbliżonych do cen oferowanych przez spółki grupy. Natomiast podmioty z rynków wschodnich ustalają ceny na niższym poziomie.

Przedsiębiorstwa konkurencyjne mogą w przyszłości wymusić konieczność obniżenia cen, a w konsekwencji osiąganych przez grupę marż i zwiększenia wydatków na podnoszenie jakości usług grupy, co może przełożyć się na spadek rentowności działalności grupy.

Grupa nie ma wpływu na działania podejmowane przez przedsiębiorstwa konkurencyjne, ale ogranicza ryzyko związane z konkurencją zwiększając swoją pozycję na rynku dzięki wykwalifikowanej kadrze oraz wysokiej jakości oferowanych i świadczonych usług.

7. Ryzyko kursu walutowego

Emitent i Grupa prowadzi sprzedaż swoich wyrobów i usług poza krajem również do krajach Europy Zachodniej, w związku z czym ponad 35 % rozliczeń w 2017 r. pomiędzy Emitentem a klientami została zrealizowana w euro (EUR), oraz w mniejszym procencie w USD.

Koszty zakupu materiałów, wynagrodzeń i innych ponoszone są głównie w walucie krajowej (PLN).

W związku z powyższym istnieje ryzyko, że w przypadku dużych wahań kursów walut przychody z zawieranych transakcji mogą znacznie różnić się od zakładanych przez Emitenta i grupę.

W przypadku aprecjacji złotego wobec EUR i USD oraz niewielkiej możliwości przeniesienia ciężaru walutowego na odbiorców Emitent i grupa są narażone na spadek przychodów proporcjonalnie do spadku kursu EUR/PLN, a w konsekwencji niższej rentowności Spółki.

Emitent i grupa minimalizuje powyższe ryzyko korzystając z zabezpieczenia kursu walut za pomocą instrumentów pochodnych (Kontrakty terminowe forward).

Od 2011 r. Spółka Hydrotor korzysta z kredytu inwestycyjnego w walucie EUR, odchylenia różnic kursowych związane z wyceną zaciągniętego kredytu odnoszone są w do rachunku dochodów, znaczna zmiana kursu – osłabienie złotego może wpłynąć na obniżenie się wyniku finansowego i odwrotnie.

W celu zminimalizowania tego ryzyka Grupa współpracuje z zewnętrznymi instytucjami finansowymi.

8. Ryzyko kursowe związane ze sprzedażą na rynki zagraniczne.

Spółka Hydrotor i grupa kapitałowa prowadzą sprzedaż swoich wyrobów i usług także na eksport, w związku z czym ca 35% przychodów w 2017 r. pomiędzy Spółką a klientami została zrealizowana w euro (EUR) oraz w mniejszym procencie w USD. Wzrost/spadek kursu EUR/USD do średniego kursu z 2017 r. o 0,10 zł za 1 EUR/USD może wpłynąć na zwiększenie lub zmniejszenie przychodów o ca 550 tys. zł przy podobnych obrotach z zagranicą.

W 2017 r. nastąpiło umocnienie PLN kurs średni EUR obniżył się w stosunku do 2016 r. o 0,13 PLN w związku z czym przychody Spółki przy utrzymaniu średniego kursu z 2016 r. mogłyby być większe o ca 720 tys. PLN.

9. Ryzyko stopy procentowej

Ze względu na minimalną różnicę wartości długu (zobowiązań), a aktywów przynoszących odsetki profil ryzyka stóp procentowych, nie jest znaczący. Niekorzystne działanie zmian stóp

procentowych jest niwelowane ze względu na to, że Grupa posiada środki finansowane na lokatach i jednocześnie zaciągnięte kredyty. W celu ograniczenia tego ryzyka przeprowadzane są analizy trendów historycznych i możliwych do przewidzenia trendów kształtowania się stóp procentowych. W przypadku trendów wzrostowych odnośnie posiadanych pozycji kredytowych Grupa gotowa jest do zawarcia transakcji zabezpieczających to ryzyko.

10. Ryzyko płynności

W celu ograniczenia ryzyka płynności w Grupie na bieżąco monitoruje się rzeczywiste jak i prognozowane przepływy pieniężne. Dzięki śledzeniu terminów zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych następuje ich odpowiednie dopasowanie i tym samym odpowiednie utrzymywanie sald środków pieniężnych. Grupa korzysta z profesjonalnych usług renomowanych banków, w których posiada otwarte linie kredytowe. Zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne jest na bieżąco monitorowane. Celem grupy jest zapewnienie takiego poziomu finansowania, który jest wystarczający z punktu widzenia realizowanej działalności.

11. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe dotyczy głównie należności z tytułu sprzedaży z odroczonym terminem płatności. Ryzyko kredytowe jest na bieżąco monitorowane. Analizie podlegają udzielone terminy płatności, kwoty sprzedaży, formy płatności oraz sytuacja finansowa głównych odbiorców. Na bazie tych analiz przyznawane są poszczególnym klientom odpowiednie limity kredytów kupieckich.

Głównymi aktywami finansowymi posiadanymi przez Grupę są: gotówka na rachunkach bankowych i w kasie, należności handlowe i pozostałe oraz inwestycje w papiery wartościowe. Główne ryzyko kredytowe Grupy związane jest przede wszystkim z należnościami handlowymi. Kwoty prezentowane w bilansie są wartościami netto, po pomniejszeniu o odpisy aktualizujące, oszacowane przez kierownictwo Spółki, na podstawie przeszłych doświadczeń oraz oceny aktualnej sytuacji ekonomicznej.

Ryzyko płatnicze związane z płynnymi środkami pieniężnymi oraz z instrumentami pochodnymi jest ograniczone w związku z faktem, iż stroną transakcji są banki, posiadające wysoką ocenę jakości kredytowej przygotowaną przez międzynarodowe agencje ratingowe.

W ostatnim roku Emitent nie zaobserwował negatywnych tendencji, jeśli chodzi o ściągalność należności. W przypadkach, gdy kontrahenci zalegali z zapłatą ustalane były warunki na podstawie, których dojdzie do spłaty zadłużenia. Na należności, co do których istniało ryzyko nieodzyskania ich – zostały utworzone odpisy aktualizacyjne. Koncentracja ryzyka kredytowego w Grupie może się w przyszłości powiększać, w związku z nowymi kontraktami zawierającymi wydłużone terminy zapłaty należności.

12. Ryzyko bankowe z tytułu kredytu w EUR

Zaciągnięte przez grupę kredyty ze względu na narażenie na ryzyka związane ze zmiana kursów walutowych jak i zmiany stopy % mogą wpłynąć na zwiększenie kosztów finansowych, ich wpływ na wynik na przestrzeni roku obrotowego może być następujący:

- ryzyko kursowe - posiadany kredyt inwestycyjny zaciągnięty został w walucie EUR w związku z czym w przypadku wzrostu/spadku kursu EUR o 5% roczny koszt kredytu może różnić się o kwotę ca 50 tys. PLN.
- ryzyko stopy % - zaciągnięte kredyty w Grupie oparte są o stawkę WIBOR w przypadku kredytów w PLN oraz EURIBOR w przypadku kredytów w EUR. Obecne stawki w porównaniu do lat poprzednich są dość niskie, ale w przypadku ich podwyższenia o 1% koszty zaciągniętych kredytów mogą w najbliższym okresie wzrosnąć od 110 do 150 tys. zł, z czego ca 50 tys. zł w stosunku do kredytu w EUR.

Czynniki wewnętrzne

1. Ryzyko biznesowe

   Ryzyko biznesowe powiązane jest z ryzykiem określającym cele strategiczne firmy. Właściwe zdefiniowanie tych celów, określenie zasobów i parametrów zakończonych i planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych mają zmierzać do podniesienia konkurencyjności i efektywności funkcjonowania Grupy, głównie w zakresie działalności produkcyjnej i zarządzania oraz zwiększenie zdolności produkcyjnych, powodujących pozyskiwanie i realizację nowych zamówień. Nieodpowiednio podjęte decyzje strategiczne skutkują miedzy innymi poniesieniem wysokich kosztów finansowych. Podejmowane do tej pory duże przedsięwzięcia inwestycyjne w grupie są poprzedzone analizą ryzyk związanych z ich realizacją i późniejszym wykorzystaniem.

2. Ryzyko związane z pogorszeniem wizerunku Emitenta oraz utratą zaufania odbiorców

   Wszelkie negatywne oceny związane z działalnością produkcyjną na skutek np. możliwości sprzedaży wadliwych wyrobów mogą pogorszyć wizerunek Grupy i wpłynąć na utratę zaufania klientów. Jednocześnie może to spowodować znaczący wzrost środków przeznaczonych na działania marketingowe w celu zniwelowania zaistniałej sytuacji. Pogorszenie reputacji, mogłoby doprowadzić do rezygnacji ze współpracy części partnerów i rozpoczęcie korzystania z usług konkurencji. Grupa mając na uwadze zachowanie pozytywnego wizerunku regularnie analizuje poziom zadowolenia klientów. Ryzyko to rośnie wraz z dostarczaniem na rynek amerykański bardzo odpowiedzialnych i innowacyjnych pod względem technicznym urządzeń dla ratownictwa

3. Ryzyko ograniczonych możliwości zastępowalności wyrobów schodzących z rynku w zakresie części zamiennych do maszyn i ciągników, których produkcja została zaniechana – możliwość spadku sprzedaży do 10%.

4. Ryzyko w działalności innowacyjnej

   Zarządzanie działalnością innowacyjną jest procesem ciągłego podejmowania decyzji, w warunkach niepewności, pomimo zebrania wszystkich niezbędnych informacji oraz po pełnym przewidzeniu przyszłych skutków. Na wysoki stopień ryzyka innowacji wpływ ma konieczność ponoszenia znaczących kosztów i wysoki odsetek niepowodzeń przy wdrożeniach nowych rozwiązań. Duże nakłady na badania i rozwój, projektowanie, budowę prototypów, testowanie, badania marketingowe ponoszone są zanim produkt zostanie wprowadzony na rynek, a w wielu przypadkach rozwijane koncepcje nowych produktów nie osiągają nawet fazy komercjalizacji. Oznacza to, że produkt, którego rozwój zakończył się pomyślnie i został wdrożony na rynek, musi

zapewnić zwrot nie tylko kosztów jego rozwoju, ale także nakładów ponoszonych na wiele pozostałych nietrafionych pomysłów. Współpraca z wykształconą kadrą wyższych uczelni ma pomóc w rozwiązaniu ewentualnych problemów w zakresie występowania tego ryzyka.

5. Ryzyko gospodarowania zapasami

Zapasy spełniają kilka funkcji stanowiących przyczynę ich tworzenia i utrzymywania: funkcje antycypacyjne – wyprzedzające zaspokajanie potrzeb w relacji „dostawca-odbiorca", ekonomiczne – efektu ekonomii skali produkcji i zakupów i funkcje zabezpieczające – niwelacja niebezpieczeństwa wyczerpania zapasów. Podejmowane przez Grupę decyzje zarządzania zapasami zmierzają do osiągnięcia równowagi między odpowiednim poziomem obsługi odbiorców, a poziomem tworzonych i utrzymywanych zapasów bezpieczeństwa, kompensujących przypadki wzrostu popytu bądź opóźnień w dostawach. Ryzyko utrzymywania wysokiego stanu zapasów wiąże się z kosztem utrzymania zapasu czyli jest kosztem zamrożenia kapitału obrotowego.

6. Ryzyko techniczno – organizacyjne

Pracodawca ponosi konsekwencje zakłóceń w procesie pracy, wynikające z awarii, przerw w dostawie energii, czy też wad w organizacji pracy. Zakłócenia niezawinione przez pracowników, nie zwalniają z obowiązku wypłaty wynagrodzenia za pracę. W celu eliminacji tego typu ryzyka Grupa sukcesywnie przeprowadza szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz obsługi urządzeń technicznych, jednocześnie dokonywane są systematyczne przeglądy maszyn i urządzeń.

7. Ryzyko kadrowe

Trudności związane z rekrutacją i zatrzymaniem pracowników występuje w coraz większym stopniu, co zwiększa wagę tego ryzyka. Kurczenie się rynku pracy spowodowane wzrostem gospodarczym i emigracją młodzieży, spadek bezrobocia prowadzą do sytuacji, której osoby poszukujące pracy lub chcące zmienić pracodawcę, mogą przebierać w ofertach pracy. Taka sytuacja powoduje problemy w zakresie możliwości zatrudnienia specjalistów. W związku z tym spółki grupy podejmują współpracę z lokalnymi szkołami kształcącymi ewentualnych przyszłych pracowników.

8. Ryzyko zmian w działalności produkcyjnej

Modyfikacja działalności produkcyjnej miałaby przebiegać w postaci przechodzenia z aktywności typowo produkcyjnej w strategie kooperacji. Kooperacja sprowadzałaby się do współdziałania ze spółkami nie tylko w ramach Grupy Kapitałowej, ale przede wszystkim z partnerami niepowiązanymi. Uzasadnieniem dla tego typu zabiegu jest otoczenie rynkowe spółek grupy, które stało się wysoce konkurencyjne. Zarządy stoją na stanowisku, że kooperacja jest działaniem efektywnym, ponieważ umożliwia partnerom osiąganie zamierzonych celów, które byłyby niewykonalne bądź trudne do zrealizowania przez przedsiębiorstwo działające we własnym zakresie. Współdziałanie to jednak obarczone jest ryzykiem: rozbieżnych oczekiwań przedsiębiorców, braku ustalenia konkretnego celu determinującego sukces wspólnego działania, trudności z wymianą informacji między partnerami. W celu eliminacji tego ryzyka zarządzający na

wszystkich etapach podejmowania współpracy kompleksowo analizują wybór partnera, jego możliwości produkcyjne, pozycje na rynku, systemy zarzadzania jakością.

6. Perspektywy rozwoju działalności Grupy Kapitałowej

Nowoczesne przedsiębiorstwo XXI wieku winno nastawić się na otwartość i komunikację. Współczesny rynek zmusza do wyjścia naprzeciw wyzwaniom, liczy się prekursorstwo, zdolność do kooperacji. W dążeniu do maksymalizacji efektywności, należy spełniać światowe normy, stosować nowe techniki i rozwiązania, zwiększać wydajność. W tym celu konieczne jest określenie strategii przedsiębiorstwa, która będzie opierać się na poszukiwaniu sposobów uzyskania przewagi konkurencyjnej. Istotą merytoryczną jej budowania w organizacji jest wiedza, stąd wziął się powszechnie popierany model inteligentnej organizacji, ku któremu zmierza spółka Hydrotor oraz firmy Grupy Kapitałowej Hydrotor.

Spółka i grupa nastawiona jest na budowanie swojej przewagi konkurencyjnej poprzez restrukturyzację, założoną w strategii, która zakłada gotowość organizacji do zmian, do ponoszenia ryzyka i do chęci działania w imię szeroko rozumianego rozwoju.

Firma i grupa ma przed sobą potężne wyzwanie, ponieważ poziom wiedzy klientów rośnie w szybkim tempie. Odbiorcy stają się wymagający, wiedzą dokładnie, czego oczekują i jakie przysługują im prawa. Organizacja musi zadbać o jakość oferowanych wyrobów i obsługi klienta, ale również o ekonomiczność prowadzonej działalności. Efektywność zagwarantować powinna maksymalizacja efektów wytwarzanych przez posiadane zasoby. Działaniem wiodącym może być tak zwane „odchudzenie" przedsiębiorstwa, które ma polegać na specjalizacji oraz zredukowaniu ogniw nieefektywnych. Ważna rolę odegrać winna kooperacja, ponieważ przedsiębiorstwo skupi się wówczas na swojej podstawowej najbardziej rentownej działalności, natomiast w dziedzinach przynoszących mniejsze efekty ekonomiczne rozwiązaniem są specjaliści z zewnątrz. Rozwój kooperacji w istotny sposób wpłynie na pozycję konkurencyjną przedsiębiorstwa na rynku globalnym, pozwali skoncentrować się na działalności właściwej przynoszącej największe efekty.

Istotną strategią rozwoju firmy i grupy jest dywersyfikacja działalności – wielofunkcyjność, polegająca na rozszerzeniu różnorodności produktów i usług. Głównym celem jest zwiększenie dochodów poprzez efektywne wykorzystanie posiadanych zasobów, doprowadzenie do zmniejszenia uzależnienia od jednego produktu lub rynku. Dywersyfikacja podnosi atrakcyjność przedsiębiorstwa w zakresie oferowanych wyrobów i usług, niweluje sezonowość, która jest udziałem podstawowej produkcji spółki Hydrotor. Strategia różnicowania aktywności gospodarczej została zrealizowana przez wprowadzenie do profilu działalności w spółce Hydrotor precyzyjnej obróbki elementów wielkogabarytowych oraz wzrostu produkcji zasilaczy hydraulicznych. Pozytywne prognozy współpracy z dodatkowymi kontrahentami i obecna sytuacja w otoczeniu rynkowym tego profilu działalności w Hydrotor sugerują możliwości poprawy wyników finansowych.

Hydrotor i grupa duży nacisk kładzie na strategie w dziedzinie marketingu. Polega ona na dokonaniu nie tylko lokalnej, ale transnarodowej segmentacji oraz poszukiwanie nowych rynków zbytu. Na rynku ogólnoświatowym więcej jest potencjalnych nabywców, ale trudniej do nich dotrzeć. Działania promocyjne i reklamowe skierowane do właściwej grupy są podstawą pozyskania nowych klientów.

Odpowiednia reakcja na zapotrzebowanie na rynku gwarantuje sukces marketingowy, a tym samym w znaczący sposób wpływa na sukces organizacji.

Strategia grupy zakłada przechodzenie z eksportu części kooperacyjnych do eksportu gotowych elementów i zespołów hydrauliki siłowej. Zgodnie z koncepcją zarządzania Grupą Kapitałową przełom roku 2017/ 2018 powinien być pod tym względem fundamentalny.

Utrwalanie stosunków handlowych z wysoko rozwiniętymi i innowacyjnymi globalnymi firmami głównie niemieckimi, stwarza duże możliwości lokowania produktów na rynkach międzynarodowych, choć narażone jest w większym stopniu na wahania koniunktury gospodarczej w Europie i na świecie. W ciągu 2017 roku w spółce Hydrotor we współpracy z klientem zagranicznym uruchomiono produkcję pomp dozujących dla przemysłu chemicznego. Wraz z rozwojem eksportu, spółka dominująca kontynuuje umacnianie pozycji na rynku krajowym rozbudowując dotychczasowy asortyment sprzedaży, w tym produkowane seryjnie zasilacze, powiększony wachlarz zaworów hydraulicznych, typoszereg pomp zębatych PZ6 i PZ2 oraz nowe konstrukcje cylindrów. Wydatki na wdrożenia wiążą się z okresowym obniżeniem rentowności. Jednakże, w dłuższej perspektywie powyższe działania przyczynią się do wzrostu rentowności w wyniku między innymi obniżenia kosztów stałych przez zwiększanie wolumenu sprzedaży.

Rozwój działalności spółki Hydrotor oraz Grupy Kapitałowej Hydrotor, funkcjonującej w branży hydrauliki siłowej, upatruje się w rozszerzaniu produkowanego asortymentu wyrobów przy wykorzystaniu innowacyjnych, mniej kosztowych technologii wytwarzania. Potrzeby inwestycyjne spółek grupy sprowadzają się do takich działań, które umożliwią rozwój sprzedaży eksportowej oraz wyprzedzanie innych producentów hydrauliki siłowej, w zakresie oferty kierowanej na rynek krajowy i zagraniczny. Celowi temu mają służyć zrealizowane w spółce Hydrotor dwa projekty badawczo – wdrożeniowe nastawione na opracowanie innowacyjnych pomp zębatych o obniżonym poziomie emisji akustycznej oraz wdrożenie nowej technologii produkcji pomp hydraulicznych, prowadzącej do poszerzenia oferty produktowej firmy. Dzięki dokonanym nakładom spółka dominująca rozpoczęła produkcję pomp, wymagających uzyskania bardzo wysokiego ciśnienia w zmniejszonym gabarytowo układzie oraz o zmniejszonej pulsacji ciśnienia. Pompy te powinny zastępować asortymenty schodzące z rynku na skutek zaprzestania produkcji niektórych maszyn i urządzeń oraz wesprzeć wkraczanie na nowe, zwłaszcza zagraniczne rynki wytwórców maszyn i urządzeń wykorzystujących w swoim działaniu hydraulikę.

Na sukces gospodarczy mogą liczyć te firmy, których produkty i usługi cechują się wysokim poziomem nowoczesności, czyli te, które są najbardziej innowacyjne. Poprzez nawiązanie współpracy, pomiędzy dwiema uczelniami a spółką Hydrotor doszło do pionowego transferu wiedzy, w której firma upatruje spore szanse na opracowanie nowych technologii wytwarzania pomp i zminimalizowania ich kosztów. W ramach Programu Badań Stosowanych firma posiada umowę konsorcjum z Politechniką Wrocławską, w której uczelnia jest Liderem projektu, pt. „Opracowanie konstrukcji wysokociśnieniowych pomp zębatych". Zadania przydzielone spółce w projekcie zostały przez firmę zakończone, natomiast prace uczelni będą trwać do końca 2018 roku. W ramach konkursu TANGO Hydrotor zawarł umowę o współpracy z Politechniką Gdańską. Porozumienie polega na ścisłej współpracy w ramach realizacji projektu „Zastosowanie wybranych rozwiązań

mechatronicznych do nadzorowania procesu skrawania przedmiotów wielkogabarytowych na wieloosiowych centrach obróbkowych". Realizacja fazy badawczo – rozwojowej rozpoczęła się w marcu 2016, natomiast zakończenie tego szczebla prac przewidywane jest na koniec maja 2018 r.

Pierwsze efekty realizacji tych projektów winny zacząć się pojawiać na koniec 2018 roku.

Współpraca z ośrodkami naukowymi skłoniła spółkę Hydrotor do utworzenia Centrum Badawczo Rozwojowego Hydrotor (CBR HT) wspartego środkami unijnymi. Centrum to ma być bazą do realizacji kolejnych innowacyjnych projektów we współuczestnictwie z uczelniami i partnerami biznesowymi. Dzięki centrum Spółka uzyskać winna przewagę konkurencyjną w postaci posiadania prężnego ośrodka badań i rozwoju w przedsięwzięciu zwiększania efektywności obróbki skrawaniem elementów wielkogabarytowych i doskonaleniu wytwarzania, badań i testów głównego źródła przychodu jakim jest produkcja podzespołów hydrauliki siłowej. W ramach CBR utworzono stanowisko wdrożeniowo – badawcze na bazie poziomego centrum frezarskiego, celem zwiększenia potencjału technologicznego w podstawowym zakresie działalności wydziału wielkogabarytowego oraz dokonywania wdrożeń wysokowydajnych innowacyjnych technik obróbczych.

Globalizacja rynków, wysokie nakłady kapitałowe oraz ludzkie w sferze badań i projektowania urządzeń i układów hydraulicznych wymuszają działania takie jak: konsolidacja pozioma i pionowa lub znalezienie partnera branżowego, których to Zarząd PHS Hydrotor S.A. nie wyklucza, upatrując w nich dodatkowe możliwości zwiększania wartości Spółki. W związku z tym Hydrotor cały czas pozostaje otwarty na alianse kapitałowe.

W wyniku przeprowadzonych przejęć i konsolidacji w skład Grupy Kapitałowej Hydrotor wchodziły na dzień 31 grudzień 2017 roku:

- Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej „Hydrotor" S.A w Tucholi – jednostka dominująca,
- Zakład Elementów Hydrauliki Siłowej Agromet S.A. w Lubaniu, największego producenta siłowników hydraulicznych w Polsce - 99,99% udziałów,
- Hydraulika Siłowa Hydrotorbis sp. z o.o. w Tucholi - 100% udziałów,
- Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o. we Wrocławiu - 100% udziałów,
- Więcborskie Zakłady Metalowe Wizamor Sp. z o.o. w Więcborku - 96,88% udziałów.

W dniu 5 marca 2018 roku do spółki Hydrotor wpłynęło postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy zatwierdzającego plan połączenia spółek Hydrotor i Hydrotorbis poprzez przejęcie. Spółka Hydrotorbis z dniem 28 lutego 2018 przestała istnieć jako samodzielny podmiot gospodarczy, przekształciła się natomiast w Wydział Produkcyjny BIS spółki Hydrotor.

W 2017 r. Hydrotor S.A. nie prowadził nowych akwizycji, natomiast nie wyklucza, że przy sprzyjających warunkach będzie rozszerzał Grupę Kapitałową lub korzystał z ofert konsolidacyjnych.

Spółka Agromet dla dalszego rozwoju w 2017 roku przyjęła do realizacji szereg zadań i celów. Są to między innymi:

- umocnienie pozycji wiodącego producenta cylindrów na rynku polskim dzięki wyższej jakości wyrobów w porównaniu z konkurencją, przy zachowaniu korzystnej rynkowo ceny,

- pozyskanie kolejnych odbiorców zainteresowanych usługami pokryć galwanicznych chromem technicznym,
- włączenie do oferty produktów Grupy Kapitałowej Hydrotor,
- poszerzenie oferty o kompleksowe rozwiązania układów hydraulicznych,
- zakup robota spawalniczego, umożliwiającego pełen nadzór nad parametrami procesu spawania, będącego podstawą wymagań jakościowych części odbiorców, przy jednoczesnym skróceniu czasu spawania,
- zakup i wdrożenie tokarki dwuuchwytowej umożliwiającej optymalizację procesu wykonywania obudów na gotowo,
- rozszerzeniowe działań kooperacyjnych, pozwalających na zwiększenie możliwości pozyskiwania komponentów do finalnego montażu, tym samym skrócenie czasu dostawy do klienta.

Powyższe działania mają na celu osiągnięcie wartości przychodów sprzedaży w 2018 roku na poziomie 45 mln zł. w skali roku. Zmiany jakie nastąpiły w ostatnim okresie czasu w sferze produkcji polegające na unowocześnieniu parku maszynowego oraz stworzeniu lepszych warunków przebiegu procesów technologicznych stanowią podstawę do osiągnięcia tego celu. Najważniejszym działaniem tego procesu jest racjonalne zarządzanie istniejącym potencjałem produkcji i wykorzystanie szans pojawiających się możliwości wzrostu efektywności i poprawy wyników ekonomicznych. Dlatego w najbliższej przyszłości działania Spółki ukierunkowane będą na wewnętrzną poprawę kluczowych wskaźników operacyjnych takich jak wydajność, jakość, terminowość i redukcję kosztów jednostkowych. Funkcjonowanie na europejskim rynku, utrzymanie i rozwój współpracy z renomowanymi odbiorcami wyrobów Agrometu oraz zmianami asortymentowymi wymaga ciągłej pracy nad udoskonaleniem rozwiązań konstrukcyjno-technologicznych. O utrzymaniu pozycji firmy na rynku decydują jej umiejętności przystosowania się do oczekiwań klientów i zmieniającej się rzeczywistości.

Spółce pomimo wzrostu zapotrzebowania, nie udało się w pełni wykorzystać możliwości wzrostu sprzedaży. Głównym problemem przed jakim stanęła Spółka, były ograniczenia kadrowe w produkcji. Zmniejszenie zatrudnienia osób bezpośrednio produkcyjnych oraz brak pracowników na lokalnym rynku pracy, miał znaczący wpływ na osiągnięty wynik. W celu rozwiązania tych problemów Spółka podjęła poszukiwania potencjalnych kooperantów oraz podpisała umowę z miejscowym Zakładem Karnym o zatrudnienie osób skazanych. Zdaniem Spółki działania te pozwolą na osiągnięcie lepszych rezultatów drugiego półrocza w odniesieniu do porównywalnych okresów lat ubiegłych. Zdecydowano również o zrobotyzowaniu części prac spawalniczych, które ograniczą wpływ czynników ludzkich na przebieg procesu.

Sukcesywny rozwój Spółka widzi w rozszerzeniu i udoskonaleniu produkowanych wyrobów przy wykorzystaniu innowacyjnych, mniej kosztownych technologii wytwarzania, przy wykorzystaniu utworzonego działu B+R. Wdrożono do produkcji nowe rozwiązanie konstrukcyjne, które zostało opatentowane pod tytułem Siłownik hydrauliczny jednostronnego działania. Wspólnie z firmą Atotech

trwają badania nad zwiększeniem odporności korozyjnej nakładanej powierzchni chromu. Działanie te powinny stworzyć nowe możliwości rozwoju sprzedaży ukierunkowane na rynki o znacznie wyższych wymaganiach jakościowych oraz powiększeniu oferty w zakresie rozwiązań konstrukcyjnych nie tylko cylindrów hydraulicznych, ale również całych układów hydraulicznych. Oferowanie takich rozwiązań wymaga ścisłej współpracy służb marketingowych i konstrukcyjnych firm z Grupy Kapitałowej. Działania takie zostały już podjęte a ich efekty powinny zacząć się urealniać w najbliższej przyszłości. W dłuższym horyzoncie czasowym podejmowane przez Spółkę działania powinny przyczyniać się do zwiększenia sprzedaży i wzrostu rentowności.

Spółka WPH we Wrocławiu w wyniku przeprowadzonych procesów restrukturyzacyjnych będzie nadal skupiać się na produkcji pomp przemysłowych, zasilaczy, zespołów hydraulicznych oraz sprzedaży komponentów hydrauliki, koncentrując się na produkcji jednostkowej i małoseryjnej pod indywidualne potrzeby klientów. Kontynuowany będzie proces dalszego uwalniania nadmiernego majątku firmy w celu dostosowania jego wielkości do bieżących potrzeb firmy i wydzierżawiania zwolnionych powierzchni magazynowych. W związku z zawarciem przedwstępnej umowy sprzedaży nieruchomości spółka prowadzi działania zmierzające do znalezienia nowej siedziby spółki odpowiadającej jej aktualnym potrzebom. Na bieżąco monitorowane są stany należności bieżących i terminowych by jak najszybciej reagować na ewentualne problemy klientów z grupy podwyższonego ryzyka.

Z rozwojem Spółki Hydrotorbis związana jest nieodłącznie dbałość o utrzymanie dynamiki inwestycji w park maszynowy. Z uwagi na ograniczenia wynikające z posiadanej powierzchni produkcyjnej zakup będzie poprzedzony intensywną analizą wykorzystania posiadanych zasobów technicznych oraz prognozą zmieniającej się struktury produkcji. W związku z wchłonięciem tej Spółki przez spółkę matkę, dalszy jej rozwój będzie nierozłącznie związany z perspektywą potrzeb produkcyjnych Hydrotor S.A.

Spółka w ostatnich latach skupiona była na sukcesywnej modernizacji posiadanego parku maszynowego. W związku z ograniczeniem zasobów ludzkich na lokalnym rynku pracy Zarząd Spółki widzi szanse dalszego rozwoju już jako Wydziału Produkcyjnego Hydrotor S.A. w postaci intensywniejszego wykorzystania automatyzacji procesów obróbczych. W chwili obecnej większość procesów związanych z obróbką frezarską realizowana jest na obróbczych centrach wielopaletowych, dzięki którym wykorzystuje się ideę pracy wielostanowiskowej (pracownik obsługujący kilka maszyn). Światowe trendy oparte na idei Przemysł 4.0 to cel do realizacji, który jest podstawą do podejmowania kolejnych wyzwań przez techniczną kadrę menedżerską Spółki.

Specyfika obróbki tokarskiej na maszynach o dużej uniwersalności nie pozwala na podobne działanie, stąd w planowanych zakupach inwestycyjnych kładziony będzie większy nacisk na automatyzację i robotyzację tego typu procesów w spółce. Pozwoli to na znaczące zwiększenie możliwości wytwórczych w jednostce czasu i w gnieździe produkcyjnym. Jednakże nie oznacza to redukcji zatrudnienia, jedynie lepsze wykorzystanie zasobów tak ludzkich jak i maszynowych, a co za tym idzie podniesienie zysków Spółki z działalności operacyjnej.

Automatyzacja i robotyzacja pozwoli również na dalsze zwiększenie ilości zatrudnianych kobiet

z uwagi na ograniczenie wysiłku fizycznego wymaganego dotychczas na stanowiskach pracy. Jest to również sposób na ograniczenie zagrożeń wynikających ze zmniejszającej się ilości pracowników na lokalnym rynku pracy.

Niezwykle ważnym kierunkiem rozwoju spółki Wizamor jest inwestycja w nowe Centra Obróbcze Tokarek CNC oraz Automaty Tokarskie Wielowrzecionowe, aby zachować konkurencyjność na rynku, a także wprowadzać na niego nowe wyroby pod zamówienia indywidualne. Dynamika zmian związana z koniecznością częstych przezbrojeń sprawia, że duży nacisk należy w najbliższych latach położyć na zmiany w zakresie Technicznego Przygotowania Produkcji. Różnorodność zaawansowanych technicznie obrabiarek powoduje, że ich programowanie i przygotowanie do zmiany realizowanego detalu wpływa negatywnie na efektywność procesów w firmie. W związku z obserwowanym trendem konieczne będzie podjęcie działań usprawniających wskazany obszar.

W związku z planowanym rozwojem parku maszynowego niezbędna będzie budowa nowej hali produkcyjnej. Początek inwestycji przewidywany jest na 2020 r. (przygotowanie dokumentacji budowalnej – projekt, pozwolenie na budowę itp.).

W celu zmniejszenia pracochłonności wyrobów, które wymagają gięcia zasadne jest stworzenie stanowiska automatycznego gięcia króćców, korpusów, zakuć. Automatyczny proces gięcia przyczyni się do poprawy wydajności oraz jakości i konkurencyjności wyrobów.

Zapewnienie wysokiej jakości wyrobów wiąże się z zakupem skanera pomiarowego. Urządzenie to przyczyni się do prowadzenia profesjonalnej kontroli jakości wyrobów, spełnienia oczekiwań klienta w zakresie kart pomiarowych oraz do przyspieszenia całego procesu w zakresie kontroli jakości.

Z rozwojem Spółki jest związane ciągłe dążenie do doskonałości. System Zarządzania Jakością ISO umożliwiłby Spółce prowadzenie skutecznej i efektywnej działalności biznesowej pozwalającej zachować pozycję rynkową oraz dostosować się do zmieniających warunków na rynku. Efektem wdrożenia Systemu Zarządzania Jakością byłoby zmniejszenie ilości niezgodności i braków wewnętrznych oraz reklamacji klientów.

Spółka przez wiele lat ponosiła drobne nakłady inwestycyjne, w związku z tym zapotrzebowania inwestycyjne odnoszą się również do potrzeb codziennego użytku, tj. wymiana komputerów, drobne prace remontowe (remont dachu, pomieszczeń biurowych, instalacji elektrycznej, remont drogi wjazdowej) itp.

Techniczne aspekty rozwoju Grupy Kapitałowej:

1. Zwiększająca się efektywność działalności Wydziału Obróbki Elementów Wielkogabarytowych.
2. Tworzenie Centrum Badawczo – Rozwojowego wspartego środkami unijnymi.
3. Uruchomienie projektów badawczo – rozwojowych we współpracy z Uczelniami.
4. Zmiany w organizacji produkcji – nastawienie na kooperację.
5. Poprawa systemu obiegu dokumentacji i nadzoru nad nią.
6. Sprzyjające oddziaływanie środowiska lokalnego na rozwój spółek grupy – możliwości

pozyskania wykształconej kadry pracowniczej, dobra współpraca z organami samorządowymi.

7. Szybki przepływ informacji wewnątrz przedsiębiorstwa i grupy.
8. Zabezpieczanie przewagi konkurencyjnej przez: oferowanie klientom szerokiego zakresu usług, sterowanie i nadzór nad własną dystrybucją.
9. Zorientowanie działalności na konsumenta i dobrą znajomość nabywców.
10. Modernizacja parku maszynowego, na bazie zakupu i zastosowania najnowocześniejszych oraz najbardziej wydajnych maszyn CNC w głównych spółkach grupy.
11. Bardziej rygorystyczna weryfikacja dostawców materiałów pod względem jakości i terminowości dostaw.
12. Wybór optymalnego zintegrowanego systemu informatycznego, a następnie jego wdrożenie.

Niezmiennie wyzwaniem na kolejne lata dla spółek Grupy Kapitałowej pozostaje wykrystalizowanie ze struktury grupy jej mocnych stron, skupienie się na kluczowych kompetencjach a także poszukiwanie nowych przewag w obszarach konkurencyjności. W związku z tym dokonywane są kolejne kroki w zakresie doposażania w oprzyrządowanie technologiczne obrabiarek zakupionych w ostatnich miesiącach oraz jednocześnie realizowana jest sukcesywna modernizacja posiadanego parku maszynowego, na bazie zakupu i zastosowania najnowocześniejszych oraz najbardziej wydajnych maszyn CNC. Kontynuowane są poszukiwania optymalnych technologii obróbki skrawaniem w oparciu o stosowanie najnowszych trendów i rozwiązań dostępnych na rynku narzędzi skrawających. Trwają prace nad zmianami konstrukcji istniejących wyrobów w celu optymalizacji koszt/jakość z wykorzystaniem komputerowego wspomagania inżynierskiego.

Duże znacznie dla Grupy Kapitałowej Hydrotor ma renoma, jaką wypracowała poprzez doświadczenia spółek na przestrzeni wielu lat. Marka grupy to źródło długofalowej przewagi konkurencyjnej, wyróżnik jakościowy, a jej wartość tworzą usatysfakcjonowani odbiorcy produktów i usług świadczonych przez organizację. Stąd ważnym elementem mającym wpływ na poprawę wyników ekonomicznych Grupy Kapitałowej Hydrotor jest dbanie o już istniejącą opinię i jak najwyższą jakość usług i wyrobów.

Grupa Kapitałowa Hydrotor bez względu na kształtowanie się koniunktury gospodarczej poszukuje rozwiązań mających spowodować wzrost sprzedaży, oparty na rozbudowie podstawowego asortymentu wyrobów i usług oraz częściowej i komplementarnej dywersyfikacji portfela działalności, poprzez realizację strategii różnicowania aktywności gospodarczej.

Prace badawczo – rozwojowe

W 2017 r. w spółce Hydrotor została ukończona budowa nowej hali o powierzchni 1500 m^2 w ramach projektu: „Centrum Badawczo-Rozwojowe nowych technologii i konstrukcji w zakresie hydrauliki siłowej i elementów wielkogabarytowych maszyn”. Działalność centrum oprócz nowych projektów konstrukcyjnych pozwoli z czasem na poprawę efektywności Centrum Obróbki Wielkogabarytowej oraz w dalszej perspektywie montażu i produkcji elementów hydrauliki siłowej.

Hydrotor wdrożył nowy typoszereg pomp PC4 w ramach programu: „Opracowanie innowacyjnych pomp zębatych o obniżonym poziomie emisji akustycznej". Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013 Działanie 1.4 „Wsparcie projektów celowych". Celem projektu było opracowanie innowacyjnych w skali światowej pomp zębatych o obniżonym poziomie emisji akustycznej. Rozwój obrabiarek CNC stwarza nowe możliwości wytwórcze wykonania zarysów o niespotykanych wcześniej cechach. Po zakończeniu prac rozwojowych i osiągnięciu zakładanych wyników rezultaty zostały wdrożone we własnej działalności gospodarczej firmy poprzez przygotowanie i rozpoczęcie produkcji nowego rozwiązania. Nowe produkty zostaną przeznaczone na rynek zarówno krajowy, jak i światowy. Celem projektu było przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w zakresie opracowana i przygotowania do wdrożenia oraz wdrożenia do praktyki gospodarczej prototypu nowej generacji pomp zębatych o prekursorskiej, innowacyjnej w skali światowej geometrii zarysu zoptymalizowanego metodą wielowartościowych drzew logicznych. W ramach prowadzonych prac badań przemysłowych i prac rozwojowych opracowana została koncepcja konstrukcyjna pompy cechującej się współczynnikiem nierównomierności mniejszym niż 0,06. Blisko trzykrotne obniżenie współczynnika nierównomierności w porównaniu do obecnie stosowanych rozwiązań wydajności pozwoli na: zmniejszenie poziomu emitowanego do otoczenia hałasu, zwiększenie dokładności pozycjonowania odbiorników w układzie hydraulicznym, zapewnienie stabilności pracy elementów sterujących, poprawę równomierności ruchu elementów odbiorczych.

Na rok 2018 przewidywane jest wdrożenie i sprzedaż nowych produktów. W gronie produktów, które spółka planuje wdrożyć bądź już wdraża znajdują się: zespół podnoszenia CPR-1605, pompy do polimeru, bloki zaworowe dla przemysłu górniczego, poszerzony asortyment zaworów hydraulicznych, najnowszej generacji pompy promieniowo – tłoczkowe do hydrauliki bezprzewodowej stosowanej w ratownictwie, typoszereg pomp zębatych PZ6, kolejne typy pomp olejowych.

Czynniki rozwoju Grupy Kapitałowej na 2018 r.

Zewnętrzne

- Kształtowanie się koniunktury gospodarki krajowej, ze szczególnym uwzględnieniem branż producentów maszyn rolniczych,
- Utrzymanie poziomu dochodowości rolnictwa i dofinansowanie jego inwestycji z funduszy europejskich,
- Relacje kursu EUR/PLN oraz USD/PLN,
- Łatwość dostępu do zewnętrznych źródeł kapitału,
- Polityka społeczna i fiskalna państwa, pozwalająca na tworzenie nowych miejsc pracy,
- Poziom koniunktury gospodarczej na rynku światowym,
- Poziom konkurencji cenowej, zarówno ze strony producentów krajowych jak i zagranicznych,
- Sprzyjające oddziaływanie środowiska lokalnego na rozwój Spółek Grupy Kapitałowej – możliwości pozyskania wykształconej kadry pracowniczej, dobra współpraca z organami

samorządowymi,

- Wykorzystanie dofinansowań w zakresie projektów realizowanych z pomocy finansowej ze środków Unii Europejskiej,
- Poprawa jakości dostaw materiałów,
- Renoma Grupy Kapitałowej wśród klientów korporacyjnych.

Wewnętrzne

- Zmiany techniki wytwarzania produktów i usług,
- Zmiany w organizacji produkcji – nastawienie na kooperację,
- Zwiększająca się efektywność działalności Wydziału Obróbki Elementów Wielkogabarytowych,
- Skuteczność służb odpowiedzialnych za poszukiwanie możliwości skorzystania z funduszy europejskich,
- Obniżenie awaryjności maszyn i urządzeń,
- Unikatowość i wysoka jakość oferowanych produktów i usług,
- Uruchomienie projektów badawczo – rozwojowych we współpracy z Uczelniami,
- Pozyskanie do produkcji większej ilości asortymentów wielkoseryjnych,
- Osiągniecie przewagi konkurencyjnej przez: wyrobienie sobie dobrej marki, rozwijanie nowych produktów i rozwój aktywnego marketingu,
- Zabezpieczanie przewagi konkurencyjnej przez: oferowanie klientom szerokiego zakresu usług, sterowanie i nadzór nad własną dystrybucją,
- Zorientowanie działalności na konsumenta i dobrą znajomość nabywców,
- Poprawa systemu obiegu dokumentacji i nadzoru nad nią,
- Sprawniejsze wchodzenie w układy kooperacyjne przez szybkie organizowanie niezbędnych stanowisk produkcyjnych,
- Szybki przepływ informacji wewnątrz przedsiębiorstwa,
- Uzyskiwanie większych korzyści poprzez ścisłą kontrolę oraz redukcję kosztów procesów produkcyjnych.

Zarządzanie jakością

Spółki Hydrotor i Hydrotorbis otrzymały certyfikat wspólnotowy i wdrożyły system zarządzania jakością w zakresie: Projektowania, produkcji i sprzedaży elementów i zespołów hydrauliki siłowej, usług w zakresie obróbki skrawaniem, usług w zakresie precyzyjnej obróbki skrawaniem i pomiarów elementów wielkogabarytowych

Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
ISO 9001:2015 (jakość)	TÜV SÜD Management Service GmbH	12 100 6842 TMS	04.08.2017	16.07.2020	Lipiec 1996 – spółka HT Lipiec 2015 – spółka HTBIS

W Spółce Hydrotor system zarządzania wdrożony, nadzorowany i doskonalony zapewnia nadzór nad projektowaniem, wytwarzaniem, kontrolą obrotu wyrobów oraz prowadzoną działalnością usługową w zakresie obróbki elementów hydraulicznych i wielkogabarytowych.

Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
ISO 9001:2015 (jakość)	TÜV SÜD Management Service GmbH	12 100 6842/01 TMS	04.08.2017	16.07.2020	Lipiec 1996

Każdego roku uzyskiwany pozytywny wynik audytu przeprowadzany przez międzynarodową jednostkę certyfikującą TÜV SÜD Management Service GmbH potwierdza zgodność Systemu Zarządzania Spółki z wymaganiami powyższej normy. Pozytywne były również wyniki audytów przeprowadzone w Spółce przez współpracujące z Hydrotor S.A. firmy: Siemens, Alstom, Lukas, Claas i Parker, co zaowocowało przyjęciem Spółki do grona ich kwalifikowanych dostawców i dało możliwość dalszej współpracy.

W spółce Agromet w celu zapewnienia wysokiej jakości wyrobów w roku 2001 wdrożono System Zarządzania Jakością ISO 9001, który stosowany jest w zakresie: projektowania, produkcji i sprzedaży i obsługi elementów i zespołów hydrauliki siłowej.

Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
ISO 9001:2015	TÜV Rheinland	0198 100 00532	07.12.2017	13.01.2019	Sierpień 2001

Spółka każdego roku przechodzi audyt zewnętrzny przeprowadzany przez firmę TŰV Rheinland, który jest potwierdzany certyfikatem. Obecnie otrzymany certyfikat obwiązuje do 14.09.2018 roku.

Wdrożenie tego systemu umożliwia Spółce skuteczną realizację wyznaczonych celów takich jak:

zapewnienie naszym Klientom właściwej obsługi oraz pomoc w precyzowaniu wymagań pod kątem możliwości zastosowania naszych wyrobów, dostosowanie się do potrzeb Klientów przez rozszerzenie asortymentu wyrobów oraz modernizację już produkowanych, wdrożenie innowacyjności procesowych, technicznych i produkcyjnych, zapewnienie powtarzalności dostaw o pełnym zakresie parametrów, utrzymanie partnerskiej współpracy z dostawcami dla zapewnienia jakości materiałów i usług, ciągły rozwój stosowanej technologii i konstrukcji, stałe podnoszenie kwalifikacji zatrudnionego personelu.

W lipcu 2015 roku certyfikat ISO 9001 został przyznany spółce Hydrotorbis w zakresie: produkcji i sprzedaży elementów i zespołów hydrauliki siłowej oraz usług w zakresie obróbki skrawaniem

Certyfikat zgodności z normą	Jednostka certyfikująca	Numer certyfikatu	Data nadania	Data ważności certyfikatu	Data przyznania pierwszego certyfikatu
ISO 9001:2015 (jakość)	TÜV SÜD Management Service GmbH	12 100 6842/02 TMS	04.08.2017	16.07.2020	Lipiec 2015

Obecnie nasze przedsiębiorstwa odnotowują gwałtowny rozwój, w związku z tym ma miejsce wiele przemian i reorganizacji, których celem jest dostosowanie się do coraz bardziej konkurencyjnego rynku, na którym dominować będzie jakość i produktywność.

Naszym najważniejszym celem jest ciągłe podnoszenie jakości naszych wyrobów, ich trwałości i niezawodności w funkcjonowaniu, aby spełnić wymagania i oczekiwania klientów.

Coraz wyższa jakość naszych wyrobów będzie gwarancją dalszego rozwoju zakładów, pozwoli umocnić się na rynku krajowym oraz pozwoli wejść jeszcze bardziej i szerzej na rynki zagraniczne.

W dążeniu do utrzymania znaczącej pozycji na rynku - najważniejszym dla nas kryterium jest zaufanie i zadowolenie klienta, ponieważ chcemy aby nasi Klienci mogli uznać wszelkie kontakty z naszymi Spółkami za źródło swojej satysfakcji.

Wysoką jakość uzyskujemy we wszystkich procesach powstawania wyrobu, począwszy od pierwszego kontaktu z Klientem, aż do przekazania Jemu gotowego wyrobu wraz z obsługą gwarancyjną.

Główne kierunki polityki zmierzające do osiągnięcia celów jakościowych realizowane są poprzez:

- skuteczne kształtowanie przekonań i świadomości każdego pracownika, że jego praca decyduje o jakości wyrobu i usług,
- współuczestnictwo i współodpowiedzialność wszystkich pracowników w procesach doskonalenia i modyfikacji systemu zarządzania jakością, poczynając od najwyższego kierownictwa a kończąc na pracownikach wykonujących najprostsze zadania,
- dbałość, aby każdy pracownik znał zasady i swoją odpowiedzialność za system zarządzania jakością, za wyrób i za usługę,
- aktywne uczestnictwo kierownictwa w realizacje polityki jakości systemu zarządzania jakością,
- systematycznie i skuteczne szkolenie całej załogi,
- motywowanie pracowników, docenianie ich osiągnięć,
- tworzenie warunków dla rozwoju partnerskich powiązań i wzajemnego komunikowania się na wszystkich szczeblach zarządzania,
- ciągły kontakt z klientem, w celu poznania i spełnienia jego wymagań i oczekiwań,
- wprowadzenie analiz i metod statystycznych, aby utrzymać oraz mierzyć poziom jakości w sterowaniu procesem i zarządzaniu przedsiębiorstwami,
- wdrażanie postępu technicznego i technologicznego oraz promowanie nowoczesnych technologii i urządzeń,
- ciągłe wdrażanie i doskonalenie 14 punktów W. E. Deminga.

Gwarancją realizacji tych celów jest nasz system zarządzania jakością spełniający wymagania normy ISO 9001, obejmujący swoim zakresem wszystkie produkowane wyroby.

Deklarujemy promować zasadę **„Jakość jest sprawą wszystkich i za pierwszym podejściem”** oraz stale nadzorujemy nad udokumentowanymi zapisami i przestrzeganiem zasad oraz ustaleń w nich zawartych.

W niedalekiej przyszłości mając na uwadze coraz większe wymagania ochrony środowiska, w naszych zakładach chcemy wdrażać procedury systemu zarządzania środowiskowego zgodnie z wymogami normy ISO 14001.

W maju 2017 Wydział Obróbki Wielkogabarytowej funkcjonujący w spółce Hydrotor otrzymał certyfikat Mikromat 4.0 za zgodność z MS191 (Industry 4.0) w zakresie obróbki precyzyjnej.

D. Pozostałe informacje

1. Polityka różnorodności

Spółki grupy nie opracowały polityki różnorodności, tym samym nie zamieszczają jej opisu na stronach internetowych, niemniej jednak realizują proces zatrudnienia z poszanowaniem zasady równouprawnienia, biorąc pod uwagę kwalifikacje poszczególnych osób, wiedzę i doświadczenie w branży, wymogi krótko i długookresowe grupy, uwzględniając wymagania i specyfikę danego stanowiska. Emitent stoi na stanowisku, iż głównymi kryteriami wyboru osób sprawujących funkcje w Zarządzie lub w organie nadzoru powinny być umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji, zarówno płeć, jak i wiek nie są czynnikami wpływającym na proces decyzyjny w tym zakresie.

Prezesa i Radę Nadzorczą emitenta wybiera Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a akcjonariat Spółki jest bardzo rozproszony. Na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy bierze udział około 60 akcjonariuszy i trudno narzucać im z góry określoną politykę w powyższym zakresie.

2. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych

Umowy spółki Hydrotor z podmiotem uprawnionym do badań

W czerwcu 2017 r. Zarząd PHS Hydrotor S.A. zawarł umowę z Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu na przegląd (badanie) sprawozdań finansowych PHS Hydrotor S.A. i Grupy Kapitałowej Hydrotor S.A., na okres trzech lat.

wynagrodzenie biegłego rewidenta /umowa 2017 rok/ z tytułu:	
przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego emitenta	5 500,00 zł
przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej	4 000,00 zł
badania rocznego sprawozdania finansowego emitenta	13 012,50 zł
badania rocznego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej	5 500,00 zł
	28 012,50 zł

Pomiędzy spółką Hydrotor a Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu nie istnieją inne umowy poza wymienionymi wyżej.

W czerwcu 2016 r. Zarząd PHS Hydrotor S.A. zawarł z Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu umowę na przegląd (badanie) sprawozdań finansowych PHS Hydrotor S.A. i Grupy Kapitałowej Hydrotor S.A., na okres jednego roku.

wynagrodzenie biegłego rewidenta /umowa 2016 rok/ z tytułu:	
przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego emitenta	5 500,00 zł
przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej	4 500,00 zł
badania rocznego sprawozdania finansowego emitenta	11 500,00 zł
badania rocznego sprawozdania finansowego grupy kapitałowej	9 000,00 zł
	30 500,00 zł

Umowy spółek Grupy Kapitałowej Hydrotor z podmiotem uprawnionym do badań

Pomiędzy Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedziba w Poznaniu, a spółkami zależnymi Grupy Kapitałowej zostały zawarte umowy na badanie jednostkowych sprawozdań finansowych.

wynagrodzenie biegłego rewidenta z tytułu badania rocznego sprawozdania finansowego w spółkach :		
	umowy 2017	*umowy 2016*
Agromet ZEHS Lubań S.A.	8 500,00 zł	9 000,00 zł
Hydrotorbis sp. z o.o.	6 000,00 zł	6 000,00 zł
WPH Wrocław sp. z o.o.	5 000,00 zł	5 000,00 zł
WZM Wizamor Więcbork sp. z o.o.	5 000,00 zł	5 000,00 zł
	24 500,00 zł	25 000,00 zł

Łączna kwota za badanie sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej Hydrotor w 2016 r. wyniosło 55.500 zł netto, natomiast w 2017 52.512,50 zł netto. Nie występują inne umowy pomiędzy Kancelarią Audyt Czesław Pniewski z siedzibą w Poznaniu a spółkami Grupy Kapitałowej Hydrotor poza wymienionymi wyżej.

3. Umowy zobowiązujące do świadczeń na rzecz spółek grupy kapitałowej

W Spółce PHS Hydrotor S.A. wartość niespłaconych pożyczek na dzień 31.12.2017 udzielonych z Zakładowego Funduszu Mieszkaniowego członkom Zarządu i Rady Nadzorczej wynosiły 21,6 tys. zł.

W Agromet ZEHS Lubań, WPH Wrocław, HS Hydrotorbis Sp. z o.o., i Wizamor Sp. z o.o. nie występują, udzielone członkom Zarządu i Rady Nadzorczej niespłacone zaliczki, kredyty, pożyczki, gwarancje, poręczenia lub inne umowy zobowiązujące do świadczeń na rzecz danej spółki.

4. Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących

Wynagrodzenia Członków Zarządu są ustalane przez Radę Nadzorczą.
Członkowie Zarządu Spółki, otrzymują stałe wynagrodzenie na podstawie zawartych umów o pracę. Członkom Zarządu może przysługiwać premia kwartalna liczona od sumy zasadniczego wynagrodzenia za dany kwartał. Premia przysługująca Członkom Zarządu jest wypłacana w oparciu o ogólną sytuację ekonomiczną spółki Hydrotor oraz Grupy Kapitałowej Hydrotor oraz perspektywy rozwoju spółki i grupy. Rada nadzorcza może również przyznać Członkom Zarządu dodatkową nagrodę roczną.

Odpowiednie informacje o wysokości wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących zostały przedstawione sprawozdaniu finansowym PHS Hydrotor SA za 2017 r. oraz w skonsolidowanym sprawozdaniu Grupy kapitałowej Hydrotor za 2017 r.

Spółki z Grupy Kapitałowej Hydrotor nie posiadają zobowiązań wynikających z emerytur i świadczeń

o podobnym charakterze dla byłych członków władz statutowych ani zobowiązań zaciągniętych w związku z tymi emeryturami.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, członkom Zarządu i Rady Nadzorczej nie przysługiwały inne od opisanych w danej nocie wynagrodzenia, nagrody ani korzyści, wypłacone, należne lub potencjalnie należne

5. Sponsoring

Spółka wspiera różne formy działalności sponsoringowej na rzecz stowarzyszeń, klubów sportowych, organizacji kulturalnych, a także ważnych przedsięwzięć lokalnych. Działalność ta stanowi element misji biznesowej wzmacniając rozpoznawalność firmy oraz budując pozytywny wizerunek firmy.

Działalność sponsoringowa spółki realizowana jest w 3 głównych obszarach:

- sponsoring społeczny – wspieranie społeczności lokalnych, a w szczególności działań w ramach programów wspierania rodzin, stowarzyszeń diabetyków, osób niepełnosprawnych, emerytów i rencistów;
- sponsoring nauki i wiedzy;
- sponsoring sportowy i kulturowy budujący pozytywny wizerunek Spółki i marek.

6. Inne istotne informacje

Grupa Kapitałowa Hydrotor nie zidentyfikowała innych informacji, mających wpływy na ocenę sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej i wyniku finansowego, niż opisane w niniejszym raporcie

i które byłyby istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań.

Wobec spółek Grupy Kapitałowej nie toczą się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego ani organem administracji publicznej, których wartość stanowi co najmniej 10% kapitałów własnych emitenta.

Nagrody i wyróżnienia

- ✓ Podczas X Targów Pneumatyki, Hydrauliki, Napędów i Sterowań PNEUMATICON, które odbyły się w marcu 2017 roku Przedsiębiorstwo Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A. – Tuchola oraz Politechnika Wrocławska – Wrocław zostały uhonorowane najwyższą nagrodą w kategorii: "Medal - Targów Pneumatyki, Hydrauliki, Napędów i Sterowań". Wyróżnienie to jest efektem współpracy pomiędzy nagrodzonymi: Firmą a Ośrodkiem Naukowym w ramach projektu unijnego pt. „Opracowanie innowacyjnych pomp zębatych o obniżonym poziomie emisji akustycznej" realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka, lata 2007-2013, Priorytet 1. Badania i rozwój nowoczesnych technologii, Działanie 1.4 Wsparcie projektów celowych. Kierownikiem naukowym zlecenia jest Pan dr hab. inż. Piotr Osiński – Kierownik Laboratorium Napędów Hydraulicznych i Wibroakustyki Maszyn, Politechnika Wrocławska, katedra Eksploatacji Systemów Logistycznych, Systemów Transportowych i Układów Hydraulicznych W10/K9.
- ✓ W ramach konkursu Biznesmen Roku 2016 organizowanego przez Izbę Przemysłowo – Handlową Województwa Kujawsko – Pomorskiego, w grupie firm dużych I miejsce wraz ze złotą pieczęcią Izby otrzymał Pan Wacław Kropiński, prezes zarządu Przedsiębiorstwa Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A. w Tucholi.
- ✓ W czerwcu 2017 roku Hydrotor za swoją działalność został wyróżniony w ogólnopolskim rankingu „Indeks Patriotyzmu Polskiego Biznesu 2017" i uzyskał 14 pozycję w kategorii firm małych (wg przychodów). Indeks Patriotyzmu Polskiego Biznesu to ranking organizowany przez redakcję „Rzeczpospolitej" i Fundację Patriotyzmu Gospodarczego. Nagrody oraz

wyróżnienia są uhonorowaniem firm, które w szczególny sposób przyczyniają się do rozwoju kraju i patriotyzmu gospodarczego, a przy tym nie uchylają się od swoich powinności względem państwa i społeczeństwa.

- ✓ W czerwcu 2017 roku Hydrotor otrzymał wyróżnienie Orły Tygodnika „Wprost" Jest to nagroda dla firm, które osiągnęły najwyższy średni zysk netto w ciągu ostatnich trzech lat, a także największy średni procentowy wzrost zysku netto. Zestawienie nagrodzonych przedsiębiorstw zostało opracowane wspólnie przez redakcję tygodnika „Wprost" oraz firmę Bisnode.

E. Oświadczenia

- **Oświadczenie o rzetelności sprawozdania**

Zarząd Spółki Hydrotor w składzie Prezes Zarządu Wacław Kropiński oraz Członek Zarządu Wiesław Wruck oświadczają, że według swojej najlepszej wiedzy, roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne według stanu na 31 grudnia 2017 roku sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz, że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jego wynik finansowy oraz, że sprawozdanie z działalności emitenta zawiera prawdziwy oraz rozwoju i osiągnieć oraz sytuacji grupy, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

- **Oświadczenie o wyborze podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych**

Zarząd Spółki Hydrotor w składzie Prezes Zarządu Wacław Kropiński oraz Członek Zarządu Wiesław Wruck oświadczają, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, Kancelaria Audyt Czesław Pniewski, dokonujący badania rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2017 został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz, że podmiot ten oraz biegli rewidenci, dokonujący badania tego sprawozdania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badaniu, zgodnie z właściwymi przepisami prawa krajowego i standardami zawodowymi.

- **Oświadczenie w zakresie przestrzegania w Spółce ładu korporacyjnego** zostało dołączone do niniejszego sprawozdania jako załącznik.

- **Oświadczenie na temat informacji niefinansowych spółki Hydrotor**

W związku z faktem, że Spółka Hydrotor nie spełnia przesłanek określonych w art. 49b ust.1 Ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości nie sporządza sprawozdania na temat informacji niefinansowych. Oświadczenie takie dotyczące spółek Grupy Kapitałowej Hydrotor zostało załączone do skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej Hydrotor za rok 2017.

- **Oświadczenie na temat informacji niefinansowych Grupy Kapitałowej Hydrotor** zostało dołączone do skonsolidowanego sprawozdania Grupy Kapitałowej Hydrotor za rok 2017.

Prezes Zarządu
Wacław Kropiński

Członek Zarządu
Wiesław Wruck

Tuchola, dnia 18.04.2018 r.

Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego w 2017 roku Przedsiębiorstwa Hydrauliki Siłowej HYDROTOR S.A.

Spis treści

1. Wskazanie zbioru zasad Ładu Korporacyjnego przyjętego przez PHS Hydrotor S.A. 2
2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, które nie były przez emitenta stosowane oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia 2
I. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami 2
II. Zarząd i Rada Nadzorcza 3
IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami 3
3. Główne cechy stosowanych w przedsiębiorstwie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych 4
4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji 6
5. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne. 7
6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu 7
7. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych 7
8. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnienia 7
9. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki emitenta. 8
10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania 8
11. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz zasady ich działania. 10

1. **Wskazanie zbioru zasad Ładu Korporacyjnego przyjętego przez PHS Hydrotor S.A.**
   Zarząd Przedsiębiorstwa Hydrauliki Siłowej HYDROTOR S.A. oświadcza, że w 2017 r. Spółka stosowała zasady ładu korporacyjnego stanowiące Załącznik do Uchwały Nr 26/1413/2015 z 13 października 2015 r., pod nazwą „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW". Zbiór zasad ładu korporacyjnego „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW" jest publicznie dostępny na oficjalnej stronie internetowej Giełdy, poświęconej zagadnieniom ładu korporacyjnego www.corp-gov.gpw.pl oraz na stronie internetowej Spółki Hydrotor http://www.hydrotor.pl/ w zakładce Relacje Inwestorskie. Jednocześnie Spółka wyjaśnia, że oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego stanowiące element niniejszego sprawozdania dotyczy zbioru zasad obowiązujących w 2017 r.
2. **Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, które nie były przez emitenta stosowane oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia**
   Według aktualnego stanu stosowania Dobrych Praktyk Spółka nie stosuje 1 rekomendacji: IV.R.2. Według aktualnego stanu stosowania Dobrych Praktyk Spółka nie stosuje 4 zasad szczegółowych: I.Z.1.15., I.Z.1.20., II.Z.3., IV.Z.2.

I. Polityka informacyjna i komunikacja z inwestorami

I.Z.1.15. informację zawierającą opis stosowanej przez spółkę polityki różnorodności w odniesieniu do władz spółki oraz jej kluczowych menedżerów; opis powinien uwzględniać takie elementy polityki różnorodności, jak płeć, kierunek wykształcenia, wiek, doświadczenie zawodowe, a także wskazywać cele stosowanej polityki różnorodności i sposób jej realizacji w danym okresie sprawozdawczym; jeżeli spółka nie opracowała i nie realizuje polityki różnorodności, zamieszcza na swojej stronie internetowej wyjaśnienie takiej decyzji,

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz spółki : *Spółka nie opracowała polityki różnorodności, tym samym nie zamieszcza jej opisu na stronie internetowej, niemniej jednak w znacznej części realizuje proces zatrudniania z poszanowaniem zasady równouprawnienia, biorąc pod uwagę kwalifikacje poszczególnych osób, wiedzę i doświadczenie w branży, wymogi krótko i długookresowe Spółki, uwzględniając wymagania i specyfikę danego stanowiska. Emitent stoi na stanowisku, iż głównymi kryteriami wyboru osób sprawujących funkcje w Zarządzie lub w organie nadzoru powinny być umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji, zarówno płeć, jak i wiek nie są czynnikami wpływającym na proces decyzyjny w tym zakresie.*
Prezesa i Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a akcjonariat Spółki jest bardzo rozproszony. Na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy bierze udział około 60 akcjonariuszy i trudno narzucać im z góry określoną politykę w powyższym zakresie. W odniesieniu do kluczowych menadżerów Zarząd w zakresie ich zatrudnienia kieruje się głównie kompetencjami i potencjalną przydatnością na określonym stanowisku.

I.Z.1.20. zapis przebiegu obrad walnego zgromadzenia, w formie audio lub wideo,

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz spółki : *W ocenie Zarządu i Rady Nadzorczej stosowane dotychczas metody dokumentowania obrad Walnego Zgromadzenia zapewniają transparentność działalności Spółki*

oraz chronią prawa wszystkich akcjonariuszy. Spółka nie wyklucza stosowania powyższej zasady w przyszłości.

II. Zarząd i Rada Nadzorcza

II.Z.3. Przynajmniej dwóch członków rady nadzorczej spełnia kryteria niezależności, o których mowa w zasadzie II.Z.4.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz spółki : *Obecnie w Radzie Nadzorczej zasiada tylko jeden członek spełniający kryteria niezależności. Decyzje w sprawie wyboru członków podejmuje Walne Zgromadzenie, w którym udział bierze od 60 do 100 akcjonariuszy a głosy są bardzo rozproszone, stąd posiada dużą niezależność w swoich wyborach. W ocenie Spółki taki sposób wyboru Rady Nadzorczej odpowiednio zabezpiecza interesy akcjonariuszy Spółki. Jednocześnie należy zaznaczyć, że część obecnych członków Rady Nadzorczej posiada wysokie kwalifikacje zawodowe oraz przygotowanie merytoryczne, pozwalające efektywnie pełnić funkcję członka Rady Nadzorczej.*

Powołany przewodniczący Rady posiada odpowiednie kompetencje z dziedziny rachunkowości i finansów, co ma wpływ na prawidłowe monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej. Spółka przedkłada doświadczenie zawodowe i kompetencje ponad niezależność.

IV. Walne zgromadzenie i relacje z akcjonariuszami

IV.R.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu lub zgłaszane spółce oczekiwania akcjonariuszy, o ile spółka jest w stanie zapewnić infrastrukturę techniczną niezbędną dla sprawnego przeprowadzenia walnego zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, powinna umożliwić akcjonariuszom udział w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu takich środków, w szczególności poprzez:

1) transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
2) dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad walnego zgromadzenia,
3) wykonywanie, osobiście lub przez pełnomocnika, prawa głosu w toku walnego zgromadzenia.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz spółki : *Spółka nie zapewnia akcjonariuszom możliwości udziału w WZA przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, co wiąże się z brakiem transmisji obrad Walnego Zgromadzenia. Przytoczona wyżej zasada nie jest stosowana w zakresie transmisji obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci internet oraz rejestrowania przebiegu i upubliczniania go na stronie internetowej. Wynika to z nie uchwalenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 26.06.2010 roku zmian w Statucie oraz Regulaminie WZA, dopuszczających transmitowanie obrad WZA z wykorzystaniem sieci internet, rejestrowania przebiegu oraz upubliczniania go na stronie internetowej Spółki. Decyzja jest uzasadniona strukturą akcjonariatu, gdyż kilku największych akcjonariuszy i znaczna większość mniejszych akcjonariuszy, którzy w zdecydowanej większości są obecnymi lub byłymi pracownikami spółki, zawsze uczestniczy osobiście w zgromadzeniach. Dotychczasowy brak głosów ze strony pozostałych akcjonariuszy instytucjonalnych oraz indywidualnych o konieczności wprowadzenia*

tego typu transmisji, budzi przekonanie, że transmisja obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym jest niecelowa. W przypadku pojawienia się ze strony akcjonariuszy zainteresowania udziałem w WZA przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, Zarząd przedstawi propozycje uchwał w tym zakresie na Walnym Zgromadzeniu.

IV.Z.2. Jeżeli jest to uzasadnione z uwagi na strukturę akcjonariatu spółki, spółka zapewnia powszechnie dostępną transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym.

Zasada nie jest stosowana.

Komentarz spółki : *Spółka oświadcza, że nie będzie zapewniała transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym. Wynika to z nie uchwalenia przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dniu 26.06.2010 roku zmian w Statucie oraz Regulaminie WZA, dopuszczających transmitowanie obrad WZA z wykorzystaniem sieci internet, rejestrowania przebiegu oraz upubliczniania go na stronie internetowej Spółki. Decyzja jest uzasadniona strukturą akcjonariatu, gdyż kilku największych akcjonariuszy i znaczna większość mniejszych akcjonariuszy, którzy w zdecydowanej większości są obecnymi lub byłymi pracownikami spółki,*

zawsze uczestniczy osobiście w zgromadzeniach. Dotychczasowy brak głosów ze strony pozostałych akcjonariuszy instytucjonalnych oraz indywidualnych o konieczności wprowadzenia tego typu transmisji, budzi przekonanie, że transmisja obrad Walnego Zgromadzenia w czasie rzeczywistym jest niecelowa. W przypadku pojawienia się ze strony akcjonariuszy życzenia takiej

formy transmisji, Zarząd przedstawi propozycje uchwał w tym zakresie na Walnym Zgromadzeniu.

3. Główne cechy stosowanych w przedsiębiorstwie systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych

i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Sprawozdania finansowe sporządzane są zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR) oraz Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF).

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania

sprawozdań finansowych w spółce HYDROTOR S.A. jest realizowany przez Zarząd, Radę Nadzorczą, Komitet Audytu oraz pozostałych pracowników w drodze obowiązujących procedur i regulacji wewnętrznych (np. zarządzenia, regulaminy, instrukcje, zakresy obowiązków poszczególnych pracowników) i innych uregulowań. Kluczowe osoby odpowiadają za stworzenie, wdrażanie i monitorowanie skutecznego i wydajnego systemu kontroli wewnętrznej oraz identyfikację i przegląd ponoszonego ryzyka.

Głównymi elementami systemu kontroli wewnętrznej w Przedsiębiorstwie Hydrauliki Siłowej

HYDROTOR S.A., mającymi za zadanie wyeliminowanie ryzyka przy sporządzaniu sprawozdań finansowych są:

1. Bieżące czynności kontrolne podejmowane na wszystkich szczeblach i we wszystkich komórkach organizacyjnych Spółki, które pozwalają zapewnić przestrzeganie wytycznych Zarządu oraz umożliwiają identyfikowanie istotnych ryzyk i odpowiednie na nie reagowanie.

2. Stanowisko inspektora kontroli wewnętrznej, którego zadaniem jest wykrywanie nieprawidłowości i nadużyć w działalności poszczególnych komórek organizacyjnych.
3. Sprawny i wiarygodny system informatyczny pozwalający na prowadzenie ksiąg rachunkowych, który zapewnia bezbłędność przetwarzanych informacji. Dostęp do systemu księgowego ograniczony jest uprawnieniami upoważnionych pracowników.
4. Instrukcja obiegu, kontroli i przechowywania dokumentów księgowych, która określa jednolite zasady sporządzania, kontroli i obiegu dokumentów księgowych zewnętrznych i wewnętrznych, obrotu materiałowego, środków trwałych, gospodarki finansowej, obrotu gotówkowego i bezgotówkowego. Ma zapewnić zgodność zapisów w księgach rachunkowych z dowodami księgowymi.
5. Kontrola kosztów, która sprawowana jest przez komórkę rozliczenia kosztów. Ostateczna decyzja w zakresie akceptacji kosztów należy do Prezesa Zarządu.
6. Badanie rocznego sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego rewidenta oraz przegląd tego sprawozdania za półrocze.
7. Wewnętrzne regulacje określające obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność poszczególnych komórek organizacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem osób biorących bezpośredni udział w procesie sporządzania sprawozdań.
8. Ochrona ważnych informacji i niedopuszczenie do ich wypływu ze Spółki.
9. Instrukcja inwentaryzacyjna, która określa zasady inwentaryzowania składników majątkowych.

Ma na celu przyczynić się do prawidłowego i rzetelnego ustalenia rzeczywistego stanu aktywów i pasywów na oznaczony moment (dzień) i na tej podstawie:

- doprowadzić dane wynikające z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem rzeczywistym, a tym samym zapewnić realne informacje ekonomiczne,
- rozliczyć osoby materialnie odpowiedzialne (współodpowiedzialne) za powierzone im mienie,
- dokonać oceny gospodarczej przydatności składników majątku jednostki,
- przeciwdziałać nieprawidłowościom w gospodarce majątkiem jednostki.

Sprawozdanie finansowe jest sporządzane przez dział księgowości pod nadzorem Głównego Księgowego, natomiast ostateczna treść sprawozdania zatwierdzana jest przez Zarząd Spółki, który nadzoruje poszczególne obszary działalności i procesy.

Proces sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest realizowany przez piony finansowo-księgowe spółek grupy kapitałowej w uzgodnieniu z innymi pionami spółek grupy kapitałowej merytorycznie odpowiedzialnymi za dane, które nie wynikają bezpośrednio z ksiąg rachunkowych, a stanowią część sprawozdania finansowego. Osobą podpisującą skonsolidowane sprawozdanie finansowe jako osobą odpowiedzialną za sporządzenie tego sprawozdania finansowego jest Główny Księgowy spółki dominującej.

Za organizację i pracę pionu finansowo-księgowego, spółki dominującej oraz spółek zależnych odpowiadają członkowie zarządu odpowiedzialni za funkcjonowanie pionów finansowo-księgowych tych spółek. W spółce dominującej jest to Główny Księgowy. Biegły Rewident bada sporządzone przez Spółkę dominującą skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz, o ile nie bada, to dokonuje przeglądu sporządzanych sprawozdań finansowych przez spółki zależne. Ostateczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe po ewentualnych uzgodnionych korektach wniesionych przez Biegłego rewidenta lub którąkolwiek z osób sporządzających to sprawozdanie lub zarządzających, jest podpisywane przez osoby odpowiedzialne za sporządzanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych i zarządzające w spółce dominującej.

System Zarządzania Ryzykiem w Przedsiębiorstwie Hydrauliki Siłowej HYDROTOR S.A. obejmuje wszystkie istotne dla Spółki ryzyka, na które jest narażona w ramach prowadzonej przez siebie działalności, ze szczególnym uwzględnieniem procesu sporządzania sprawozdań finansowych. Stanowi ważny element składowy systemu zarządzania, a także umożliwia prowadzenie działalności w sposób bezpieczny i solidny przy jednoczesnym osiąganiu długoterminowych celów strategicznych.

4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. głównymi akcjonariuszami posiadającymi co najmniej 5% kapitału akcyjnego/głosów na WZA byli:

Akcjonariusz	Akcje Imienne	Akcje na okaziciela	Ilość akcji	Ilość głosów	Procent głosów (%)	Procent kapitału (%)
Wacław Kropiński	83 405	5 000	88 405	422 025	11,86%	3,69%
Ryszard Bodziachowski [1)]		391 946		391 946	11,01%	16,34%
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych [2)]		358 324		358 324	10,07%	14,94%
Mariusz Lewicki [1)]		275 000		275 000	7,73%	11,47%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK [3)]		185 400		185 400	5,21%	7,73%

[1)] stan akcji wraz z osobą bliską

[2)] stan akcji z 14.12.2017 NWZA

[3)] stan akcji z 24.06.2017 WZA

Na dzień publikacji oświadczenia zmienił się stan posiadania akcji Pana Ryszarda Bodziachowskiego.

Akcjonariusz	Akcje Imienne	Akcje na okaziciela	Ilość akcji	Ilość głosów	Procent głosów (%)	Procent kapitału (%)
Wacław Kropiński	83 405	5 000	88 405	422 025	11,86%	3,69%
Ryszard Bodziachowski [1)]		397 843		397 843	11,18%	16,59%
PKO Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych [2)]		358 324		358 324	10,07%	14,94%
Mariusz Lewicki [1)]		275 000		275 000	7,73%	11,47%
Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK [3)]		185 400		185 400	5,21%	7,73%

[1)] stan akcji wraz z osobą bliską

[2)] stan akcji z 14.12.2017 NWZA

[3)] stan akcji z 24.06.2017 WZA

5. Posiadacze wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne.

Według stanu na dzień 31.12.2017 r. 70 akcjonariuszy posiada 290.200 (dwieście dziewięćdziesiąt tysięcy dwieście) sztuk akcji imiennych serii A i B, uprzywilejowanych pod względem prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, w ilości 5 głosów na jedną akcję, których podział kształtuje się następująco:

- akcje imienne uprzywilejowane serii "A" 203.890 (dwieście trzy tysiące osiemset dziewięćdziesiąt)
- akcje imienne uprzywilejowane serii "B" 86.310 (osiemdziesiąt sześć tysięcy trzysta dziesięć)

Właścicielami tych akcji są obecni i byli pracownicy Przedsiębiorstwa Hydrauliki Siłowej Hydrotor S.A.

6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu

Brak ograniczeń odnośnie wykonywania prawa głosu.

7. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych

Zgodnie ze statutem Spółki przeniesienie akcji imiennych, z wyjątkiem dziedziczenia, może nastąpić wyłącznie na rzecz akcjonariuszy - założycieli Spółki będących pracownikami "Hydrotor" S.A. w dniu przeniesienia. Przeniesienie akcji imiennych na akcjonariuszy nie wymienionych wyżej oraz zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela następuje każdorazowo za jednoczesną zgodą Zarządu i Rady Nadzorczej. Jeżeli Spółka odmawia zgody na przeniesienie akcji imiennych, musi wskazać w ciągu 60 dni innego nabywcę. Nabywca musi zaoferować cenę nie niższą niż cena notowana na giełdzie w dniu nabycia akcji.

Termin zapłaty nie może być dłuższy niż 30 dni od daty zawarcia umowy.

8. Zasady powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnienia

Prezes Zarządu powoływany i odwoływany jest przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, natomiast Członek Zarządu powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą.

Zarząd Spółki podejmuje uchwały w następujących sprawach:

- zaciągania kredytów, zbywania i nabywania majątku trwałego o wartości przekraczającej równowartość 10 tys. EUR,
- zawarcia umowy przez Spółkę, której wartość wierzytelności lub zobowiązania przekracza kwoty, o której mowa wyżej; za wyjątkiem zamówień dotyczących bieżącej działalności Spółki,
- kształtowania polityki zatrudnieniowej i płacowej,
- określenia struktury organizacyjnej Spółki,
- sporządzania rocznych planów i wieloletnich programów Spółki,
- dokonywania darowizn na cele dobroczynne i społeczne, jeśli jednorazowa wartość darowizny przekracza 1 tys. PLN
- dokonywania podziału i ustanawiania zasad wykorzystania funduszy przeznaczonych na świadczenia dla pracowników Spółki,
- nabywania i obejmowania akcji lub udziałów w Spółkach

- zawierania wieloletnich umów lub ich rozwiązywania
- uchwalenia bilansu, rachunku zysków i strat oraz składanie sprawozdania Zarządu Spółki i wniosku co do podziału zysków lub pokrycia strat Radzie Nadzorczej
- ogłoszenia upadłości Spółki.
- zwoływania zwyczajnych i nadzwyczajnych zgromadzeń akcjonariuszy
- zaskarżania uchwał walnego zgromadzenia
- ustanawiania prokury
- inne sprawy z zakresu działalności Spółki, zgłaszane przez członka Zarządu Spółki

Zarząd Spółki nie ma praw do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

9. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki emitenta.

Projekty dotyczące zmian statutu mogą wnosić wszystkie osoby i podmioty uprawnione do zwołania Walnego Zgromadzenia. Do zmiany statutu konieczna jest uchwała Walnego Zgromadzenia podjęta większością 3/4 głosów. Rada Nadzorcza na mocy podjętej uchwały Walnego Zgromadzenia, może zostać upoważniona do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym.

10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia i jego uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy (WZA) Hydrotor S.A. działa na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych oraz Statutu Spółki i Regulaminu Obrad Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy.

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy i jego uprawnienia

1. Walne Zgromadzenia Akcjonariuszy odbywają się na terenie miasta Tucholi w czasie ułatwiającym jak najszerszemu kręgowi akcjonariuszy uczestnictwo w Zgromadzeniu.
2. Odwołanie Walnego Zgromadzenia, w którego porządku obrad na wniosek uprawnionych podmiotów umieszczono określone sprawy lub które zwołane zostało na taki wniosek, możliwe jest tylko za zgodą wnioskodawców. WZA może zostać odwołane, jeżeli jego odbycie napotyka na nadzwyczajne przeszkody. W 2017 roku nie miało miejsca odwołanie Walnego Zgromadzenia oraz ogłoszenie przerwy w obradach; wszystkie zgromadzenia odbyły się w ogłoszonym terminie.
3. Zgromadzenia odbywają się co najmniej raz w roku, przy czym obowiązkiem jest odbycie się Walnego Zwykłego Zgromadzenia w ciągu sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego.
4. Ogłoszenie o WZA powinno być dokonane co najmniej na 26 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zwołuje się przez ogłoszenie dokonywane na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących zgodnie z przepisami o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych.

5. Walne Zgromadzenia zwoływane jest przez Zarząd jako zwyczajne lub nadzwyczajne. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd ilekroć uzna to za wskazane lub gdy z żądaniem takim wystąpi Rada Nadzorcza lub akcjonariusze. O ile zwołanie zgromadzenia nie następuje z własnej inicjatywy, lecz na żądanie Rady Nadzorczej lub akcjonariuszy, Zarząd winien zwołać takie zgromadzenie w terminie 2 tygodni od dnia otrzymania stosownego żądania. O ile Zarząd nie podejmie stosownej uchwały w wyżej wskazanym terminie wówczas zgromadzenie zwoływane jest przez Radę Nadzorczą lub przez upoważnionego przez sąd rejestrowy akcjonariusza lub akcjonariuszy.
6. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy otwiera przewodniczący Rady Nadzorczej lub jego zastępca.
7. Zgromadzeniom Spółki Hydrotor S.A. przewodniczy osoba nie powiązana w żaden sposób ze znaczącym akcjonariuszem. Podczas WZA w 2017 roku funkcję przewodniczącego zgromadzenia pełnił Pan Czesław Główczewski. Przewodniczący Walnego Zgromadzenia jest wybierany spośród akcjonariuszy uprawnionych do uczestnictwa w WZA, przy czym każdy akcjonariusz ma prawo do zgłoszenia jednego kandydata. Przewodniczący zapewnia sprawny przebieg obrad i poszanowanie praw i interesów wszystkich interesariuszy. Ma prawo zwrócić uwagę mówcy, który odbiega od tematu dyskusji; mówcom, którzy nie stosują się do uwag przewodniczący może odebrać głos.
8. Na WZA Spółki powinni być obecni członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu oraz Biegły Rewident - jeżeli przedmiotem obrad mają być sprawy finansowe Spółki. Osoby te powinny w granicach swych kompetencji i w zakresie niezbędnym dla rozstrzygnięcia spraw, udzielić uczestnikom zgromadzenia wyjaśnień i informacji dotyczących spółki.
9. Prawo uczestniczenia w WZA mają osoby będące akcjonariuszami Spółki na 16 dni przed datą Walnego Zgromadzenia.
10. Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy oraz umieszczenia określonych spraw w porządku jego obrad, zgłaszane przez uprawnione podmioty, powinno być uzasadnione. Projekty uchwał proponowanych do przyjęcia przez Walne Zgromadzenie oraz inne istotne materiały powinny być przedstawione akcjonariuszom oraz Radzie Nadzorczej z uzasadnieniem przed Walnym Zgromadzeniem, w czasie umożliwiającym zapoznanie się z nimi i dokonanie ich oceny.
11. Uchwały Walnego Zgromadzenia dotyczące spraw porządkowych oraz wyboru Rady Nadzorczej zapadają zwykłą większością głosów. Pozostałe uchwały wymagają bezwzględnej większości głosów ważnie oddanych.

Walne Zgromadzenie podejmuje uchwały w sprawach:

1. ustalenia wynagrodzenia Rady Nadzorczej,
2. wyboru i odwołania Członków Rady Nadzorczej oraz Prezesa Zarządu,
3. umarzania akcji i warunków tego umarzania,
4. tworzenia, wykorzystywania i likwidacji funduszy specjalnych,
5. zatwierdzenia regulaminu działalności Rady Nadzorczej,
6. powoływania likwidatorów Spółki,
7. określenia daty przyznania prawa do dywidendy oraz terminu jej wypłaty,

8. upoważnienia Rady Nadzorczej do ustalenia jednolitego tekstu zmienionego statutu lub wprowadzenia innych zmian o charakterze redakcyjnym, określonych w uchwale Zgromadzenia.

Prawa akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

1. Akcjonariusze realizują swoje prawa w sposób określony Statutem, Regulaminem Obrad Walnego Zgromadzenia oraz obowiązującymi przepisami prawa.
2. Akcjonariusze mają prawo uczestniczyć oraz głosować w Walnym Zgromadzeniu osobiście lub przez swoich pełnomocników. Uczestnictwo przedstawiciela akcjonariusza w WZA wymaga udokumentowania prawa do działania w jego imieniu w sposób należyty.
3. Akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w spółce mogą zwołać Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.
4. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku obrad tego zgromadzenia.
5. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą przed terminem Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zgłaszać Spółce (na piśmie lub przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej) projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad WZA lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad.
6. Każdy z akcjonariuszy może podczas WZA zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad. Akcjonariusz zgłaszający wniosek do porządku obrad WZA, w tym wniosek o zaniechanie rozpatrzenia sprawy umieszczonej w porządku obrad, powinien przedstawić uzasadnienie umożliwiające podjęcie uchwały z należytym rozeznaniem.
7. Każdy uprawiony akcjonariusz, który nie zgadza się z meritum podjętej uchwały, ma możliwość jej zaskarżenia.
8. Akcjonariusze mają prawo do udziału w zysku wykazanym w sprawozdaniu finansowym.
9. Akcjonariusz może żądać przesłania mu listy akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna zostać wysłana.

11. Skład osobowy organów zarządzających i nadzorujących oraz zasady ich działania.

<u>Zarząd</u>

Skład osobowy Zarządu Spółki w trakcie 2017 roku przedstawiał się następująco:

Wacław Kropiński – Prezes Zarządu – nieprzerwanie przez cały 2017 r.

Wiesław Wruck – Członek Zarządu –nieprzerwanie przez cały 2017 r.

Do dnia publikacji oświadczenia nie zaszły zmiany w składzie Zarządu.

Zarząd wykonuje swoje obowiązki w oparciu o przepisy Kodeksu Spółek Handlowych, Statutu, Regulaminu Zarządu oraz uchwał statutowych organów Spółki. Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę. Kadencja Zarządu trwa trzy lata. Zarząd Spółki jest jedno lub dwuosobowy, Prezes Zarządu jest powoływany i odwoływany przez Walne Zgromadzenie, natomiast Członek Zarządu przez Radę Nadzorczą.

Zasady wynagradzania Prezesa i członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.

Do głównych zadań Zarządu należy kierowanie całokształtem działalności Spółki, prowadzenie polityki i bieżących spraw spółki oraz reprezentowanie jej na zewnątrz. Zarząd wydaje zarządzenia, regulaminy i instrukcje regulujące poszczególne obszary działalności. Jest także zobowiązany do zwoływania i organizacji Walnego Zgromadzenia. Zarząd Spółki (na podstawie zaproszenia) bierze udział w posiedzeniach Rady Nadzorczej.

Zarząd prowadzi sprawy Spółki przy pomocy komórek organizacyjnych realizujących zadania przewidziane w regulaminie organizacyjnym Spółki. Prezes Spółki kieruje pracami Zarządu Spółki, a w przypadku równości głosów, głos Prezesa jest decydujący.

Rada Nadzorcza

Skład osobowy Rady Nadzorczej w trakcie 2017 roku przedstawiał się następująco:

- Mariusz Lewicki – przewodniczący Rady Nadzorczej
- Czesław Główczewski – zastępca przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Janusz Deja – sekretarz Rady Nadzorczej
- Ryszard Bodziachowski – członek Rady Nadzorczej
- Jakub Leonkiewicz - członek Rady Nadzorczej
- Mieczysław Zwoliński - członek Rady Nadzorczej

Do dnia publikacji oświadczenia skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

Rada Nadzorcza działa na podstawie Statutu, Regulaminu Rady Nadzorczej - zatwierdzonego przez Walne Zgromadzenie i obowiązujących przepisów, w tym Kodeksu Spółek Handlowych. Zgodnie ze statutem. Rada Nadzorcza jest kolegialnym organem stałego nadzoru i kontroli Spółki, składa się z pięciu lub sześciu członków, wybieranych uchwałą Zgromadzenia Akcjonariuszy na okres trzech lat. Członkowie Rady Nadzorczej zobowiązani są do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu Wspólników.

Do statutowych zadań Rady Nadzorczej należy sprawowanie stałego nadzoru nad działalnością Zarządu Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Ponadto uchwały Rady Nadzorczej wymagają:

- zezwolenia na nabycie, obciążenie, sprzedaż lub wydzierżawienie nieruchomości,
- zawarcie umowy licencyjnej,
- przystąpienie lub utworzenie spółki cywilnej albo handlowej,
- uchwalenie regulaminów, o których mowa w statucie,
- uchwalenie wynagrodzenia Zarządu Spółki
- wybór i odwołanie Członka Zarządu,
- wybór i powołanie biegłego rewidenta
- dokonanie transakcji, w których jednorazowe zobowiązania przekraczają 50 000 EUR.

Rada Nadzorcza corocznie przedkłada Walnemu Zgromadzeniu zwięzłą ocenę sytuacji Spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla Spółki. Ocena ta winna zostać udostępniona wszystkim akcjonariuszom w takim terminie, aby mogli się z nią zapoznać przed Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniem.

Komitet Audytu

Uchwałą Rady Nadzorczej nr 03/02/2017 z dnia 6 września 2017 roku postanowiono, że zadania Komitetu Audytu wykonywane będą przez 3 osoby wchodzące w skład obecnej Rady Nadzorczej. Komitet Audytu we wskazanym składzie spełnia kryteria niezależności oraz pozostałe wymagania określone w art. 129 ust. 1, 3, 5, i 6 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, tj.:

a) przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności w zakresie rachunkowości lub badania sprawozdań finansowych,
b) przynajmniej jeden członek komitetu audytu posiada wiedzę i umiejętności z zakresu branży Spółki,
c) większość członków komitetu audytu, w tym jego przewodniczący, jest w rozumieniu w art. 129 ust. 1, 3, 5, i 6 ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, niezależna od Spółki.

Do dnia uchwały Rady Nadzorczej zadania Komitetu Audytu pełniła Rada Nadzorcza Spółki. Czas trwania pierwszej kadencji Komitetu Audytu będzie tożsamy z obecną kadencją Rady Nadzorczej co oznacza, że kadencja Komitetu Audytu upłynie z dniem odbycia Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w 2020 roku. Do zadań Komitetu należy w szczególności: monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w Spółce oraz monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej i wykonywania czynności rewizji finansowej oraz monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i współpraca z nim.

Zarząd PHS Hydrotor S.A.

.....	.....
Prezes Zarządu	Członek Zarządu
Wacław Kropiński	Wiesław Wruck

Tuchola, dnia 18.04.2018 r.

Oświadczenie na temat informacji niefinansowych

Grupy Kapitałowej Hydrotor

za lata 2016 / 2017

GRUPA HYDROTOR

Niniejsze oświadczenie stanowi realizację art. 49b ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U.2018.395 t.j.) i obejmuje informacje niefinansowe dotyczące Grupy Hydrotor za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2017 r. Przedmiotowe oświadczenie jest publikowane przez Emitenta po raz pierwszy.

Wybór i opis polityk, a także zaprezentowanych w Oświadczeniu wskaźników efektywności został dokonany w oparciu o kryterium istotności, przy uwzględnieniu czynników wewnętrznych i zewnętrznych dotyczących działalności Grupy Hydrotor.

Głównymi czynnikami branymi pod uwagę w trakcie oceny istotności były: branża, przemysł w którym działa Grupa, jej profil działalności, otoczenie rynkowe, zakres oddziaływania na społeczność lokalną i środowisko naturalne, a także oczekiwania zidentyfikowanych interesariuszy. Dane przedstawione w Oświadczeniu będą weryfikowane i aktualizowane w rocznych okresach sprawozdawczych i regularnie publikowane wraz z raportami rocznymi za kolejne lata obrotowe.

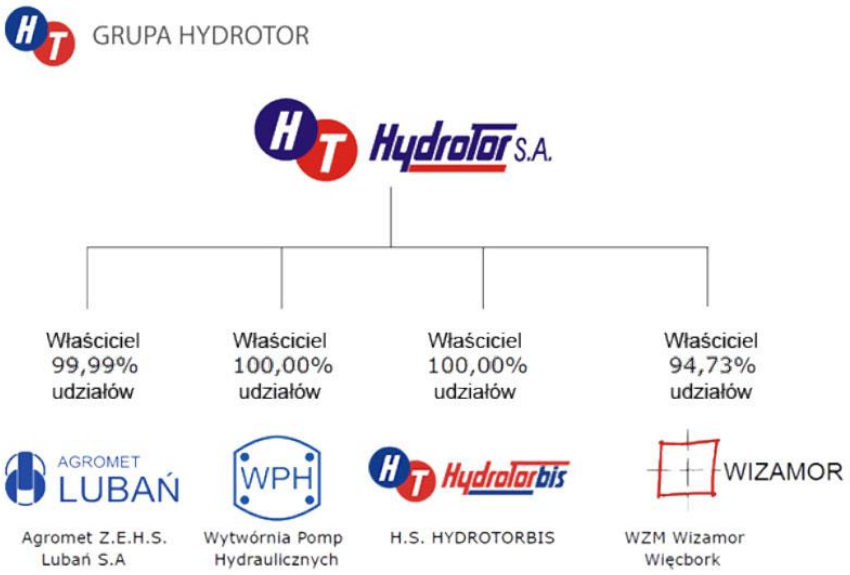

W skład Grupy Kapitałowej Hydrotor S.A., w 2017 roku wchodziły P.H.S. „Hydrotor" S.A. – spółka matka, „Agromet" ZEHS Lubań SA, Wytwórnia Pomp Hydraulicznych Sp. z o.o., „Hydrotorbis" Sp. z o.o. oraz Więcborskie Zakłady Metalowe „Wizamor" Sp. z o.o.

Działalność grupy skupia się wokół hydrauliki siłowej której zadaniem jest przekazywanie energii lub sterowanie za pośrednictwem cieczy hydraulicznej pod ciśnieniem, w układzie zamkniętym. Działanie

układu hydraulicznego opiera się na wymuszonym i sterowanym przepływie cieczy hydraulicznej, która wykonuje pracę.

Sterowane układami hydraulicznymi realizowane jest w sposób mechaniczny, elektryczny czy też elektroniczny.

Głównym asortymentem produkcji w Hydrotor są: pompy hydrauliczne zębate i tłoczkowe, pompy olejowe do silników spalinowych, rozdzielacze blokowe sterowane ręcznie i elektrycznie, zawory przelewowe i zwrotne, regulatory przepływu, dzielniki strumienia, zasilacze hydrauliczne.

Ponadto Spółka prowadzi regenerację wyrobów hydrauliki siłowej takich jak: pompy zębate, pompy tłoczkowe, rozdzielacze, cylindry hydrauliczne, serwomechanizmy, zawory, orbitrole oraz elementy tłoczące pomp wtryskowych do wszystkiego typu urządzeń i maszyn.

Pompy hydrauliczne stosowane są w układach hydraulicznych w celu wytworzenia odpowiedniego ciśnienia i przepływu medium roboczego potrzebnego do uruchomienia odbiorników (siłowniki, silniki hydrauliczne itp). Pompy hydrauliczne mają zastosowanie w konstrukcjach różnorodnych urządzeń, takich jak: ciągniki rolnicze, kombajny zbożowe, ładowacze, wózki widłowe, samochody ciężarowe, obrabiarki, sprzęt budowlany, maszyny do robót drogowych, sprzęt ratowniczy, pojazdy komunalne, urządzenia przeładunkowe, maszyny obróbcze. Siłowniki hydrauliczne (cylindry) stosowane są praktycznie w każdym układzie hydraulicznym. Rozdzielacze hydrauliczne mają zastosowanie w urządzeniach o napędzie hydraulicznym. Służą do sterowania pracą odbiorników hydraulicznych. Pompy olejowe stosowane są w układach smarowania silników spalinowych.

Zawory hydrauliczne stosuje się w celu zabezpieczenia instalacji hydraulicznej przed nadmiernym wzrostem ciśnienia, zapewnienia bezpieczeństwa przy obsłudze w przypadku nagłej awarii instalacji hydraulicznej, a także dla umożliwienia przepływu cieczy roboczej w określonym kierunku. Sekcje tłoczące są zespołem generującym ciśnienie stosowanym w pompach tłoczkowych znajdujących wielorakie zastosowanie w budowie maszyn pojazdów i urządzeń.

Odrębnym rodzajem działalności zwiększającym rokrocznie swoje znaczenie jest precyzyjna obróbka elementów wielkogabarytowych oraz usługowe pomiary wykonywane w Wydziale Obróbki Wielkogabarytowej.

1. Opis modelu biznesowego

Grupa Hydrotor jest polską czołową grupą producencką produkującą hydraulikę siłową oraz świadczącą usługi precyzyjnej obróbki skrawaniem na rynek krajowy i zagraniczny. Grupa świadczy też usługi obróbki skrawaniem elementów wielkości od mikrometrów do wielu metrów.

Ponadto Spółka prowadzi regenerację wyrobów hydrauliki siłowej takich jak: pompy zębate, pompy tłoczkowe, rozdzielacze, cylindry hydrauliczne, serwomechanizmy, zawory, orbitrole oraz elementy tłoczące pomp wtryskowych do każdego typu urządzeń i maszyn.

Globalizacja rynków, wysokie nakłady kapitałowe oraz ludzkie w sferze badań i projektowania urządzeń i układów hydraulicznych wymuszają działania takie jak: konsolidacja pozioma i pionowa lub znalezienie partnera branżowego, których to Zarząd PHS Hydrotor S.A. nie wyklucza, upatrując w nich dodatkowe możliwości zwiększania wartości Spółki. W związku z tym Hydrotor cały czas pozostaje otwarty na alianse kapitałowe. Dotychczas do swojej grupy włączył trzy spółki kapitałowe. Jednak od 10 lat swoją działalność biznesową opiera o rozwój organiczny.

Grupa Hydrotor sprzedaje i wysyła swoje produkty do ponad 14 krajów na świecie, a udział eksportu sukcesywnie rośnie. Dzięki dywersyfikacji geograficznej oraz branżowej możliwe jest zmniejszenie wpływu koniunktury na rynkach, co pozwala na obniżenie poziomu ryzyka w rozwoju spółek.

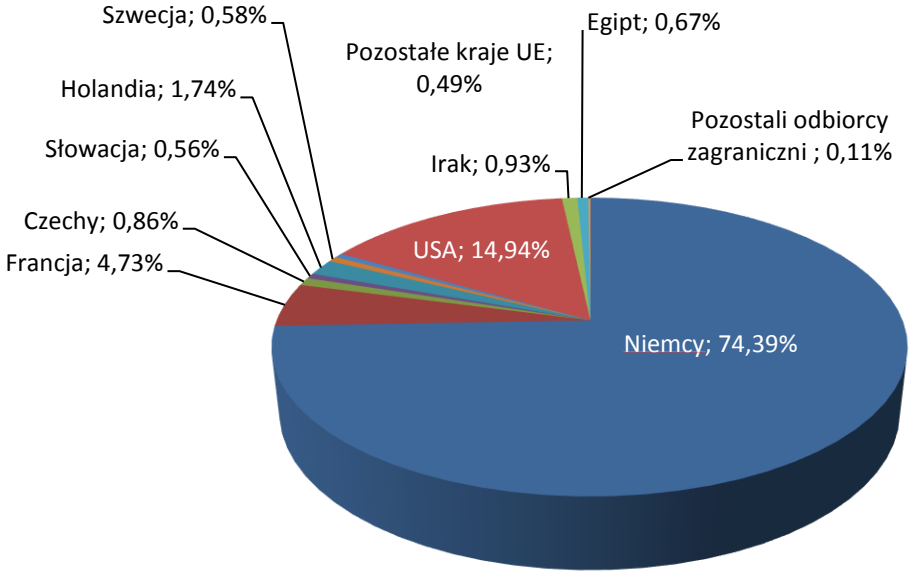

Sprzedaż eksportowa – struktura geograficzna, dane za rok 2016

Grupa Hydrotor konsekwentnie buduje swoją markę współpracując z szeregiem podmiotów w kraju i za granicą. Większość naszych kontrahentów zagranicznych to duże renomowane firmy.

Głównymi odbiorcami naszych wyrobów są producenci maszyn rolniczych (ciągników, kombajnów, kosiarek, agregatów uprawowych, przyczep, pras, belownic), układów hydraulicznych, podnośników hydraulicznych, urządzeń przeładunkowych, maszyn budowlanych (koparek, dźwigów, ładowarek), samochodów i urządzeń komunalnych (pługów do odśnieżania, kontenerów śmieciowych, zamiatarek), urządzeń technologicznych (obrabiarek, wtryskarek) oraz producenci z branży transportowej (burty załadowcze, przyczepy, wózki widłowe).

Znaczna część wyrobów trafia również na rynek części zamiennych maszyn i urządzeń rolniczych.

Podstawowymi procesami produkcyjnymi stosowanymi w naszej firmie są:

- obróbka skrawaniem
- spawanie
- obróbka galwaniczna (cynkowanie, anodowanie)
- procesy montażu
- hartowanie
- gratowanie (w tym termiczne)
- niklowanie i chromowanie elektrochemiczne
- spawanie metodą MIG/MAG i TIG
- malowanie natryskowe

Zgodnie z polityką centralizacji zaopatrzenia, wiodącą rolę w zakupach dla wszystkich spółek Grupy Kapitałowej, odgrywa Hydrotor S.A. Grupa Kapitałowa korzysta z krajowych i zagranicznych dostawców materiałów, kierując się jakością i dostępnością materiałów a także aktualnym kursem walut. Około 92 % materiałów w Hydrotor a blisko 100 % w przypadku pozostałych spółek Grupy Kapitałowej, sprowadzanych jest od dostawców krajowych. Największym dostawcą materiałów dla grupy jest firma Benteler z Dąbrowy Górniczej.

Najważniejszym zadaniem służb logistycznych jest nie tylko zakup po niskiej cenie, ale przede wszystkim dbanie o jakość kupowanych materiałów oraz terminowość dostaw. Grupa Kapitałowa Hydrotor dywersyfikuje dostawców podstawowych materiałów. Z reguły na określony asortyment materiałów Grupa posiada więcej niż jednego dostawcę, sprowadza materiały od 300 dostawców, ważniejsi dostawcy podlegają ocenie wydaną w oparciu o obowiązujące w firmie zasady systemu jakości ISO 9001.

2. Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności związane z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej

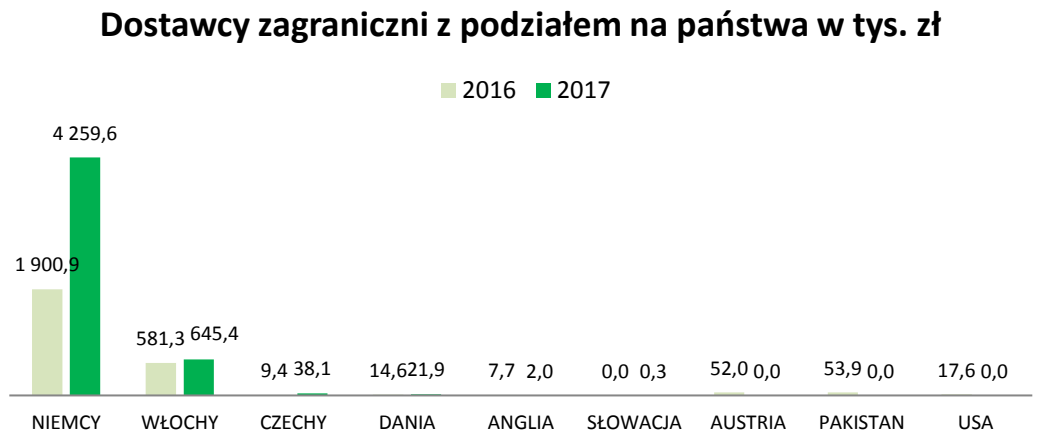

A) Surowce**:** Zużycie surowców i materiałów ściśle wiąże się z naszą działalnością produkcyjną i jest określone w dokumentacji technologicznej firmy. Dążymy do racjonalnego gospodarowania zużywanymi zasobami oraz optymalizujemy procesy zakupów materiałów potrzebnych do prowadzenia naszej działalności. W procesie produkcji podstawowym surowcem, przez nas wykorzystywanym jest stal, żeliwo i aluminium.

Struktura zakupów najważniejszych surowców produkcyjnych w Grupie Hydrotor:

	2016	2017
	%	%
Stal	50,06%	50,53%
Aluminium	6,73%	6,08%
Żeliwo	4,10%	4,26%
Uszczelnienia	4,65%	4,36%

Materiał	2016	2017
	[t]	[t]
Stal	3480	3815
Żeliwo	350	330
Aluminium	210	260

B) Energia i paliwa**:** Łączne zużycie energii (elektryczna i przeliczona cieplna) w Grupie Hydrotor na jednostkę przychodu wyniosło w roku 2017: 0,1407 MWh (0,5067 GJ) na każdy tysiąc złotych sprzedaży. Wskaźnik w roku 2017 był o 11,2% niższy od poziomu z roku 2016 co oznacza znaczne zwiększenie efektywności energetycznej przedsiębiorstw w Grupie oraz o wymiernych korzyściach dla środowiska naturalnego.

Grupa Hydrotor

2016	Ilość	Energia
	t	GJ
Koks	127,84	3451,68
Węgiel	369,09	8858,16
Gaz	90,85	3909,45
Olej napędowy	7,95	310,05
Suma	**595,73**	**16529,34**

2017	Ilość	Energia
	t	GJ
Koks	100,82	2722,14
Węgiel	286,00	6864,00
Gaz	120,74	5195,36
Olej napędowy	1,70	66,30
Suma	**509,26**	**14847,80**

Grupa Hydrotor

Energia	2016	2017
Elektryczna [MWh]	8863	9018
Elektryczna [GJ]	31908	32465
Cieplna [MWh]	4502	4075
Cieplna [GJ]	16209	14669
Całkowita [MWh]	13366	13093
Całkowita [GJ]	48117	47135
Sprzedaż [tys. PLN]	84382	93023
MWh / tys. PLN	**0,1584**	**0,1407**
GJ / tys. PLN	**0,5702**	**0,5067**

C) Woda**:** Zużycie wody w procesie produkcyjnym – nawęglania oraz hartowania w zainstalowanej linii hartowniczej IBSEN do powtórnego wykorzystania wody w układzie zamkniętym wykorzystuje się 8m³ wody.

Wodę w głównej mierze w spółce Hydrotor wykorzystuje się do celów sanitarnych i higienicznych.

ZUŻYCIE WODY [m³]	2016 [m3]	2017 [m3]
Łącznie	18683	17479

Intensywność zużycia wody w stosunku do przychodu przedstawia się następująco:

Intensywność zużycia wody [m³/ tys. zł]	2016	2017
Średnia	0,1995	0,1722

Spółki nie posiadają własnych czynnych ujęć wody, a dostarczycielami wody w Grupie Kapitałowej Hydrotor są:

- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Tuchola (Hydrotor)
- Zakład Wodociągów i Kanalizacji Tuchola (Hydrotorbis)
- Lubańskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (Agromet ZEHS)
- Zakład Gospodarki Komunalnej Sp. z o. o. w Więcborku (Wizamor)
- Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji we Wrocławiu

Zużycie wody na jednostkę produktu w Grupie Kapitałowej jest niewielkie, a w roku 2017 udało się zmniejszyć jej zużycie o 6,5%.

D) Emisje**:** W roku 2017 Hydrotor zrealizował modernizację systemu grzewczego w hali produkcyjnej na ulicy Transportowej 5, w Tucholi co zwiększyło efektywność zużycia energii oraz obniżyło jego emisyjność. Także została rozpoczęta modernizacja systemu grzewczego w Hydrotor S.A. Emisje nie są związane bezpośrednio z działalnością produkcyjną lecz z ogrzewaniem budynków.
Modernizacja spowodowała obniżenie zużycia energii oraz emisji Pyłów, Benzopirenu, SOx, NOx, CO oraz CO2.
W roku 2017 aby ograniczyć emisje do atmosfery Agromet ZEHS rozpoczął proces przejścia z ogrzewania poprzez własną kotłownię na ogrzewanie z kotłowni miejskiej.

Grupa Hydrotor - emisje

2016	Sox	Nox	CO	CO2	Pył (zawieszony)	Benzo(α)piren
	kg	kg	t	t	kg	g
Suma	72,53	290,53	19,87	1292,04	88,90	126,45
Ilość / tys. PLN	0,0009	0,0034	0,0002	0,0153	0,0011	0,0015

2017	Sox	Nox	CO	CO2	Pył (zawieszony)	Benzo(α)piren
	kg	kg	t	t	kg	kg
Suma	56,29	264,88	15,36	1066,39	70,51	79,67
Ilość / tys. PLN	0,0006	0,0028	0,0002	0,0115	0,0008	0,0009

Dane bazujące na średnich emisjach z różnych paliw kopalnych: „Wskaźniki emisji zanieczyszczeń ze spalania paliw, kotły o nominalnej mocy cieplnej do 5 MW." KOBiZE

E) Ścieki**:** W spółkach Grupy Hydrotor ilość odprowadzanych ścieków jest praktycznie taka sama, jak ilość wody pobranej. Jedynymi odbiorcami ścieków są lokalne przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji. Ścieki z procesów obróbki galwanicznej są wcześniej neutralizowane w specjalnie do tego zaprojektowanej podczyszczalni ścieków. Raz użyta woda jest z powrotem zawracana do kąpieli chromowej, nie jest spuszczana i utylizowana, co oznacza mniejszą ilość ścieków odprowadzanych do oczyszczalni miejskiej.

F) Odpady**:** powstałe w toku naszej produkcji odpady możemy podzielić na:

- powstałe w toku procesu technologicznego (m.in. wióry, ścieki, osady);
- pomocnicze (m.in. czyściwo, folia, papier, kartony);
- komunalne.

Spółki kapitałowe wychodząc naprzeciw zagadnieniu ochrony środowiska w kolejnych okresach podejmie się racjonalnemu zagospodarowaniu odpadów. Nasze zaangażowanie w mniejsze

obciążenie środowiska polegać będzie na skorzystaniu z usług profesjonalnych firm zajmujących się od wielu lat administracją odpadów poprodukcyjnych.

ODPADY NIEBEZPIECZNE

[ton]	2016		2017	
	Razem	kg/tys. PLN	Razem	kg/tys. PLN
Kwasy trawiące			0,5	0,0054
Odpady emulsyjne	25,2	0,2986	29,7	0,3193
Sorbenty	8,1	0,0960	7,6	0,0817
Szlamy	1,47	0,0174	6,18	0,0664

ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE

[ton]	2016		2017	
	Razem	kg/tys. PLN	Razem	kg/tys. PLN
Odpady stal, żeliwo	871,5	10,33	1139,8	12,25
Odpady aluminium	58	0,6873	83,3	0,8955
Opakowania z papieru	5,75	0,0681	5,85	0,0629
Opakowania z tworzyw sztucznych	2,65	0,0314	2,7	0,0290
Złom kawałkowy z obróbki stali, żeliwa	184,4	2,18	154,44	1,66

Poziom generowanych odpadów w stosunku do dochodu w roku 2017 był podobny jak w roku 2016. Różnice wynikają z różnorodności produkcji która powoduje wytwarzanie różnego typu odpadów.

3. Polityki stosowane w odniesieniu do zagadnień społecznych, pracowniczych, środowiska naturalnego, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji wraz z opisem ryzyk i zarządzania nimi.

A) Zagadnienia społeczne

Organizacja wspiera różne formy działalności sponsoringowej na rzecz stowarzyszeń, klubów sportowych, organizacji kulturalnych, a także ważnych przedsięwzięć lokalnych. Działalność ta stanowi element misji biznesowej wzmacniając rozpoznawalność firmy oraz budując pozytywny wizerunek grupy.

Działalność sponsoringowa Organizacji realizowana jest w 3 głównych obszarach:

- sponsoring społeczny – wspieranie społeczności lokalnych a w szczególności działań w ramach programów wspierania rodzin, stowarzyszeń diabetyków, osób niepełnosprawnych, emerytów i rencistów;
- sponsoring nauki i wiedzy;
- sponsoring sportowy i kulturowy budujący pozytywny wizerunek Grupy i marek.

Kwoty darowizn wydatkowane przez Organizację na cele społeczne w 2017 roku wyniosły 19,1 tys. zł, natomiast w roku 2016: 6,3 tys. zł. Na sponsoring w ramach działalności klubów sportowych wyniosły zarówno w roku 2017 i 2016 po 10,0 tys. zł.

Hydrotor S.A. z uwagi na status lokalnego największego pracodawcy ma znaczący wpływ na społeczność lokalną. Długoletnie funkcjonowanie na lokalnym rynku spowodowało, że w prawie każdej rodzinie w naszej małej ojczyźnie znajduje się obecny lub emerytowany pracownik firmy.

Spółka Hydrotor mając tę świadomość, stara się aktywnie budować więź ze społecznością poprzez coroczne spotkania Zarządu i Związków Zawodowych z byłymi pracownikami. Także przy obchodzonych jubileuszach istnienia spółek, nie zapomina o tych, którzy wiele lat życia poświęcili pracy dla rozwoju Hydrotoru. Dzieje się to cyklicznie na uroczystych galach i poprzez wyróżnienia imienne, przy współuczestnictwie lokalnych władz samorządowych, wojewódzkich oraz udziale mediów.

Istotnym zagadnieniem dla Organizacji jest współdziałanie ze szkolnictwem. W tym celu nawiązano długoletnią współpracę z Zespołem Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi, z Zespołem Szkół Licealnych i Agrotechnicznych w Tucholi, z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych im. Kombatantów Ziemi Lubańskiej w Lubaniu oraz z Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych im. Adama Mickiewicza w

Lubaniu. Współpracujemy również z Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Więcborku w zakresie organizacji bezpłatnych praktyk zawodowych, obejmowania patronatem poszczególnych klas, oraz udzielenia stypendiów najlepszym uczniom.

W ramach tej współpracy corocznie grono uczniów ma możliwość zapoznać się z zakresem funkcjonowania Organizacji w trakcie corocznych praktyk. Uczniowie w sposób aktywny podczas odbywania stażu praktycznie poznają realia pracy we wszystkich działach firmy: od administracji po produkcję.

Spółki Grupy przeznaczają także środki na zakup sprzętu i dofinansowanie konkursów i imprez organizowanych w szkołach.

Hydrotor uczestniczy w projekcie „Szkoła Zawodowców" realizowanym w ramach Osi Priorytetowej 10 Innowacyjna Edukacja, Działania 10.2 Kształcenie Ogólne i Zawodowe, Poddziałanie 10.2.3 Kształcenie Zawodowe. Projekt ten współfinansowany jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. W ramach tego projektu 9 uczniów Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi odbędzie miesięczny staż zawodowy w okresie wakacji w Hydrotor S.A.

Partnerem wiodącym projektu jest Województwo Kujawsko-Pomorskie. Projekt realizowany jest w partnerstwie wraz z 7 partnerami będącymi organami prowadzącymi dla szkól technicznych województwa kujawsko-pomorskiego oraz z Kujawsko-Pomorskim Samorządowym Stowarzyszeniem "Europa Kujaw i Pomorza".

Celem projektu „Szkoła Zawodowców" jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów techników, w szczególności poprzez podniesienie efektywności kształcenia zawodowego, udoskonalenie umiejętności i kompetencji młodych ludzi umożliwiające im wejście na rynek pracy, poprawę wizerunku kształcenia i szkolenia zawodowego, promowanie innowacyjności(zajęcia na wyższej uczelni, konkurs wynalazczości, wyjazdy studyjne), wsparcie uczniów techników w zdobywaniu nowych kwalifikacji i umiejętności zawodowych (staże i kursy zawodowe zakończone certyfikatem), poznanie zawodowego języka obcego w stopniu umożliwiającym m.in. zaawansowaną komunikację w wybranych zawodach (innowacyjne zajęcia pozalekcyjne z branżowego języka obcego oraz doposażenie pracowni językowych w szkołach). Ważnym elementem będą także kursy doskonalenia zawodowego dla nauczycieli.

Długofalowa współpraca owocuje również korzyścią dla spółek w postaci możliwości poznania i wyszkolenia przyszłych kadr wywodzących się z lokalnej społeczności. W ramach organizowanych

cyklicznie wycieczek uczniowie poznają „od środka” funkcjonowanie największych zakładów produkcyjnych regionu.

Niezależnie od współpracy ze szkołami średnimi, spółki Grupy Hydrotor stwarzają możliwość praktyk i pisania prac dyplomowych studentom szkół wyższych.

Zarządzający Organizacją z przychylnością patrzą na zatrudnienie członków rodzin pracowników z uwagi na fakt, iż buduje się w ten sposób więź mająca na celu większą identyfikacje pracowników z Organizacją, tym samym budowanie pozytywnego wizerunku Pracodawcy działającego na rzecz lokalnej społeczności.

Hydrotor S.A. współpracuje w ramach klastra pn. "Wspólnota Wiedzy i Innowacji w Inżynierii Produkcji" w którym koordynatorem jest Polskie Towarzystwo Zarządzania Produkcją. Firma współpracuje też z komitetem CETOP (Europejskim Komitecie ds. Hydrauliki i Pneumatyki) pozwalającą na określenie wielkości polskiego rynku hydrauliki siłowej. Hydrotor S.A. jest też członkiem Konfederacji Lewiatan.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie posiadała sformalizowanej polityki w odniesieniu do zagadnień społecznych, jednak w kontekście poszanowania praw człowieka Grupa Hydrotor prowadzi dialog z tymi, na których ma wpływ poprzez swoją działalność. Poprzez prowadzony dialog poznaje opinie i oczekiwania swoich interesariuszy. Przy podejmowaniu decyzji bierze również pod uwagę potencjalne oddziaływanie na społeczności wśród, których funkcjonuje, a dzięki uwzględnianiu uzyskanych opinii i oczekiwań może pozytywnie wpływać na rozwój tych społeczności.

B) Zagadnienia pracownicze

B.1 Wartości i komunikacja

Firmy Grupy Hydrotor w swoim podejściu do biznesu kieruje się zasadami etyki w kontaktach zewnętrznych i wewnętrznych. Aktualnie obowiązujące regulaminy pracy naszych spółek, stworzone są na podstawie Kodeksu Pracy i Rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej, które wyraźnie wskazują na konieczność równego traktowania kobiet i mężczyzn, a także takiego samego odnoszenia się do ludzi bez względu na wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, czy też orientację seksualną.

Swoim pracownikom zapewniamy bezpieczne i higieniczne warunki pracy, szkolenia w zakresie bhp i ppoż. oraz kierujemy ich na badania profilaktyczne. Ponadto nasze przedsiębiorstwo stosuje się do przepisów prawnych odnośnie zatrudniania młodocianych oraz warunków pracy kobiet ciężarnych.

W swojej działalności, przy podejmowaniu strategicznych decyzji, kierujemy się przesłaniem naszej misji, jaką jest:

„Misją firmy Hydrotor jak i całej Grupy Hydrotor jest zaspokojenie potrzeb swoich klientów, udziałowców i pracowników."

Świadomość nadrzędnych celów funkcjonowania spółki pozwala nam na budowanie pozytywnych relacji z głównymi interesariuszami oraz dopasowanie procesu produkcji systemu zarządzania jakością do najwyższych standardów obowiązujących w naszej branży.

W okresie sprawozdawczym Grupa stosowała zasady polityki w odniesieniu do zagadnień etyki. Stosowane przez spółki Grupy Hydrotor praktyki w obszarze pracowniczym wykluczają rozróżnienia na płeć, narodowość, rasę, wyznanie, wiek, a także dyskryminację jakiejkolwiek grupy społecznej. Grupa Hydrotor przestrzega praw i obowiązków zapisanych w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka i stosuje się do uznanych i ratyfikowanych Konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy.

W jednej ze Spółek prawa i obowiązki zatrudnionych, w tym przede wszystkim warunki pracy i wynagrodzeń określa Układ Zbiorowy Pracy, którym w raportowanym okresie objęte było 98,7% pracowników. W pozostałych spółkach obowiązują Regulaminy Wynagradzania i Regulaminy Pracy.

Zarządy Spółek prowadzą dialog z przedstawicielami Związków Zakładowych polegający na cyklicznych spotkaniach (przeciętnie raz w kwartale). Rezultaty dialogu i negocjacji ze Związkami Zawodowymi są protokołowane i podpisywane przez przedstawicieli Związków Zawodowych oraz Zarząd.

W Grupie działa osiem związków zawodowych, a średni współczynnik uzwiązkowienia wyniósł odpowiednio 22,56% - 2016, 26,88% - 2017 rok.

B.2 Polityka rekrutacji

Spółki nie opracowały polityki różnorodności, niemniej jednak w znacznej części realizują proces zatrudniania z poszanowaniem zasady równouprawnienia, biorąc pod uwagę kwalifikacje poszczególnych osób, wiedzę i doświadczenie w branży, wymogi krótko i długookresowe Spółki, uwzględniając wymagania i specyfikę danego stanowiska. Spółki stoją na stanowisku, iż głównymi kryteriami wyboru osób sprawujących funkcje w Zarządzie lub w organie nadzoru powinny być umiejętności, profesjonalizm oraz kompetencje kandydata do sprawowania danej funkcji, zarówno płeć, jak i wiek nie są czynnikami wpływającym na proces decyzyjny w tym zakresie.

Grupa Kapitałowa stosuje się do zasady równych szans dla wszystkich pracowników Spółek. W trakcie procesów rekrutacyjnych oraz przy planowaniu ścieżek rozwoju dla pracowników, szczególną uwagę przykłada się do merytorycznych opinii przełożonych, opartych na ocenach umiejętności oraz efektywności przeprowadzonych dla pracowników szkoleń.

Prezesa i Radę Nadzorczą wybiera Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, a akcjonariat Spółki wiodącej jest bardzo rozproszony. Na Walnych Zgromadzeniach Akcjonariuszy bierze udział około 80 akcjonariuszy i trudno narzucać im z góry określoną politykę w powyższym zakresie. W odniesieniu do kluczowych menadżerów Zarząd w zakresie ich zatrudnienia kieruje się głównie kompetencjami i potencjalną przydatnością na określonym stanowisku.

B.3 Struktura zatrudnienia

Po względem rodzaju umowy o pracę z podziałem wiekowym struktura zatrudnienia przedstawiała się następująco:

	2016			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	Czas określony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	0,00	0,00	3,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	38,00	1,00	78,50	9,00
od 31 do 40 r.ż.	103,00	8,00	42,65	12,75
od 41 do 50 r.ż.	139,00	12,00	28,00	11,00
powyżej 50 r.ż.	280,37	26,00	41,75	7,00
Suma	**560,37**	**47,00**	**193,90**	**39,75**

	2017			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	0,00	0,00	2,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	43,00	1,00	70,00	8,00
od 31 do 40 r.ż.	103,00	8,00	43,45	12,75
od 41 do 50 r.ż.	128,75	11,50	39,00	12,00
powyżej 50 r.ż.	279,25	26,00	38,75	7,00
Suma	**554,00**	**46,50**	**193,20**	**39,75**

- Zatrudnienie ogółem w Grupie Kapitałowej w opisywanym okresie kształtowało się na poziomie 750 osób, z czego zdecydowana większość, około 3/4 stanowili pracownicy zatrudnieni na umowie o pracę na czas nieokreślony. Wskaźnik fluktuacji wyniósł w 2016 – 1,27, a w roku 2017 – 1,17

- Nieznacznie wzrosła liczba zatrudnionych na stałe. W roku 2017, ze względu na zmianę przepisów emerytalnych większa, niż zwykle ilość pracowników przeszła na emeryturę. Były to przeważnie osoby zatrudnione na czas nieokreślony. W ich miejsce zostali zatrudnieni nowi pracownicy (umowy na okres próbny i czas określony), stąd tylko niewielki wzrost zatrudnionych na czas nieokreślony.
- W kolejnych latach polityka Grupy w obszarze pracowniczym zakłada zawieranie więcej umów na czas nieokreślony, a także więcej pracy dla kobiet.

Liczba pracowników w etatach nowozatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg. wieku i płci):

2016	czas określony	w tym kobiet	czas nieokreślony	w tym kobiet
w tym:	**suma**	**suma**	**suma**	**suma**
do 20 r.ż.	**2,48**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
od 21 do 30 r.ż.	**16,83**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
od 31 do 40 r.ż.	**6,27**	**1,10**	**0,00**	**0,00**
od 41 do 50 r.ż.	**4,26**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
powyżej 50 r.ż.	**9,73**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
Suma	**39,57**	**1,10**	**0,00**	**0,00**

2017	czas określony	w tym kobiet	czas nieokreślony	w tym kobiet
w tym:	**suma**	**suma**	**suma**	**suma**
do 20 r.ż.	4,92	0,15	0,00	0,00
od 21 do 30 r.ż.	13,13	1,18	0,00	0,00
od 31 do 40 r.ż.	15,57	3,24	0,00	0,00
od 41 do 50 r.ż.	8,96	1,25	0,00	0,00
powyżej 50 r.ż.	9,04	0,79	0,00	0,00
Suma	**51,62**	**6,61**	**0,00**	**0,00**

- Pośród nowozatrudnionych pracowników w 2016 r. przeważającą grupą były osoby w przedziale od 21 do 30 roku życia, natomiast w 2017 r osoby w przedziale od 31 do 40 roku życia. W pozostałych kategoriach wiekowych poziom zatrudnienia utrzymywał się na podobnym poziomie, z tym że najmniej stanowiły osoby do 20 roku życia.
- Umowy o pracę rozwiązywane są przeważnie na mocy porozumienia stron.

Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg. wieku i płci)

	2016			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
w tym:	**suma**	suma	**suma**	**suma**
do 20 r.ż.	**0,00**	**0,00**	**1,53**	**0,00**
od 21 do 30 r.ż.	**1,37**	**0,00**	**16,76**	**1,33**

od 31 do 40 r.ż.	**1,49**	**0,25**	**6,60**	**1,44**
od 41 do 50 r.ż.	**2,02**	**0,00**	**4,15**	**0,83**
powyżej 50 r.ż.	**10,09**	**2,16**	**6,16**	**0,58**
Suma	**14,97**	**2,41**	**35,20**	**4,18**

	2017			
	czas nieokreślony	w tym kobiet	czas określony	w tym kobiet
w tym:	suma	suma	suma	suma
do 20 r.ż.	0,00	0,00	1,05	0,00
od 21 do 30 r.ż.	0,00	0,00	16,78	2,28
od 31 do 40 r.ż.	0,00	0,00	8,73	0,75
od 41 do 50 r.ż.	0,00	0,00	3,25	0,00
powyżej 50 r.ż.	22,61	0,94	7,76	0,81
Suma	**22,61**	**0,94**	**37,57**	**3,84**

- W spółkach Grupy Kapitałowej w okresie 2016-2017 nie było sporów pracowniczych rozpatrywanych przez sądy. Odsetek osób odchodzących z pracy na przełomie ostatnich dwóch lat utrzymywał się na podobnym poziomie.
- Udział niepełnosprawnych w ogóle zatrudnionych, to przeciętnie 9 procent w 2016 i nieznacznie mniej w 2017 r. Spółki były zwolnione z opłat na PFRON i otrzymały dofinansowanie do wynagrodzenia niepełnosprawnych. Najmniejsza ze Spółek nie korzystała z dofinansowań lecz była zwolniona z obowiązku dokonywania wpłat.
- Stosujemy politykę równych szans dla pracowników, którzy mogą doświadczyć różnych trudności życiowych, w szczególności osób niepełnosprawnych. Polityka ta dotyczy również kobiet powracających do pracy po urodzeniu dziecka - w 2016 i 2017 roku 100 procent kobiet powróciło z tej przyczyny na swoje stanowisko pracy, na dotychczasowych warunkach.
- Stosunek przeciętnego wynagrodzenia kobiet do mężczyzn w latach 2016 – 2017 wzrósł z 0,84 do 0,86.
- Nie zatrudnialiśmy w 2016r. i 2017r. obcokrajowców oraz nie korzystaliśmy z outsourcingu pracowników.

B.4. Rozwój i szkolenia

Spółki organizują lub oddelegowują pracowników na szkolenia oraz kursy i egzaminy uprawniające do pracy na specjalistycznych stanowiskach, również te z zakresu ochrony środowiska, innowacyjnych rozwiązań, dotyczących procesów produkcyjnych i zagadnień związanych z normami ISO.

Pracownicy mogą także skorzystać z dofinansowania do studiów, za pośrednictwem pracodawcy oraz przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

W latach 2016 i 2017 odpowiednio przeprowadzono ponad 1195 i 1090 godzin szkoleń wewnętrznych oraz 231 i 501 godzin szkoleń zewnętrznych.

Spółki grupy kierują też pracowników na studia podyplomowe.

B.5. Bezpieczeństwo i zdrowie pracowników

W roku 2016 w zakładzie rozpoczęliśmy kampanię, której celem jest promowanie bezpieczeństwa poruszania się na pojazdami osobowymi. Od 2018 będziemy co najmniej raz w roku szkolić komórki, w których wykorzystuje się pojazdy celem przypomnienia o podstawowych zasadach i zagadnieniach dotyczących m.in. czasu pracy, kultury w ruchu drogowym, wpływu napojów zawierających alkohol na to, co może się wydarzyć na drodze.

Podnoszenie świadomości w zakresie bezpieczeństwa ma też odzwierciedlenie w szkoleniu okresowym bhp. Na takim szkoleniu bezwzględnie dbamy o to by tematyka poruszania się i korzystania z pojazdów służbowych była omówiona.

Ilość wypadków przy pracy w Grupie Hydrotor

	Hydrotor		Hydrotor Bis		WPH		Wizamor		Agromet	
	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017	2016	2017
Wskaźnik częstości wypadków W_{1000}	3,1	6,0	-	8,9	50,0	-	-	15,9	4,2	12,8
Wskaźnik ciężkości wypadków Cw	42,0	26,5	-	31,0	133,0	-	-	23,0	13,0	28,0

Analizując zdarzenia wypadkowe zaistniałe w latach 2016 i 2017 stwierdzamy, że w tych wypadkach nie stwierdzono odpowiedzialności zakładu za wypadki oraz nie stwierdzono rażącego łamania przepisów BHP. Najczęstsze przyczyny wypadków to zaskoczenie niespodziewanym zdarzeniem i nie zachowanie odpowiedniej ostrożności.

Kluczowe ryzyka dotyczące kwestii pracowniczych skupiają się na zagrożeniach związanych z zapewnieniem odpowiedniego środowiska pracy. W celu wyeliminowania zagrożeń podejmowane są

odpowiednie środki, aby zapewnić pracownikom bezpieczeństwo przeciwpożarowe, prawidłowy stan higieniczno-sanitarny w pomieszczeniach pracy, poziomy stężenia pyłów i czynników chemicznych oraz poziom hałasu poniżej dopuszczalnych norm, a także zapewnić odpowiednie oświetlenie, czy też temperaturę w miejscu pracy.

Zapobieganie ryzykom z tym związanym odbywa się poprzez monitorowanie środowiska pracy, a także okresowe kontrolowanie poszczególnych stężeń i stanu urządzeń.

Istotnym dla działania naszej firmy jest również ryzyko utraty kluczowych pracowników, a także ryzyko związane z trudnościami w znalezieniu właściwych kandydatów do pracy. Spółka na bieżąco monitoruje kwalifikacje pracowników oraz poziom wynagrodzeń na lokalnym rynku pracy.

ZIDENTYFIKOWANE RYZYKA SPOŁECZNE I ŚRODOWISKOWE

Ryzyka	Poziom	Opis
Ryzyko niskiej skuteczności rekrutacji	Wysoki	Ze względu na rynek pracownika w coraz większym stopniu są trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników
Ryzyko zwiększonej rotacji	Wysoki	Niedobór pracowników spowodował większą presję na wynagrodzenia oraz zwiększył ryzyko odejść, zwłaszcza wykwalifikowanych pracowników
Wzrost znaczenia etyki i zapewnienia praw człowieka w łańcuchu dostaw	**Niski**	Ze względu na wzrost świadomości oraz wymogi naszych klientów zwiększa się presja na etykę oraz prawa człowieka.
Wzrost znaczenia ekologii w łańcuchu dostaw	**Niski**	W ostatnich latach rosną wymogi dotyczące środowiska naturalnego, dotyczy to wzrostu udziału w łańcuchu dostaw firm posiadających certyfikaty środowiskowe np. ISO 14001

C. Poszanowanie praw człowieka i przeciwdziałanie korupcji

C.1. Poszanowanie praw człowieka

W Grupie Hydrotor poszanowanie praw człowieka traktowane jest jako wartość kluczowa, która wpisana jest w działalność wszystkich wchodzących w jej skład spółek. Szanujące praw każdego człowieka postępowanie jest dla całej organizacji nie mniej ważne jak osiągane przez nią wyniki finansowe. Dlatego postępowania z pracownikami oraz wszystkimi interesariuszami prowadzone są zgodnie z misją każdej z firm, i realizowane w zgodzie z prawami człowieka, powszechnie przyjętymi standardami etycznymi, a także odzwierciedlają zasady wynikające z Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka oraz innych uznanych międzynarodowych norm.

Jest to określone w misji firmy, i dba o to zarząd, pracownicy jak i działające w spółkach związki zawodowe.

Żadne organy spółek oraz czynniki społeczne działające w firmach nie odnotowały skarg na nie przestrzeganie praw człowieka.

Obecnie Organizacja jest w trakcie sformalizowania polityki dotyczącej poszanowania praw człowieka.

C.2. Przeciwdziałanie korupcji

Jako jedna z czołowych grup kapitałowych w branży, Organizacja działająca zgodnie z zasadami odpowiedzialnego biznesu, Grupa Hydrotor – korzystając ze swojej pozycji – podejmuje działania promujące standardy etyczne oraz postępowanie zgodne z etyką biznesową na wszystkich szczeblach i we wszystkich miejscach działalności firmy. Grupa Hydrotor pragnie oferować najlepszą jakość produktów i usług w sposób odpowiedzialny, dlatego też wymaga od pracowników i swoich dostawców przestrzegania etycznego postepowania i prowadzenia działalności zgodnie z etyką biznesową oraz z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Działając w sposób otwarty i transparentny dokłada wszelkich starań do promowania i zapewniania etycznego podejścia oraz do zwalczania wszelkich praktyk korupcyjnych.

Potencjalne obszary biznesowe narażone na działania korupcyjne podlegają ciągłym weryfikacją ze strony organów korporacyjnych: Zarządu, Rady Nadzorczej i Zgromadzenia Akcjonariuszy. Nieformalnym kontrolerem tego zakresu nieprawidłowości są też pracownicy będący akcjonariuszami, którzy realizując działalność operacyjną, mogą być blisko zjawisk będących potencjalnie narażonych na działalność korupcyjną Na rok 2018 przewidywane jest wprowadzenie sformalizowanej polityki antykorupcyjnej.

Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2017 roku w Hydrotor S.A. nie stwierdzono przypadków związanych z korupcją i żadnymi naruszeniami w tym zakresie.

D. Środowisko naturalne

Główna siedziba działalności Organizacji zlokalizowana jest w województwie kujawsko – pomorskim w Tucholi. W pobliżu Tucholi utworzono Tucholski Park Krajobrazowy, który obejmuje swymi granicami południowo-wschodnią część zwartego kompleksu Borów Tucholskich o powierzchni 36.983 ha.

Źródłami powodującymi powstanie ryzyka są działania, aktywność ludzka powodująca wprowadzanie do środowiska substancji chemicznych, a także innych uciążliwości takich jak hałas czy promieniowanie nie- i jonizujące.

Kwestie środowiskowe są również uwzględniane, jako kluczowe w mapie ryzyka korporacyjnego. W naszej Organizacji identyfikujemy grupę następujących ryzyk środowiskowych:

- ✓ ryzyko związane z zaostrzaniem standardów i regulacji prawnych w zakresie norm prawa ochrony środowiska i obowiązkiem uzyskania pozwoleń na korzystanie ze środowiska
- ✓ ryzyko związane z zagospodarowaniem odpadów wytworzonych w procesach produkcyjnych
- ✓ ryzyko inwestycyjne związane z bliskością obszarów chronionych.

Działalność gospodarcza naszej Organizacji nie ma bezpośredniego wpływu na siedliska naturalne, obszary chronionego krajobrazu oraz rezerwaty przyrody.

Z uwagi na powyższe Organizacja nie dokonuje badań monitoringu środowiskowego. W przypadku prowadzonych nowych inwestycji związanych z infrastrukturą, projekty konsultowane są i oceniane pod kątem środowiskowym przez lokalne i centralne instytucje odpowiedzialne za aspekt związany z bezpośrednim, czy tez pośrednim wpływem na bioróżnorodność. W latach 2011 – 2017 Hydrotor dwukrotnie uzyskiwał pozytywną ocenę dla planowanych działań inwestycyjnych, mających lokalizację na terenie spółki, wydanych przez Urząd Miejski w Tucholi oraz Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Bydgoszczy. Według opinii tych instytucji planowane przedsięwzięcia zrealizowane zostały poza wyznaczonymi, mającymi znaczenie dla Wspólnoty oraz projektowanymi przekazanymi do Komisji Europejskiej obszarami Natura 2000. Z uwagi na charakter, zakres, skalę i lokalizację inwestycji, instytucje nie przewidują, aby jej oddziaływanie miało znacząco negatywny wpływ na obszary Natura 2000.
Nasza Organizacja świadoma zagrożeń wynikających z zanieczyszczenia środowiska, stawia sobie za zadanie podjęcie działań, które pozwolą na minimalizację negatywnego wpływu działalności spółek na środowisko naturalne. W celu jego zmniejszenia zapewnimy wprowadzenie dodatkowych procedur bezpieczeństwa oraz zastosujemy urządzenia, które pozwolą na zmniejszenie emisji zanieczyszczeń, wprowadzimy pomocnicze rozwiązania technologiczne o odpowiednich standardach.

W planowanych na kolejne lata działaniach inwestycyjnych w ramach infrastruktury i technologii, będących podstawą działalności Organizacji, zakłada się ograniczenie ewentualnego negatywnego wpływu na środowisko w postaci modernizacji systemów grzewczych oraz szeregu działań rozłożonych na kolejne lata które pozwolą obniżyć energochłonność działań spółki.

W trosce o efektywność środowiskową Grupa Hydrotor na bieżąco monitoruje także pozostałe procesy produkcyjne i optymalizuje swoją działalność w zakresie zużycia poszczególnych surowców, energii oraz gospodarki odpadami.

Nasze produkty to głównie elementy hydrauliki siłowej, w których głównym czynnikiem hydraulicznym jest olej hydrauliczny. Może być on zagrożeniem dla środowiska w przypadku powstania nieszczelności w naszych produktach. Dbamy oto aby produkty te od fazy projektowania, produkcji, kontroli zapewniały właściwą szczelność. Realizujemy projektowanie przy pomocy programów CAD, wytwarzane przy pomocy programów CAM i wysoko specjalizowanych maszyn (głównie CNC) z należytą dbałością aby do tych przecieków nie dochodziło. System kontroli jakości nadzoruje proces produkcyjny przy pomocy wysoko wyspecjalizowanych narzędzi pomiarowych. W latach 2016 – 2017 roku problem nieszczelności wystąpił w 0,01% produktów firmy, a każdy zgłoszony przypadek jest analizowany w ramach postępowania reklamacyjnego.

4. Istotność aspektów niefinansowych

Lista poniżej ukazuje najważniejsze aspekty raportowania niefinansowego, które dla Grupy Hydrotor mają największy wpływ zarówno na działania oraz wyniki, jak i na otoczenie:

Aspekt	Istotność wewnątrz Organizacji	Istotność na zewnątrz organizacji
Aspekt pracowniczy	**TAK**	**NIE**
Bezpieczeństwo i higiena pracy	**TAK**	**NIE**
Zgodność z regulacjami	**TAK**	**NIE**
Aspekt społeczny	**TAK**	**TAK**
Społeczności lokalne	**TAK**	**TAK**
Zapobieganie korupcji	**TAK**	**TAK**
Gospodarka odpadami i minimalizowanie ich ilości	**TAK**	**TAK**
Poziom zużycia energii oraz surowców oraz efektywność	**TAK**	**TAK**

Tuchola dnia 18.04.2018

Członek Zarządu

Wiesław Wruck

Prezes

Wacław Kropiński